Ogólnokrajowy tygodnik SZ "Związek Polaków na Białorusi"

GŁOS znad Niemna

Każdy człowiek jest zobowiązany przyczynić się, ile w jego mocy, do dobra drugich i zaiste nic nie jest wart ten, kto nikomu do niczego się nie przydaje
Kartezjusz

26 lipca 2002r. Nr 30 (531) Index 63863 Rok założenia 1989

W numerze:

Harcerze bez siedziby

Powodem jest brak porozumienia pomiędzy SZ „Harcerstwo" i władzami rejonu wołkowyskiego

Od 11 lat w miasteczku Roś działa Zjednoczenie Społeczne „Harcerstwo". Obecnie w samej Rosi i jej okolicach należy do tej organizacji ok. 150 dzieci. *„Wychowujemy dzieci w tradycjach polskich, organizujemy obozy, odnawiamy groby żołnierzy polskich"* — powiedział Głosowi Antoni Chomczukow, przewodniczący SZ „Harcerstwo".

Harcerze z Rosi

Niedawno za osiągnięcia w działalności poszukiwawczo-historycznej Szczep Harcerski im. M. K. Ogińskiego został odznaczony przez Stowarzyszenie Polskich byłych Więźniów Politycznych Krzyżem Niezłomnych. Pod opieką Antoniego Chomczukowa dzieci i młodzi ludzie zajmują się poznawaniem historii swej miejscowości, odnawiają stare groby, uczą się szacunku do ludzi starszych. Wydaje się, że to powinno cieszyć tylko władze miejscowe. Jednak działalność harcerzy nie znajduje zrozumienia u władz rejonu wołkowyskiego. *„Dla nich to wszystko jest nacjonalizmem. Oni po prostu widzą w nas potencjalnych wrogów i stosunek do nas mają jak do wrogów. Oni nie rozumieją, że my też jesteśmy obywatelami tego kraju"* — uważa Antoni Chomczukow. Za tyle lat owocnej działalności harcerze *„nie dorobili się"* własnej siedziby. *„Potrzebujemy budynku pod Komendę Szczepu, a jednocześnie on mógłby służyć jako Dom Polski. Jednym strzałem upolowalibyśmy dwóch zajęcy"* — mówi Antoni Chomczukow.

W Rosi znajduje się kilka budynków mających znaczenie historyczne: domek Branickich, dom Szaszkiewiczów i przedwojenna Szkoła Polska im. Józefa Piłsudskiego. Wszystkie te budynki stoją puste. Właśnie taki budynek, mający zaplecze historyczne, widziały Antoni Chomczukow jako siedzibę roskich harcerzy. Kilkakrotnie w ciągu ostatnich lat przewodniczący SZ "Harcerstwo" zwracał się do władz rejonowych z prośbą o udostępnienie pomieszczenia. Ale zawsze znajdowano jakiś pretekst do odmowy. I to nie zważając na to, że niezagospodarowane budynki ulegają dewastacji. W najgorszym stanie znajduje się domek Branickich. W oczy rzucają się powybijane szyby, w środku wszystko jest niemal całkowicie zniszczone. *„Władze mówią, że ma tu być zakład weterynaryjny, jednak już około 5 lat budynek stoi pusty. W domie Szaszkiewiczów kiedyś była Szkoła Muzyczna. Kiedy się zwracałem do władz rejonowych, odpowiedziano mi, że będzie tu Dom Sławy Afgańskiej. Pytałem u miejscowych "afgańczyków", a oni nic o tym nie wiedzą. Nawet więcej, powiedzieli mi, że w tej chwili nie stać ich na utrzymanie takiego domu. Następny budynek, o który się zwracałem do władz, to była szkoła im. Józefa Piłsudskiego. Ale tam podobno ma powstać domek wielorodzinny, jednak od roku budynek stoi pusty. Każdy rozumie, że te domy bez opieki są niszczone przez czas i ludzi. Ale robi się wszystko, żeby tylko nie dać nam tych pomieszczeń"* — z goryczą mówi Antoni Chomczukow.

ciąg dalszy na str. 4

WAKACJE

Wyjazd na piątkę

Głosowi

Szczęśliwy powrót

Dziesięć dni spędziło w Radzyniu Podlaskim 18 dzieci w wieku od 10 do 14 lat z miasteczka Juraciszki. Do tej grupy dołączyły również dwie osoby — Swietłana Pawłowicz ze Szczuczyna oraz Andrzej Szor z Grodna — zwycięzcy konkursu przeprowadzonego na Podwórku Polskim podczas IV Republikańskiego Festiwalu Kultur Narodowych.

Dzieci mieszkały w polskich rodzinach, z którymi spędziły piękne chwile i stały się jedną rodziną.

- *Traktowali nas jak własne dzieci* — powiedziała Maria Kaszczenko. — *Ciepły stosunek do nas na długo pozostanie w naszej pamięci.*

Takie wyjazdy, organizowane co roku, stały się już dobrą tradycją. Tym razem organizatorzy: Radzyński Ośrodek Kultury i Rekreacji oraz Biuro Promocji Miasta Radzynia — postarali się, aby program pobytu był jeszcze bardziej atrakcyjny. Dzieci nie tylko miały możliwość odpocząć, nabrać sił przed nowym rokiem szkolnym, ale również pogłębić swoją wiedzę o Polsce, poznać kulturę rodaków, nauczyć się języka polskiego. Dowodem tego służą słowa 12-letniego Eugeniusza Kuleszy: *„Odpocząłem, nabrałem sił, no i kształciłem język polski!"*

- *Wyjazd na piątkę* — tak ocenił pobyt Wiktor Sawicki, opiekun grupy, dyrektor szkoły w Juraciszkach. — *Wracamy z wyjazdu z najlepszymi wrażeniami. Najgłębiej w pamięci zostali ludzie, którzy nas przyjmowali. Plan pobytu był wykonany na 100 proc.: byliśmy w Warszawie, zwiedziliśmy Zamek Królewski, Łazienki, ZOO, również wyjeżdżaliśmy do Kazimierza Dolnego, pływaliśmy statkiem po Wiśle, wyjeżdżaliśmy do Kozłówki, Lublina, dwa dni weekendu spędziliśmy nad jeziorem. Dzieci zobaczyły jak żyją ludzie w Polsce, poznały miasta polskie, no i miały możliwość praktyki języka ojczystego, ponieważ wszystkie dzieci pochodzą z rodzin polskich.*

Na prośbę w jednym zdaniu określić cały wyjazd dzieci głośno odpowiedziały: *"Było tak fajnie, że chcieliśmy zostać tam dłużej."*

Irena KULIKOWSKA

Anżelika Borys, wiceprezes ds. Oświaty ZPB:

-W tym roku ponad 700 dzieci, uczących się języka polskiego na Białorusi, wyjechało na kolonie zorganizowane przez MEN przy współudziale Stowarzyszenia "Wspólnota Polska". W br. to wyjazdy do Włodawy, Strzegowa, Chrubieszowa, Moniek. Oprócz tego, kolonie organizowane są również przez prywatne fundacje i sponsorów, którzy zapraszają dzieci. Organizowanie takich obozów stało się już tradycją. Oczywiście, w porównaniu z liczbą dzieci uczących się języka polskiego liczba wyjeżdżających jest bardzo mała. Chciałabym, żeby przynajmniej każde drugie dziecko mogło wyjechać na taki odpoczynek, bo takiego rodzaju wyjazdy dają dzieciom praktykę językową, obcowanie w środowisku z rówieśników, kształtowanie bliższej więzi z krajem ojczystym.

Co dotyczy trybu wyjazdu dzieci na kolonie, decyzje podejmuje prezes oddziału ZPB oraz nauczyciele, którzy bezpośrednio uczą tych dzieci. Przede wszystkim dziecko musi mieć polskie pochodzenie, a także musi uczyć się języka polskiego i posługiwać się tym językiem. Taki wyjazd, to nagroda dla dziecka za dobre sprawowanie się, za uczestnictwo w różnego rodzaju konkursach, imprezach kulturalno-oświatowych, olimpiadach. Niestety, w tym roku na 25-30 uczących się dzieci, tylko jedno najlepsze mogło wyjechać. Liczba uczących się języka polskiego — około 22 tys. W tym roku liczba dzieci, które wyjechały na kolonie zorganizowane przez MEN, zmniejszyła się praktycznie o 100 miejsc. Oczywiście, to wszystko wiąże się z finansami, możliwościami strony zapraszającej, my nie mamy żadnego wpływu na to.

Nauczyciele mają możliwość wyjazdu na kolonie jako opiekunowie grup. Jest to dla nich jednocześnie praca i odpoczynek. W tym roku około 100 nauczycieli miało możliwość wyjazdu na warsztaty, kursy, szkolenia i kolonie do Bydgoszczy, Torunia, Lublina, Siedlec. W chwili obecnej 30 nauczycieli z Białorusi odpoczywa i pobiera naukę w Ośrodku Kształcenia i Wychowania w Rozkoszy. Biorąc pod uwagę, że na Białorusi około 500 nauczycieli jest zaangażowanych w resorcie szkolnictwa polskiego, to każdy piąty nauczyciel miał możliwość wyjazdu na szkolenie oraz odpoczynek do Polski. Taki tydzień-dwa pobytu w Polsce daje nauczycielowi możliwość dokształcić się, wypocząć psychicznie.

ISSN 1563-3233

WENEZUELA

Tysiące ludzi zostało bez dachu nad głową z powodu gwałtownych powodzi, które nawiedziły południową Wenezuelę. Po ulewnych opadach jedna z rzek przerwała wały. Całkowicie zalane zostało miasto Apure, gdzie minister spraw wewnętrznych Dios Dado Cabello ogłosił stan klęski żywiołowej. *„W tym momencie nie jesteśmy nawet w stanie oszacować strat. Praktycznie całe miasto jest pod wodą. Wszyscy stracili dosłownie wszystko"* — mówił szef wenezuelskiego MSW. Domy musiało opuścić ponad 30 tys. osób. W mieście pozrywane są mosty, uszkodzone drogi. Po ulicach można się poruszać jedynie łódkami.

WIETNAM

Tran Duc Luong został ponownie wybrany przez Zgromadzenie Narodowe na prezydenta Wietnamu. Głosowanie było niemal jednomyślne.

Za udzieleniem mu drugiego pięcioletniego mandatu było 97 proc. nowo wybranych deputowanych — podało parlamentarne centrum prasowe. Zdaniem obserwatorów, ponowny wybór 65-letniego Trana Duca Luonga oznacza kontynuację obecnego układu sił na szczytach rządzącej w Wietnamie partii komunistycznej i tamtejszego aparatu władzy. Choć AFP pisze o Luongu jako o zwoleninniku reform gospodarczych, zaznacza, że jest on przykładem przedstawiciela partyjnego aparatu. Funkcje we władzach różnego szczebla pełni od ponad 20 lat. Prezydentem jest od 1997 roku.

ANGLIA

Jeśli Unia Europejska chce być traktowana jak poważny partner, powinna skończyć z wrogością wobec Stanów Zjednoczonych — powiedział w opublikowanym wywiadzie brytyjski premier Tony Blair.

"Stawiam przed Europą następujące wyzwanie: jeśli chcemy mieć większe wpływy i większą władzę, to zamiast narzekać na Amerykę powinniśmy stawić czoło temu, co mamy do zrobienia" — powiedział Blair w rozmowie z dziennikarzem miesięcznika „Prospect". Jej fragmenty opublikował „The Independent".

„Krytycyzm wobec USA wynika z niezadowolenia z ich statusu supermocarstwa" — dodał szef brytyjskiego rządu, apelując do krajów europejskich o ściślejszą współpracę, co da Europie *„możliwość mówienia jednym głosem i pozwoli być dla Ameryki strategicznym partnerem, takim, jakiego ona potrzebuje"*.

USA

Mnożące się skandale finansowe, spadające notowania na giełdzie — to dopiero przygrywka. Większość Amerykanów uważa, że najgorsze w gospodarce dopiero nadejdzie.

Według 57 proc. pytanych, warunki gospodarcze nie zmienią się lub ulegną pogorszeniu. 41 proc. Amerykanów ma nadzieję na poprawę.

W sondażu przeprowadzonym na zlecenie telewizji NBC i dziennika gospodarczego "The Wall Street Journal" pytano także o prezydenta Busha. Jego prezydenturę pozytywnie ocenia 67 proc. Amerykanów. Jego rolę w kierowaniu amerykańską gospodarką tylko 49 proc.

RMF, PAP, IT

Polacy w Odesie

Rozmowa z dr. Dmytro Gorunem z uniwersytetu w Odesie

Dr Dmytro Gorun

Odesa

Czy prawdą jest, że Polacy zamieszkiwali Odesę od samego początku jej istnienia?

-Polacy wyrażali określone zainteresowanie terenami położonymi na północnym wybrzeżu Morza Czarnego już w końcu XVIII wieku, jeszcze w czasie isnienia I Rzeczypospolitej i później, w pierwszym dziesięcioleciu istnienia Odesy. To zainteresowanie zawierało się w miejskiej kolonizacji, w przesiedleniu do Odesy, czy wreszcie kolonizacji rolnej kraju.

Już w 1784r. w mieście Chersonie istniały trzy wielkie biura kupieckie: francuskie — "Antuana i K", austriackie — "Fabri i K" oraz Polskie Towarzystwo. Na czele tego towarzystwa stał niejaki Ziablicki, który handlował chlebem w Oczakowie i Chadżybieju, na terenie którego zbudowano Odesę.

Odesę zaczęto budować dopiero w końcu XVIII w. ...

-Pierwszy przewodniczacy władz miejskich Odesy — admiral Józef de Ribas (1794-1803r.) rozpoczął budowę miasta w roku 1794. W gronie jego znajdowali się właściciele ziemscy z Podola i Wołynia — książęta Lubomirscy i Czartoryscy oraz hrabiowie Jan i Seweryn Potoccy, którzy swój majątek robili głównie na handlu chlebem. Jósef de Ribas, rozumiejąc znaczenie tego handlu, przekonał ich, aby kierowali go przez Odesę, a nie jak zwykle przez Oczaków, Chersoń czy Rygę. Od tego też czasu droga podolskiego i wołyńskiego chleba przebiegała przez Odesę.

Dużą rolę w rozwoju handlu odegrali też hrabia Prot i Seweryn Potoccy oraz Apoloniusz Skałkowski, do których należały najważniesze domy handlowe w Odesie. W latach 1794-1802 Polskie Towarzystwo, na czele z hrabią Protem i Sewerynem Potockimi, uznawane było powszechnie za jedno z ważniejszych w Odesie.

Do Polskiego Towarzystwa należeli również Lipkowscy, Podosscy, Drzewieccy i Czaccy z Wołynia. Później Drzewieccy i Czaccy odnowili żeglugę Dniestrowską, założoną jeszcze w 1785 roku, przez innych polskich właścicieli ziemskich Dziedusickiego i Willimowieckiego. Przedsiębiorcza aktywność Polaków spotykała się z życzliwym stosunkiem władz miejskich Odesy.

W Odesie przebywał także Adam Mickiewicz...

-Przyjechał tu razem ze swoim przyjacielem Jeżowskim w roku 1825 i mieszkał w pokojach należących do Liceum Riszeliewskiego. Tu właśnie podczas zwiedzania słynnego Akermanu, nazywającego się dziś Białgorod-Dniestrowski napisał sonet „Stepy akermańskie ". Istnieje też poważne przypuszczenie, że przyjazd Mickiewicza do Odesy związany był z prowadzeniem rozmów z szefem Południowego Towarzystwa Dekabrystów księciem Wołkońskim.

W połowie XIX w. w okolice Odesy przyjechali polscy rolnicy...

-W latach 1830-1860 rozpoczęła się niejako kolonizacja rolna, która zaczęła nawet wyprzedzać miejską. I tak np. w guberniach Jekaterinosławskiej i Tawrickiej osiedlono wzdłuż rzek Zerebce i Konka polskich osadników. W 1840r. przeniosło się do Odesy 50 rodzin obszarników i szlachty z zachodnich (polskich) obwodów Rosji. Polacy zaczęli handlować, kupować sklepy i budynki. Ogółem w Noworosji i Besarabii było wówczas, według spisu ludności z roku 1844, do dwóch tysięcy Polaków.

Nastepnie, w latach 1850 - 1860, zjawili się w Odesie Polacy stanu średniego. Pierwszymi ich przedstawicielami byli lekarze, cieszący się wśród swoich pacjentów wielkim szacunkiem. W tym samym mniej więcej czasie zjawili się też polscy adwokaci, notariusze, aptekarze oraz rzemieślnicy, mechanicy, cieśle, tokarze, krawcy i szewcy. Dużo Polaków podejmowało też pracę jako wychowacy i służba domowa. W wielu też restauracjach miejskich można było zamówić: chłodnik, kołduny, bigos, flaki czy polskie ciastka.

Na przełomie XIX i XX w. Odesę zamieszkiwało wiele narodowości...

-W Odesie mieszkali wówczas przedstawiciele 23 narodowości. Wśród katolików reprezentowanych przez Niemców, Francuzów, Włochów, Czechów, Chorwatów i Węgrów najwięcej było Polaków — 13 462, którzy stanowili blisko 70 proc. ogólnej liczby członków wspólnoty katolickiej miasta.

Pierwszy kościół katolicki w Odesie pw. Wniebowzięcia NMP, przy ulicy Jekatierininskiej 33, zbudowano w roku 1807, a jego proboszczem został ks. Augustin Genari, pracujący dla blisko 800 osób, z których największej było Włochów. Nabożeństwa odprawiano wówczas także po polsku, niemiecku, francusku, a potem i po litewsku. W Odesie, przed pierwszą wojną światową, zbudowano kolejne dwa kościoły katolickie: przy ul. Gawannej 3 i przy ul. Bałkowskiej 136.

Polacy, obok angażowania się w życie parafii katolickiej, postanowili także powołać swoją niezależną organizację społeczną...

-Pierwsze było Polskie Narodowo-Kulturalne Zjednoczenie "Ognisko" powstałe 11 września 1905r. Po nim były następne: „Lira" i „Dom Polski", które rozpoczęły swoją działalność jeszcze przed I wojną światową.

Pierwsze polskie stowarzyszenie liczyło ponad 300 aktywnych członków, działających w sekcjach — np. literackiej, politycznej, medycznej, myzyczno-dramatycznej czy sportowej. Była też biblioteka, która liczyła 1791 tomów oraz czytelnia z czasopismami.

Historia pierwszego polskiego stowarzyszenia dowodzi, że polska społeczność Odesy starała się podtrzymywać aktywne związki z krajem ojczystym, szczególnie z Warszawą.

Potem przyszła władza radziecka i pojawiły się pierwsze kłopoty...

-Aż do roku 1990 żyliśmy w zapomnieniu i represjach. Były też przesiedlenia. Pierwsze z nich, przymusowe, do wschodnich rejonów ZSRR zaczęły się już na początku lat trzydziestych XX w. Potem do Kazachstanu. Tam wysłano z kolei Polaków, cytuję: nie budzących zaufania władzy radzieckiej. Część z nich, na szczęście, dzięki staraniom rządu Polskiego w Londynie, zwolniono i pozwolono im wrócić na Ukrainę. Z prawa tego skorzystało, do kwietnia 1944r., 54119 deportowanych, w tej liczbie 1355 Polaków, którzy wrócili do obwodu odeskiego.

Dziś, za wolnej już Ukrainy, Polakom w Odesie żyje się chyba zdecydowanie lepiej?

W październiku 1990r. w Odesie utworzono oddział Polskiego Kulturalno-Oświatowego Towarzystwa im. Adama Mickiewicza, a jego pierwszym przewodniczącym został Borys Zajączkowski.

Rok później rozpoczęto fakultatywną naukę języka polskiego w szkole nr 121, a w roku 2001, przy finansowej pomocy kraju, udało się wynająć lokal dla Centrum Kultury Polskiej. Nadal natomiast brakuje pomocy finansowej ze strony oficjalnych władz państwowych Ukrainy. Możemy się natomiast poszczycić 3 studentami z Odesy, kończącymi właśnie studia wyższe w Polsce, oraz kontaktami z fundszem „Metanoja", utworzonym przez absolwentów teologicznego wydziału Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego.

W Odesie są też dziś czynne, chociaż wymagają pilnego remontu, wszystkie trzy kościoły katolickie: przy ul. Jekatierininskiej pw. Wniebowzięcia NMP, przy Gawannej pw. św. Piotra i przy Bałkowskiej pw. św. Klemensa. Ogólną zaś liczbę Polaków, w samej tylko Odesie, ocenia się w przybliżeniu na 3 tys. oraz na 2 tys. w obwodzie odeskim. Ludzie ci nadal też zachowują swoją tradycję i pielęgnują język swych ojców.

Mam nadzieję, że w jednoczącej się coraz bardziej Europie kontakty Polonii odeskiej z krajem i światem będą coraz częstsze.

Leszek WĄTRÓBSKI

KANADA

XVII Światowe Dni Młodzieży

97 pielgrzymka Ojca Świętego do Kanady, Gwatemali i Meksyku rozpoczęła się od całkowitej sensacji. Zamiast na specjalnej windzie Papież zszedł z samolotu w Toronto o własnych siłach. Ludzie witający go na lotnisku mieli łzy w oczach i zgotowali mu za to gorącą owację.

Stan zdrowia papieża był głównym tematem mediów kanadyjskich od kilku dni. Gazety pisały, że jest on tak słaby, iż podobnie jak podczas majowych pielgrzymek do Azerbejdżanu i Bułgarii nie będzie mógł zejść z samolotu samodzielnie, tylko skorzysta ze specjalnej windy. Uroczystość powitania miała być skrócona do minimum, żeby nie nadwerężać papieża zmęczonego ponad 9-godzinnym lotem. Tymczasem ku zdumieniu zebranych Jan Paweł II zszedł po schodkach sam. Na dole postukiwał nawet laską i odpędzał ludzi ze świty, którzy próbowali mu pomóc. *"Dzięki Bogu! Papież czuje się świetnie, widać, że jest pełen energii"* — cieszyli się pielgrzymi, przybyli na Światowe Dni Młodzieży, którzy oglądali ceremonię powitania na wielkich monitorach w Centrum Wystawowym w Toronto. Dziennikarze, którzy lecieli z Janem Pawłem II z Rzymu, mówili, że wsiadając do samolotu, miał dobre samopoczucie.

Na lotnisku w Toronto papieża przywitał kanadyjski premier Jean Chretien z żoną Aliną, z pochodzenia Polką. W swoim wystąpieniu po angielsku i francusku Jan Paweł II komplementował Kanadyjczyków, nazywając ich kraj *„świątynią tolerancji i praw człowieka". „Jesteście dziedzicami bogatej kultury i humanizmu, zakorzenionego w wierze chrześcijańskiej. Nie zapominajcie o tym. Niech te Światowe Dni Młodzieży przypomną wszystkim, żeby byli solą ziemi i światłością świata. Niech Bóg błogosławi was wszystkich! Niech Bóg błogosławi Kanadę!"* - zakończył papież.

Po krótkiej ceremonii powitania Jan Paweł II udał się na Wyspę Truskawkową, położoną ok. 100 kilometrów od Toronto. Za trzy dni wróci do miasta na zakończenie XVII Światowych Dni Młodzieży. W ciasie trzech dni odpoczynku Jan Paweł II będzie się modlił, czytał i szlifował wystąpienia, które wygłosi w czwartek, sobotę i niedzielę do kilkuset tysięcy młodych pielgrzymów.

Światowe Dni Młodzieży

Około 200 tys. osób ze 170 krajów zgłosiło swój udział w XVII Światowych Dniach Młodzieży w Toronto - zakomunikowali organizatorzy. Najwięcej młodzieży — 55 tys. osób przybędzie z USA. Z Kanady zgłosiły się 42 tys. Następne co do liczebności są delegacje z krajów Unii Europejskiej: z Włoch - 12 tys. uczestników, z Francji - 8 tys., z Hiszpanii - 6 tys., z Niemiec - 5,4 tys. Na piątym miejscu są Polacy - 4,2 tys. osób, a następnie Portugalczycy - 724 osoby.

Tylko w ciągu pierwszego tygodnia lipca kanadyjskie władze imigracyjne oddaliły 6 tys. wniosków o wizy wjazdowe na Światowe Dni Młodzieży, ponieważ zachodziła obawa, że wielu młodych ludzi, deklarujących chęć udziału w spotkaniach z papieżem, chce wykorzystać tę okazję, aby szukać pracy "na czarno" w Kanadzie. Na tej zasadzie władze imigracyjne odrzuciły większość wniosków o wizy, zgłaszanych za pośrednictwem parafii katolickich z Dominikany, Haiti i wielu krajów afrykańskich. PAP, IT

Białoruś walczy o plony

Aleksander Łukaszenko ogłosił sytuację nadzwyczajną w rolnictwie

Oznacza to nadzwyczajny tryb pracy dla wszystkich urzędników państwowych kierujących żniwami. Od 21 lipca br. ich dzień pracy trwa od godz. 6.00 do 22.00. Opuszczenie miejsca pracy ma być odnotowywane w specjalnym dzienniku — wraz z podaniem miejsca pobytu i numeru telefonu kontaktowego.

Powodem do takiego drastycznego posunięcia stały się upały, w wyniku których zboże dojrzało znacznie wcześniej, a zapowiadane na najbliższe tygodnie ulewy, stanowią poważne zagrożenie dla plonów.

Na nadzwyczajnym posiedzeniu komisji kierującej żniwami prezydent Białorusi oświadczył: *„Nie zważając na to, że na dzień dzisiejszy istnieją idealne warunki do tego, żeby uratować plony, mechanizm kampanii żniwowej pracuje w zwykłym, powolnym reżimie, co obowiązkowo prowadzić będzie do strat około jednej trzeciej zaplanowanych zbiorów".*

W związku z tym Aleksander Łukaszenko zażądał, żeby w całym kraju zorganizowane zostały całodobowe prace w polu. *„Odpowiedzialność za wykonanie tego rozporządzenia spadnie na wszystkich, od pierwszych osób w państwie do traktorzystów i kombajnistów"* — grzmiał prezydent.

Prezydent uważa, że rząd nie wywiązał się ze swych obowiązków. W związku z tym bierze kierownictwo żniwami we własne ręce. Do każdego regionu Białorusi został przydzielony przedstawiciel prezydenta mający nadzwyczajne pełnomocnictwa. Np. Grodzieńszczyzna przypadła Prokuratorowi Generalnemu Wiktorowi Szejmanowi. Ciekawe jest, że podobnego chwytu Aleksander Łukaszenko użył w czasie zeszłorocznych wyborów prezydenckich. Wtenczas do każdego obwodu też był przydzielony nadzwyczajny przedstawiciel prezydenta, który odpowiadał za wynik wyborów na swoim terytorium. Wtedy obwód grodzieński również przypadł Wiktorowi Szejmanowi. Widocznie Aleksander Łukaszenko uznał, że jeżeli Prokurator Generalny poradził sobie z grodzieńskimi urzędnikami w czasie wyborów, to na pewno da sobie radę w czasie żniw.

Wszyscy na pola!

© J. WANIUKIEWICZ

„Nie mogę pozwolić na to, żeby za kilka miesięcy mieliśmy tu kryzys i kupowaliśmy zboże za walutę" — oświadczył prezydent.

20 sierpnia br. rząd wydał specjalne rozporządzenie, zgodnie z którym swój udział w żniwach będą mieli siły zbrojne, milicja i strażacy. Na przykład, Ministerstwo Obrony musi przydzielić żołnierzy do prac w polu. Ok. 200 samochodów strażackich będzie dyżurowało na polach Grodzieńszczyzny, zapewniając bezpieczne warunki pracy. *„Nie możemy przydzielić samochód strażacki do każdego kombajnu, ale sporo uwagi poświęciliśmy profilaktyce przeciwpożarowej"* — powiedział **Głosowi** Anatolij Guz, kierownik obwodowego działu Ministerstwa ds. Nadzwyczajnych. Uważa on, że nie zważając na panujące upały, stan przeciwpożarowy techniki pracującej w polu jest zadawalający.

Zgodnie z oświadczeniem przewodniczącego Obwodowego Komitetu Wykonawczego Władimira Sawczenki, pracujący na żniwach kołchoźnicy podjęli decyzję o 15-godzinnym dniu pracy. Oprócz tego pracownicy z rejonów, gdzie żniwa będą zakończone wcześniej, zamierzają pomagać innym rejonom Grodzieńszczyzny. *„Na Grodzieńszczyźnie zebrano 41 proc. plonów"* — powiadomił **Głos** Jurij Jaremczenko, pomocnik pierwszego zastępcy przewodniczącego Obwodowego Komitetu Wykonawczego. *„Wszystkie rejony obwodu pracują dobrze i rytmicznie. Swoje problemy rozwiązują własnymi siłami. Planujemy zakończenie żniw do 3 sierpnia".* Zgodnie z oświadczeniem służby prasowej Obwodowego Komitetu Wykonawczego urodzajność w tym roku wynosi 37,5 kwintali z hektara.

Na wspomnianym już posiedzeniu Aleksander Łukaszenko zażądał, żeby żniwa na Białorusi były zakończone do 1 sierpnia br.

Andrzej ODLANICKI

KONFLIKT

Płać podatki i śpij spokojnie?

O sytuacji, która powstała w związku z opodatkowaniem stypendiów studentów, studiujących poza granicami kraju, już pisaliśmy. (Głos z 19.04.02r. artykuł „Czy studenci uratują białoruski budżet"). Jednak od czasu tej publikacji nie wiele się zmieniło.

Urząd skarbowy nadal ściga studentów, żądając spłacenia podatków od stypendiów. Zbulwersowani rodzice zmuszeni zostali do obijania progów w urzędach państwowych, domagając się cofnięcia absurdalnego rozporządzenia. Jednak, nie zważając na absurdalność sytuacji, nikt z miejscowych decydentów nie stanął w obronie praw studentów.

Zdesperowani rodzice studentów zwrócili się o pomoc do deputowanego Izby Przedstawicieli Siergieja Kamienieckiego. *„Student, studiujący poza granicami kraju, tylko formalnie jest zameldowany na Białorusi, a większość czasu spędza za granicą. Tam też jest całkowicie wydawane stypendium. Poziom życia za granicą jest wyższy, niż na Białorusi, więc większe są i wydatki na jedzenie, ubranie, wizę, książki... W żadnym kraju stypendia nie są opodatkowane i nie są kwalifikowane jako dochód"* — napisali w liście do deputowanego.

Zwróciliśmy się z prośbą o komentarz w tej sprawie do Siergieja Kamienieckiego. *„Jestem jednoznacznie po stronie rodziców. Wcześniej nie wiedziałem, że istnieje taka sytuacja, że studenci, studiujący poza granicami kraju, są zmuszeni do płacenia podatków od stypendium. Teraz planuję wnieść interpelację, aby wyjaśnić sprawę i we wrześniu na sesji Izby Przedstawicieli zgłoszę projekt zmian w Kodeksie Podatkowym, żeby w przyszłości uniknąć opodatkowania stypendiów"* — powiedział **Głosowi** Siergiej Kamieniecki.

Jednak co robić teraz? *„Prawo jest prawem i powinniśmy go przestrzegać"* — uważa deputowany. Do czasu, aż zostanie zmieniona ustawa podatkowa, obywatele Białorusi, studiujący poza granicami kraju, wciąż będą zmuszeni płacić podatki od stypendium.

Andrzej ODLANICKI

Ceny paliw 25 lipca 2002			
A-76	AI-92	AI-95	Olej napędowy
Stacje koncernu Biełnieftiechim			
605 0,30*	755 0,35*	865 0,40*	580 0,27*
Stacje kompanii LUKOIL			
585	750	810	555

** cena jest podana w USD, * tr.sp. - transport specjalny*

Kurs walut Banku Narodowego z dnia 25.07.2002r.				
USD	LIT	RUR	PLN	EURO
1822,00	521,69	57,83	442,93	1800,14

Informacji udzieliła służba SPAS001 tel. 001 СПАС001

BIAŁORUŚ-POLSKA

Gdańsk w Grodnie

Wobecnych czasach rzadkością jest międzynarodowa współpraca w dziedzinie kultury. Dlatego każdy jej przykład zasługuje na szczególną uwagę i zainteresowanie. W minionym roku umowę o współpracy podpisały Muzeum Historyczno-Archeologiczne w Grodnie i Muzeum Historyczne w Gdańsku.

Pierwszym owocem tej umowy stało się zorganizowanie wymiany wystaw. 19 lipca br. w grodzieńskim muzeum otwarta została wystawa „Gdańsk w grafikachXVI-XVII w.", przedstawiająca prace różnych autorów. Grafiki były wykonane różnego rodzaju technikami: akwarelą, litografią itd. Jednoczył ich temat — Miasto Gdańsk. *"Taka współpraca nabiera coraz to większego znaczenia. Niedawno była podpisana umowa pomiędzy Polską a Obwodowym Komitetem Wykonawczym, co na pewno dobrze wpłynie na dalszy rozwój takich przedsięwzięć"* — oświadczył obecny na otwarciu wystawy Siergiej Maciejewicz, zastępca kierownika Działu Kultury Obwodowego Komitetu Wykonawczego.

© J. WANIUKIEWICZ

"Zawarliśmy umowę z gdańskim muzeum o współpracy w dziedzinie nauki i wymiany kulturalnej. Pierwszą wspólną akcją była zorganizowana w Gdańsku wystawa współczesnego malarstwa białoruskiego. Uważaliśmy, że może to zainteresować Polaków. A teraz do nas przyjechała wystawa z Gdańska" — powiedziała **Głosowi** Walentyna Caruk, zastępca dyrektora Grodzieńskiego Muzeum Historyczno-Archeologicznego.

"Jestem po raz pierwszy na Białorusi i bardzo mnie zaskoczyła obecność wielu śladów polskości. Jestem też zaskoczona, że bardzo wiele Białorusinów zna dobrze język polski. Jedna z pracowniczek muzeum, która nas oprowadzała, bardzo dobrze mówiła po polsku" — powiedziała **Głosowi** Anna Kubera, adjunkt Muzeum Historycznego Gdańska. Wystawa cieszyła się sporym zainteresowaniem nie tylko grodnian, ale też i lokalnych mediów. *"Bardzo cieszę się, że nasze muzea podjęły współpracę. Wystawa grafik jest dopiero drugim jej krokiem"* — powiedziała **Głosowi** Anna Kubera.

Andrzej ODLANICKI

KONTROWERSJE

Nowe przepisy aborcyjne

„Białoruskie przepisy o przerywaniu ciąży, które ostatnio zatwierdził rząd, są jednymi z najbardziej liberalnych w Europie" — uważają specjaliści.

Nowe zasady to właściwie lista okoliczności, które uprawniają kobietę do przeprowadzenia tzw. późnej aborcji — między 12 a 22 tygodniem ciąży. Będzie ona dozwolona, gdy np. jest wynikiem gwałtu, kobieta lub jej mąż odbywa karę pozbawienia wolności, kobieta jest niepełnosprawna lub jest matką dziecka z wadami wrodzonymi. Ciążę można będzie przerwać również, gdy w jej trakcie umrze małżonek lub dojdzie do rozwodu, czy pozbawienia praw rodzicielskich, ale również w przypadku wielodzietności — powyżej trojga dzieci. Do legalnej aborcji uprawnia też bezrobocie jednego z małżonków lub otrzymanie statusu uchodźcy. Do 12 tygodnia ciąży zabieg wykonuje się na Białorusi „na żądanie".

Białoruski liberalizm w sprawie przerywania ciąży potwierdzają dane ONZ. W 2000r. w dziesięciomilionowej Białorusi przeprowadzono 116 tys. 345 zabiegów. Na 100 urodzonych dzieci przypadały 123 aborcje.

GW, AO

AKTUALNOŚCI

W LIPCU WZROSŁO TEMPO INFLACJI

Białoruskie Ministerstwo Statystyki i Analiz podało, że po dwóch tygodniach lipca br. inflacja wyniosła 1,3 proc., przy czym w przeciągu całego czerwca wyniosła 1,4 proc. Wskaźnik inflacji w czerwcu był najniższy od początku roku. W maju inflacja na Białorusi osiągnęła 2,2 proc. Według prognoz rządu w czasie trzech letnich miesięcy miało nastąpić sezonowe obniżenie się tempa wzrostu cen. W 2001r. inflacja na Białorusi wyniosła 61,1 proc. W tym roku zaś rząd planował obniżenie jej do 20-27 proc.

INWAZJA ŻMIJ

Nieznośne upały i pożary leśnych torfowisk przyczyniły się do dawno niespotykanej na Białorusi plagi — na pola i prywatne działki wypełzły setki węży i żmij.

Gadzią inwazję przeżywa obwód witebski na północnym wschodzie kraju. Odnotowano tam ostatnio już ponad 200 przypadków ukąszenia przez żmije — dwa omal nie skończyły się śmiercią poszkodowanych. Życia o mały włos nie stracił miejscowy biolog, który sądził, że ugryzł go niegroźny wąż. Złapanego gada postanowił pokazać znajomym. Jeszcze w szpitalu, dokąd trafił już z mdłościami i zawrotami głowy, nie chciał uwierzyć, że kilka kilometrów niósł w garści jadowitą żmiję. W Witebsku żmija przedostała się aż na czwarte piętro bloku mieszkalnego. Dopiero w jednym z mieszkań sama stała się ofiarą... perskiego kota.

ŁUKASZENKO GROZI PRASIE REPRESJAMI

18 lipca br. Aleksander Łukaszenko przyjął przewodniczącego Państwowego Komitetu Kontroli Anatolija Tozika i Prokuratora Generalnego Wiktora Szejmana. W czasie spotkania białoruski lider wyraził zaniepokojenie *„pojawiającymi się przypadkami wykorzystywania nierzetelnych informacji do dyskredytacji w mediach wysokich urzędników państwowych i członków rządu".*

Zapowiedział też pociągnięcie do odpowiedzialności ludzi, którzy *"naruszają obowiązujące prawo, rozpowszechniają w społeczeństwie nieprawdziwe fakty i naginają sytuację."*

REMONT PRZEJŚCIA GRANICZNEGO

Szefowie służb celnych Rosji i Białorusi — Michaił Wanin i Aleksander Szpilewski — 19 lipca br. uczestniczyli w uroczystym otwarciu wyremontowanego przejścia "Kamiennyj Łoh" na granicy białorusko-litewskiej. 80 proc. towarów przewożonych przez to przejście - to towary wiezione do lub z Rosji, dlatego Rosja pokryła 70 proc. kosztów remontu. Wanin poinformował, że w ciągu najbliższych 3 lat wspólnymi siłami wyremontowane zostaną kolejne cztery przejścia na granicy białoruskiej.

Radio Racja, Radio Svaboda, AO, Charter 97, GW,

Harcerze bez siedziby

ciąg dalszy ze str. 1

W zamian harcerzom proponowany jest stary Zakład Usług Społecznych. *„Tam ściany są popękane na wylot. A cena, jaką za niego chcą — 78 tys. USD. Za te pieniądze można wybudować nowy elegancki dom"* — uważa przewodniczący SZ "Harcerstwo".

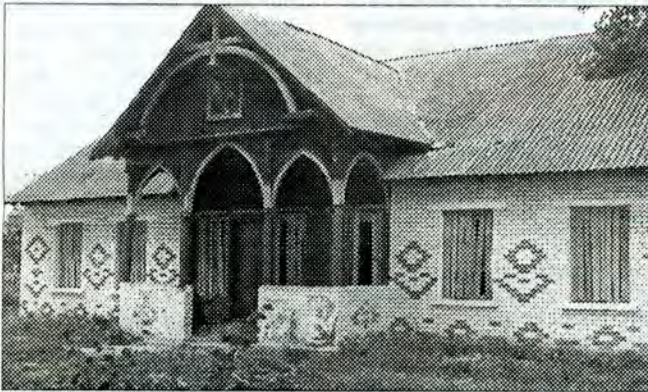
„Wiem o działalności roskich harcerzy w ogólnych rysach. Zwracali się nie do mnie osobiście, a do Komitetu Wykonawczego. Wszystkie petycje są rozpatrywane w kolejności w jakiej do nas nadchodzą. Budynki, które ich interesują, są już zajęte" — powiedział **Głosowi** Władimir Zacharczuk, zastępca przewodniczącego Wołkowyskiego Komitetu Wykonawczego.

"Tak, znam ten problem. Rzeczywiście, zwracali się do Komitetu Wykonawczego. Ale nie jestem przygotowana do rozmowy o tej sprawie, nie znam szczegółów. Nie zwracają się do naszego działu, więc raczej nie współpracujemy z harcerzami" — powiedziała Helena Simonowicz, główny specjalista ds. Młodzieży Wołkowyskiego Rejonowego Komitetu Wykonawczego.

To, czego nie chcą rozumieć w Wołkowysku, wydają się rozumieć władze w Rosi. *"Z naszymi miejscowymi władzami doszliśmy do porozumienia. Po prostu one tu na miejscu widzą pozytywne strony działalności harcerstwa, więc nie stwarzają nam żadnych przeszkód"* — mówi Antoni Chomczukow. Na uroczystości wręczenia Szczepowi Harcerskiemu im. M. K. Ogińskiego Krzyża Niezłomnych była obecna Sabina Danilczyk, przewodnicząca Roskiej Rady Wiejskiej. *"Oceniam działalność harcerzy jako potrzebną. Co się tyczy pomieszczeń, to proponowaliśmy im wariant, jednak był dla nich za drogi"* — skomentował sytuację Stefan Prosko, zastępca przewodniczącego Roskiej Rady Wiejskiej. Decyzję o przydzieleniu budynku dla roskich harcerzy musi podjąć właśnie Komitet Wykonawczy rejonu wołkowyskiego. *"Niech szukają innego budynku. Przecież nie będę tego robił za nich"* — powiedział **Głosowi** Władimir Zacharczuk.

"Szkoda mi tych starych budynków, które są niszczone. Przecież to nasza wspólna historia, np. do szkoły im. Józefa Piłsudskiego chodzili przedwojenni roscy harcerze druhowie Potoka i Kwieciń, którzy tyle dobrego robią dla nas" — powiedział Antoni Chomczukow.

Andrzej ODLANICKI

Domek Branickich

KONTAKTY

Otwarte Olecko

Umowa o współpracy pomiędzy Szczuczynem i Oleckiem podpisana została jeszcze w latach 90. ub. wieku. W maju br. Szczuczyn odwiedziła delegacja z Olecka na czele z burmistrzem tego miasta Wacławem Olszewskim. Zaprosili oni podczas swojej wizyty delegację ze Szczuczyna na obchody Dni Olecka.

Delegację powitał burmistrz Wacław Olszewski. Początkowo w rozmowie, a później na własne oczy mogliśmy zobaczyć, że to 17 tys. miasto żyje nadzwyczaj ciekawym życiem. Miejscowe przedsiębiorstwa produkują wszystko: od mebli i jacht do zabawek. Stale cieszą się popytem usługi szeregu firm budowlanych, czasami Polska przypomina jeden duży plac budowy, zresztą bardzo zadbany i uporządkowany.

Obchody Dni Olecka były oczekiwaną przez wszystkich uroczystością. Oprócz akcji patriotycznych, przedstawiono rozwój sportu, kultury oraz przeróżnych zainteresowań mieszkańców (od wędkarstwa do wyścigów psich zaprzęgów), przygotowano również mnóstwo niespodzianek, konkursów i zabaw. Najbardziej widowiskowym konkursem były zawody w zjadaniu truskawek, nawet nasza delegacja walczyła z pokusą wystawienia swojej ekipy.

Urzekła nas niepowtarzalna architektura tego miasta (jakbyśmy byli w starożytnej Europie), piękna przyroda i zadbane tereny- to wszystko spowodowało, że zakochaliśmy się w tym zakątku Suwalszczyzny. Na długo zostaną w pamięci ośrodek „Wigry" i „Dworek Mazurski".

Dużą uwagę władze Olecka przywiązują do edukacji młodego pokolenia. W miasteczku tym działają trzy szkoły średnie, gimnazjum, szkoła muzyczna, Zespół Szkół Technicznych, a nawet niepaństwowy Uniwersytet Mazurski w Olecku, z rektorem którego mieliśmy okazję porozmawiać. Podczas rozmowy poruszono m.in. temat przyjęcia na tę uczelnię kilku studentów ze Szczuczyna. Uniwersytet przygotowuje ekonomistów, menedżerów, ekologów, psychologów, nauczycieli. Szczególnie popularna jest tu zaoczna forma nauczania, która zresztą mało czym się różni od studiów dziennych, ponieważ w każdy weekend studenci przyjeżdżają na zajęcia. Uczelnia ma wysoki poziom nauczania, studenci mogą korzystać ze wspaniałej biblioteki. Odwiedziliśmy również Zespół Szkół Technicznych, dostaliśmy od nich w darze komputer.

Przedstawiciele władz Olecka zaproponowali szereg wspólnych projektów.

Tatiana STUPAKIEWICZ

Przyjaźń nagrodą

Poloniada 2002

Zarząd Fundacji Młodej Polonii w Warszawie w dniach 5 - 8 lipca br. zorganizował kolejną POLONIADĘ — olimpiadę kulturalno-historyczną, adresowaną do młodzieży polonijnej.

Uczestnicy Poloniady 2002

Pomysł na tego typu konkurs zrodził się w 1993r., a już w czerwcu następnego roku odbyła się pierwsza Poloniada i po dzień dzisiejszy odbywają się one co dwa lata. Jeden rok jest przeznaczony na przygotowania, a w następnym realizuje się imprezę. W tym roku wiele zdolnych uczestników w wieku 12 — 21 lat z 12 krajów Europy, Afryki i obu Ameryk, wyłonionych w półfinałach przeprowadzonych w Konsulatach RP, odwiedziło wraz z opiekunami Warszawę i przez kilka dni brało udział w zmaganiach konkursowych. Na Poloniadę zapraszana jest młodzież polonijna, która opanowała podstawowy zakres wiedzy o historii i kulturze polskiej, umie pisać referaty, zbierać materiały, przeprowadzać wywiady oraz potrafi te wszystkie wiadomości, dokumenty, rysunki lub zdjęcia opracować w formie ładnego albumu. Cały konkurs polega na opracowaniu referatu na jeden z trzech tematów:

1. Wkład określonego Polaka do sztuki, nauki, kultury, gospodarki, techniki lub sportu w kraju, w którym mieszkasz.

2. Wskaż człowieka, który według Ciebie mógłby być autorytetem dla młodzieży we współczesnym świecie.

3. Czego oczekujesz po nowym tysiącleciu? Opisz własne wizje, przypuszczenia, nadzieje i obawy odnoszące się do przyszłości świata.

Następnym krokiem jest napisanie testu z wiedzy o historii i sztuce polskiej i obrona referatu, która bardziej przypomina przyjacielską rozmowę z jurorami o tym, jak był przygotowywany referat, dlaczego akurat ten, a nie inny temat został wybrany.

Oprócz części konkursowej było oczywiście dużo zabawy i miło spędzanego czasu, wiele nowych znajomości i przyjaciół. Wszyscy mieli możliwość zwiedzić Warszawę, Starówkę i oddaloną o 40 km od miasta Żelazową Wolę, małą ojczyznę Fryderyka Chopina, a nawet zobaczyć fortepian, na którym niegdyś grywał słynny kompozytor.

Nie zważając na to, że wszyscy uczestnicy przybyli z różnych zakątków świata, nawet z tak egzotycznych krajów, jak Kuba lub Tunezja, nie było żadnych barier w porozumiewaniu się uczestników, panowała cudowna atmosfera, a tak naprawdę, to największą nagrodą była przyjaźń.

Oficjalne uroczystości zaszczycili swoją obecnością liczni zacni ludzie. Uroczyście otwierał Poloniadę Rektor Akademii Polonijnej ks. prof. dr hab. Andrzej Kryński. Przemawiał przedstawiciel Senatu RP, a uroczyste zamknięcie Poloniady 2002 było prowadzone przez przedstawiciela Akademii Polonijnej prof. dr. hab. Jerzego Buzka. Obecni także byli ambasadorowie, prezydent Warszawy, a nawet bohaterzy niektórych referatów. Sami Ben Ahmed napisał referat pod tytułem „Wkład Ryszarda Kuleszy do sportu w Tunezji", a na otwarciu konkursu osobiście poznał Kuleszę. Mira Suchowiejko — autorka pracy o Jerzym Owsiaku także poznała swego bohatera osobiście.

Z tego powodu, że poziom referatów w tym roku był bardzo wysoki, jury postanowiło powiększyć grupę I miejsc z planowanych 4 do 6. Zaś prawdziwą nowością było to, że ostateczna klasyfikacja tzw. miejsc pocieszenia została zlikwidowana. Były tylko miejsca trzecie, drugie, pierwsze i Grand Prix, które zdobyła Krystyna Chrustowa z Bułgarii referatem pod tytułem „Henryk Dębicki — twórca bułgarskiej karykatury i grafiki". Na pierwszym miejscu ulokowali się:

Maria Branna z Czech „Karol Piegrza — Polak z Zaolzia";

Mira Suchowiejko z Bułgarii „Jerzy Owsiak — wulkan pozytywnej energii — autorytet dla młodzieży we współczesnym świecie";

Agnieszka Krzysztofowicz z Białorusi „Czesław Niemen — syn ziemi szczuczyńskiej";

Eunice Naranio Dzierzbo z Kuby „Wkład generała Carlosa Rolof - Miałowskiego w rozbudzanie świadomości norodowej Kubańczyków w XIX w.";

Jacek Bednarek z Kanady "Ignacy Łukasiewicz jako autorytet dla współczesnej młodzieży".

Poloniada odgrywa ważną rolę kulturotwórczą i edukacyjną. Nie tylko promuje naukę, kulturę, technikę Polski za granicą, ale i integruje duże grupy młodzieży, ich rodziców, działaczy emigracyjnych, pracowników polskich placówek dyplomatycznych i środków masowego przekazu. Poloniady wiążą też młodzież polonijną z Polską i z krajem zamieszkania, bogacą wiedzę o Polsce i o wkładzie Polaków do kultury, nauki i techniki światowej; dają młodzieży możliwość kontaktu z żywym językiem ojczystym, by lepiej dostrzegała dokonania kultury polskiej i była z nich dumna.

Agnieszka KRZYSZTOFOWICZ

PS. W imieniu wszystkich uczestników Poloniady 2002 pragnę złożyć gorące podziękowania organizatorom tak wspaniałej imprezy: Fundacji Młodej Polonii, a szczególnie szefowi biura fundacji Józefowi Kaczmarkowi, a także sponsorom, zwłaszcza prof. dr hab. Jadwidze Koralewicz, rektorowi Collegium Civitas, które objęło patronatem tegoroczną Poloniadę.

KULTURA

Gościnne Siedlce

Dla uczestników zespołu „Raduńskie Słowiki" początek lata był nasycony: uczestnictwo w XI Festiwalu Pieśni Polskiej w Iwiu, w XI Międzynarodowym Dziecięcym Festiwalu Mniejszości Narodowych w Węgorzewie, w X Międzynarodowym Festiwalu Pieśni, Tańca i Folkloru w Siedlcach.

Dzięki zaproszeniu dyrektora Oddziału Stowarzyszenia "Wspólnota Polska" w Siedlcach Jacka Grabińskiego w ciągu 5 dni uczestnicy konkursu zapoznali się z tym pięknym miastem.

Na tym festiwalu mieliśmy możliwość na żywo poznać różnice i podobieństwa w życiu i tradycjach ludzi mieszkających w tak odległych od siebie zakątkach świata: Kanady, Armenii, Kolumbii, Słowacji, Francji.

Za 10 lat istnienia tego festiwalu wystąpiło na nim ponad 115 zespołów z 42 państw. Dzięki pieśniom, tańcom i obrzędom, autentycznym strojom, instrumentom i rekwizytom, pięknym i barwnym widowiskom, obyczaje i zwyczaje z całego świata stały się nam bliższe i o wiele bardziej zrozumiałe.

Nasz zespół na festiwalu przedstawił polską kulturę. Gorącymi oklaskami spotykali nas, nasze pieśni i tańce widzowie całego miasta i jego goście. Solistka zespołu Jana Szyłko w konkursie solistów wygrała i otrzymała nagrodę.

Dzięki choreografowi zespołu Helenie Stacenko i kierownik muzycznej Walentynie Drobyszewskiej nasze dzieci mogą poznać bogactwo polskiej kultury ludowej i folkloru. Dzieci zapoznały się z uczestnikami innych zespołów, wymieniły adresy.

W ciągu wszystkich dni spędzonych na festiwalu odczuwaliśmy gościnność, ciepło jego organizatorów.

Myślę, że kierownik Działu Kultury ZPB Oksana Gołombowska w każdym zespole widzi i ceni niepowtarzalność, twórczość i artyzm, daje każdemu możliwość wykazać się zaletami, uwierzyć w siebie. Być może dlatego, mimo ciężkiego czasu, zespoły ZPB nadal istnieją i doskonalą swą sztukę.

Franciszka GABIS,
kierownik zespołu
„Raduńskie Słowiki"

SPORT

„Sokoły" w Warszawie

Na zaproszenie Akademickiego Koła Sportowego Stowarzyszenia „Wspólnota Polska" Oddział w Warszawie w dniach 24-28 czerwca br. stolicę Polski odwiedziły drużyny KS „Sokół" z Lidy i Nowogródka.

Mieszkaliśmy na terenie Klubu Sportowego „Przyszłość" Gminy Warszawa-Włochy. W pierwszym dniu pobytu zwiedziliśmy dzielnicę „Włochy". Wieczorem gospodarze zorganizowali dla nas ognisko. Zwiedziliśmy także Muzeum Wojska Polskiego, Uniwersytet Warszawski, park w Wilanowie, wspaniale bawiliśmy się w Lunaparku, w „Multikinie" obejrzeliśmy film „Epoka", w McDonalds spróbowaliśmy różnych dań i dostaliśmy pamiątki.

26 czerwca br. na boisku KS „Przyszłość" odbył się Turniej Piłki Nożnej. Uczestniczyły w nim drużyny: KS „Przyszłość" z Warszawy, „Naprzód" z Zielonek, T. S. „Wiktoria" z Błoń i łączonej drużyny „Sokoła" z Lidy i Wołkowyska.

Tak ciekawą i bogatą we wrażenia podróż zawdzięczamy Robertowi Gawkowskiemu, przedstawicielowi Akademickiego Koła Sportowego Stowarzyszenia „Wspólnota Polska" Oddział w Warszawie. Pragniemy również podziękować Stowarzyszeniu „Wspólnota Polska" w Warszawie, kierownikowi i pracownikom KS „Przyszłość".

Eugeniusz UŁAN

Nasza przyszłość

Czy nauka języka polskiego utrudnia życie naszym dzieciom?

Już ponad 10 lat nasze dzieci uczą się języka ojczystego. Szkoda, że nie wszyscy. Byliśmy inicjatorami nauczania języka polskiego w szkołach. Przebyliśmy długą i męczącą drogę od kółek i zajęć fakultatywnych do szkół polskich w Grodnie i Wołkowysku. Towarzyszyła nam niechęć, a czasami nawet wrogość urzędników od oświaty i tych, kto w założeniu ma siać „wieczne i dobre", niektórych nauczycieli, utrudniających wprowadzenie i nauczanie w szkołach języka polskiego.

Przesadnie „troskliwie" pytano nas — co będzie dalej z waszymi dziećmi, jaką będą mieli przyszłość? Czy nie odbije się to ujemnie na ich zdrowiu, możliwości dostania się na białoruskie lub rosyjskie uczelnie wyższe?

Z poczucia obowiązku i odpowiedzialności ciągle wracam do tego tematu. Analizuję to, co zrobiliśmy i to, czego nie udało się zrealizować. Czy popełniliśmy błędy, które musimy naprawić?

Dzisiaj można powiedzieć z całą stanowczością, że nawet dodatkowa pozalekcyjna nauka języka polskiego w kółkach oraz zajęcia fakultatywne nie zrobiły z naszych dzieci inwalidów, a ich stopnie i oceny nie są gorsze niż u tych, którzy języka polskiego się nie uczą.

Zresztą, dużo zależało i nadal zależy od rodziców, tylko dzięki ich staraniom dzieci mogą się uczyć polskiego jako przedmiotu. *I właśnie ta forma* nauczania ma być podstawową i najbardziej rozpowszechnioną. Zresztą, to nie znaczy, że jakaś forma nauczania ma przeszkadzać innej.

Dzisiaj byłoby dziwne, gdyby dążąc do nauczania języka polskiego jako przedmiotu, zaniedbywaliśmy możliwość tworzenia klas z polskim językiem wykładowym i budowy polskich szkół jako wyższej formy nauczania.

Kilkuletnie doświadczenie funkcjonowania szkół polskich w Grodnie i Wołkowysku pokazało, że generalnie nie popełniliśmy błędów, tworząc klasy z polskim językiem nauczania i budując te szkoły.

Są problemy i trudności, m.in. brak niektórych podręczników, pomocy szkolnych, ale zależy to nie tyle od nas, ile od państwa białoruskiego. Po części (nie będę rozwijał tego tematu) i od rodziców.

Często, mówiąc o szkole polskiej, ma się na myśli, że w tej szkole wszystkie przedmioty są wykładane w języku polskim. Nie jest tak. Poniekąd mieszkamy w państwie białoruskim, więc zgodnie z ustawodawstwem obowiązkowym w szkole jest język białoruski (jako państwowy) i literatura białoruska, język rosyjski (jako drugi państwowy) i literatura rosyjska, język obcy, a także kilka przedmiotów w języku białoruskim. Na blok przedmiotów wykładanych w języku polskim przypada chyba nie więcej niż 50 proc. przedmiotów i 50 proc. godzin w planie nauczania.

Nauczanie języka polskiego pociągnęło za sobą twórczość kulturalną, muzyczną i taneczną dzieci. Tysiące dzieci nie wałęsają się po

Szkoła Polska w Wołkowysku

ulicach i podwórkach, a uczestniczą w działalności chórów i zespołów, biorą udział w konkursach, olimpiadach itd. Koncerty i festiwale wzbogaciły nasze życie kulturalne, zachwycają dzieci, dając im satysfakcje i zadowolenie, poczucie pewności siebie, swoich zalet i talentów. Czy nie jest to pociechą dla rodziców i dziadków, dla środowisk polskich?

Czy nie jest ważne to, że dzieci będą znały kulturę polską i posługiwały się językiem ojczystym? Tym, czego byliśmy pozbawieni my, ich rodzice i dziadkowie. Wreszcie, czy nie jest to piękne, że młoda osoba, gdy dorośnie, wyzna miłość w języku nie obcym, ale ojczystym? Czy nawet z tego powodu nie warto uczyć się języka ojczystego?

Ale od sentymentów i uczuć wróćmy do rzeczy wymiernych. Czy naprawdę nauka języka ojczystego utrudni naszym dzieciom dostanie się na studia wyższe? To znaczy, że my, Polacy, w hierarchii społecznej zajmujemy jakieś tam miejsce pod względem odsetka osób z wykształceniem wyższym wśród innych narodowości i nauka języka ojczystego może spowodować, że możemy spaść o stopień lub dwa niżej. Jednak warto tu sięgnąć do statystyk. Spis ludności z 1989r. wykazał, że Polacy pod względem liczby osób z wykształceniem wyższym na 100 lub 1000 osób wśród innych narodowości są „honorowym" ostatnim po Ukraińcach- (1 miejsce), Żydach- (2), Rosjanach- (3) i Białorusinach — (4) piątym miejscu. I to wtedy, gdy języka polskiego nie uczyliśmy się!

To jak i w jaki sposób język polski może nam zaszkodzić? Już gorzej być nie może. Na odwrót. Nauka języka polskiego stwarza naszym dzieciom nowe możliwości otrzymania wykształcenia wyższego na uczelniach w Polsce, na wydziałach polonistycznych na uniwersytetach w Grodnie, Mińsku, Witebsku, Brześciu...

A gdy nie dostaną się na studia do Polski, będą miały możliwość zdawać egzaminy wstępne na uczelnie białoruskie.

Myślę, że i nadal o dostaniu się na studia wyższe będzie decydował nie tylko poziom wiedzy naszych dzieci, ale niestety to, że są Polakami.

Chcę przytoczyć słowa Jana Pawła II, naszego rodaka: *„Nie lękajmy się!"* A więc, nie lękajmy się być Polakami i uczyć swoje dzieci języka ojczystego.

Jak powiedziała pewna Pani o problemach z dowożeniem wnuka do Polskiej Szkoły w Grodnie: *„Nawet gdybym musiała 10 km na klęczkach prowadzić go do szkoły, to i tak poprowadzę!"*

W **Głosie** mogliśmy przeczytać o tajnym nauczaniu na strychu domku Elizy Orzeszkowej pod zaborem rosyjskim, o tajnym nauczaniu języka polskiego podczas okupacji niemieckiej, o wyrokach 10 lat i więcej obozów na Syberii na łącznikach Armii Krajowej za tajne nauczanie języka polskiego po 1945r.

A dzisiaj wielu z nas zastanawia się czy oddać dziecko do szkoły polskiej, czy nie.

Zbudowaliśmy szkoły polskie w Grodnie i w Wołkowysku. Z powodu zaciekłego sprzeciwu władz nie udało się zbudować szkoły w Nowogródku. Dlatego jechałem na zebranie sprawozdawczo-wyborcze do Nowogródka z ciężkim sercem. Nie wiedziałem, jak potoczy się rozmowa z rodzicami dzieci z utworzonych klas polskich. Ale narzekań nie było, nie było oskarżeń. Było zrozumienie sytuacji. Grupa tych dzieci aktualnie uczy się w Polsce. Nie zostały dzięki owczesnej prezes oddziału Zofii Boradyn pozostawione sami sobie, za co należy się jej szczególne podziękowanie.

Zadanie budowy szkół polskich jest i dzisiaj aktualne dla obecnych władz ZPB. Podobno jest podsuwany przez władzę pomysł, by nie budować szkół polskich, a tworzyć klasy polskie w szkołach z białoruskim, a raczej rosyjskim językiem wykładowym. Cóż, dobra propozycja. Ale chcę przypomnieć, że to już przerabialiśmy. Warunki, w których uczyły się dzieci z klas polskich w szkołach grodzieńskich, były, delikatnie mówiąc, nie najlepsze.

Właśnie dlatego zmuszeni byliśmy do budowy w Grodnie i w Wołkowysku szkół polskich. I najważniejszym w tym była (nigdy nie zapomnę spotkania z rodzicami w szkołach nr 3 i nr 17 w Grodnie) chęć i żądanie rodziców, by ich dzieci uczyły się w swojej własnej, normalnej, polskiej szkole.

Swoje - to swoje... Myślę, że dzieci z klas polskich w Mińsku i Brześciu również marzą o tym, by uczyć się w szkole polskiej. Tak samo w Lidzie i Werenowie... I tu chcę przestrzec kierownictwo Związku, by nie dało się zwieść władzom, by nie dało się wyprowadzić w pole.

Dzisiaj porządkuje się i systematyzuje wiele rzeczy. W toku są prace nad statutem Szkoły Polskiej w Grodnie. Opracowano, uzgodniono i zatwierdzono statut i program Polskiej Szkoły Społecznej... Uważam, a zresztą było to ujęte w rezolucjach V Zjazdu ZPB, że do 1 września 2002r. musi być opracowana i przyjęta na posiedzeniu Rady Naczelnej ZPB koncepcja rozwoju szkolnictwa wyższego jako przyszłości. Ten dokument jest zadaniem dla Działu Oświaty i Zarządu Głównego ZPB, potrzebny jest już dzisiaj i uważam, że będzie pomocny w przyszłości.

Tadeusz MALEWICZ

WYCIECZKA

17 czerwca br. dzieci z Grodna, Radunia, Sopoćkiń, Oszmiany i Baranowicz przyjechały do Międzyrzecza, gdzie czekały na nie polskie rodziny. Wyjazd zorganizowany został dzięki staraniom prezesa Oddziału Stowarzyszenia „Wspólnota Polska" w Gorzowie Wielkopolskim Zdzisława Czubakowskiego i burmistrza W. Kubiaka.

Gospodarze zatroszczyli się o urozmaicenie pobytu dzieci z Białorusi. Zorganizowano dla nich wycieczkę do Gorzowa Wlkp., w programie której znalazły się takie atrakcje, jak: odwiedzenie nowoczesnego basenu, ZOO Safari, lunaparku oraz McDonalds'a.

Siostry ze Zgromadzenia św. Klary, u których mieszkały dwie dziewczynki razem z opiekunką grupy, zorganizowały dla dzieci wspaniałe spotkanie nad jeziorem oraz u siebie w klasztorze. Dzieci zwiedziły również muzeum w Międzyrzeczu, zapoznały się z zabytkami miasta, jego historią i tradycjami.

Marina TOMKIEWICZ

Z LISTÓW CZYTELNIKÓW

Moja radość

Szczególną radością jest dla mnie czytanie polskich książek. Jeszcze za czasów polskich zdążyłam ukończyć trzy klasy w polskiej szkole. Od samego dzieciństwa bardzo lubiłam czytać. Niestety przez długie lata byłam pozbawiona możliwości czytania literatury polskiej. Bardzo się cieszyłam, kiedy Oddział ZPB w Słonimiu otworzył społeczną bibliotekę polską. Książki do niej zbierano wśród polskich rodzin po całym mieście. Każdy wtorek śpieszę do biblioteki, gdzie mnie spotyka miły uśmiech Wacławy Jefremienko. Czasem idę tam w niedzielę, kiedy pracuje Danuta Rakiewicz. Z ich pomocą wybieram sobie do czytania interesujące mnie książki. A wybór jest szeroki, bo w bibliotece obecnie jest około dwóch tysięcy woluminów. Lubię dzieła Marii Radziwiczówny, Elizy Orzeszkowej, Adama Mickiewicza, Marii Dąbrowskiej, Ignacego Kraszewskiego i innych.

Serdecznie dziękuję Wacławie Jefremienko i Danucie Rakiewicz za ich ofiarną pracę. Dzisiaj mało jest ludzi o takim poświęceniu. Gdyż one nie tylko pracują za darmo, niosąc ludziom radość, a jeszcze dopłacają z własnej kieszeni, aby dojeżdżać do pracy.

Nadzieja CHARYTONCZYK

WOŁKOWYSK

Ojczyzna Kresowa

Ojczyzna moja, ziemia Kresowa święta
Od ciebie oderwany do śmierci cię pamięta
Twój obraz na duszy, sercu, pod powieką
Nosimy zawsze, aż zamknie się wieko...

Te zwrotki wiersza „Ojczyzna Kresowa" Karola Konockiego wyrażają tęsknotę do ziemi swych przodków wszystkich rodaków Ziemi Kresowej zrządzeniem losu rozsianych po całym świecie. Dla wielu to kraj lat dziecinnych. Dla niektórych to kraj, o którym im tylko opowiadano, bo urodzili się gdzie indziej. Kraj, do którego tak często kieruje się ich myśl. Tam, *„gdzie kruszynę chleba podnosi się przez uszanowanie"*.

Losem ciężkim w dziejowej wichurze wielu rodaków ziemi wołkowyskiej wyjechało do Macierzy i mieszkało w różnych miastach Polski, ale serca swe zostawili na ziemi swych ojców. Pielęgnują tę ziemię w swych sercach jak największy skarb. Na tej ziemi pracowali i za jej wolność ginęli ich ojcowie i dziadkowie.

W 1991r. nasi rodacy zorganizowali „Stowarzyszenie Rodzin Ziemi Wołkowyskiej" z siedzibą w Gdańsku, głównym celem którego jest: „Ocalenie od zapomnienia przeszłości ziemi wołkowyskiej i jej związków z Macierzą".

W miarę posiadanych możliwości w okresie przeszło dziesięciolecia istnienia stowarzyszenie zrealizowało wiele przedsięwzięć dla osiągnięcia postawionych zadań przez udzielenie wszechstronnej pomocy rodakom zamieszkałym na ziemi wołkowyskiej w odradzaniu ich tożsamości narodowej, tradycji, kultury i wiary.

Stowarzyszenie udzieliło pomocy finansowej w odbudowie cmentarza wojskowego, w remoncie i odbudowie kościołów, w wyposażeniu Szkoły Polskiej w Wołkowysku. Kościół w Podorosku otrzymał w darze piękny dzwon, który został zamontowany i uroczyście poświęcony.

W Bazylice Mariackiej NMP w Gdańsku wmurowana została płaskorzeźba z brązu, poświęcona żołnierzom III Pułku Strzelców Konnych z Wołkowyska.

W kościele parafialnym w Wołkowysku wmurowane zostały dwie tablice. Jedna ze stopu miedzi, poświęcona Polakom zamordowanym w łagrach, druga granitowa ze złoconymi literami ku czci żołnierzy - synów ziemi wołkowyskiej, którzy walczyli i polegli w latach 1939-1945 na wszystkich frontach wojny.

W Domu Polskim w Wołkowysku znajduje się piękny sztandar szkolny ufundowany Szkole Polskiej przez stowarzyszenie. Mamy nadzieję, że w przyszłości zajmie swe właściwe miejsce.

Dzięki staraniom stowarzyszenia, jedna z ulic Gdańska otrzymała imię Wołkowyskiej. Zarząd wystąpił także do Rad Miejskich w Lęborku, Elblągu, Kwidzynie i innych miastach, gdzie mieszka dużo byłych wołkowyszczan, o nadanie jednej z ulic nazwy Wołkowyskiej.

W Polsce są organizowane wystawy rysunków (szkiców) naszego ziomka Witolda Karpyzy, przedstawiające budowle sakralne, pałacyki i dworki oraz inne budowle ziemi wołkowyskiej. Wystawa liczy ok. 90 obrazów i wędruje pod nazwą „Podróż Sentymentalna". Do tej pory odwiedziła Trójmiasto, Lębork, Kudawę Zdrój, Pułtusk, Elbląg i w najbliższym czasie przywędruje do Domu Polskiego w Wołkowysku.

Jest już tradycją, że członkowie stowarzyszenia co roku latem odwiedzają Wołkowysk i ziemię wołkowyską. W lipcu br. po przyjeździe odbyło się spotkanie w Domu Polskim, gdzie wręczono dyplom honorowego członka stowarzyszenia żołnierzowi Armii Krajowej Władysławowi Uchnalewiczowi. Nasi członkowie zwiedzili swe dawne domy, kościoły, cmentarze i groby swych przodków, a także kościoły Hniezna, Mścibowa, Swisłoczy, Słonimia i sanktuarium Maryjne w Żyrowiczach. Uczestniczyli w uroczystej mszy św., poświęceniu i wręczeniu Sztandaru Harcerskiego w Rosi.

Życzę naszym ziomkom z Macierzy, aby trwali dalej na tym posterunku i pamiętali zawsze o swoich korzeniach, o tym gnieździe, z którego wylecieli, o ziemi, na której otrzymali dar życia i o długu wdzięczności za ten pierwszy skromny chleb otrzymany od Matki Ziemi.

Anna SADOWSKA

Z całego serca wyrazy współczucia i głębokiego żalu rodzinie i bliskim z powodu śmierci

śp. Tadeusza RUSIELEWICZA

składa Oddział ZPB w Zabłociu

Wyrazy szczerego żalu i współczucia Dyrektor Domu Polskiego w Porozowie **Danucie JAKUCIE** z powodu śmierci

MATKI

składa ZG ZPB, Zarząd Oddziału ZPB w Porozowie

Poniedziałek 29.07.2002

БТ

07.00 Новости.
07.10 Мелодрама „Давай поженимся"
08.30 Сериал „Возможно, они сошли с ума"
09.00 Новости.
09.15 „25 градусов на Юг". Сериал
10.10 Арсенал.
10.45 Телебарометр.
11.00 „Семейные узы". Сериал
12.00 Новости.
12.20 „На перекрестках Европы". Национальный телефестиваль песни.
12.50 Телесериал „Михайло Ломоносов". Фильм 2-й „Врата учености"
14.05 Телевизионный Дом кино. Актер театра и кино Никита Джигурда.
14.30 Док.сериал „Голубая бездна"
15.00 Новости.
15.20 Худ.фильм „Удачливый Ганс"
16.30 Волшебная шкатулка „Союзмультфильма". „Золотая антилопа".
17.00 „25 градусов на Юг". Сериал
18.00 Новости.
18.25 Зона Икс.
18.40 „Деловые люди". Видеофильм.
19.00 Фильм „Чудовище из озера"
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.50 „Семейные узы". Сериал
22.50 Стадион.
23.15 Новости.
23.35 Сериал „Крот"

ОНТ

08.00 Телеканал „Доброе утро".
09.00 Новости.
09.15 „Семейные узы". Сериал.
10.05 Боевик „Неудержимый".
10.50 Царь горы.
11.10 КОАПП до
15.55 „Поле чудес".
16.45 Сериал „Сейчас или никогда".
17.30 Вечерние новости.
17.45 Непутёвые заметки
18.05 Фильм „Самозванцы".
19.05 „Кто хочет стать миллионером?"
20.00 Время.
20.35 ОНТ представляет: „Наши новости".
21.00 Комедия „Одиночки".
22.40 Детектив „Лекарство против страха".
00.10 Сериал „Китайский городовой".
00.55 Ночное „Время"

РТР

16.00 Вести.
16.20 Новая „Старая квартира".
17.05 Дорожный патруль.
17.15 Вести - Москва.
17.50 Сериал „Воровка".
18.50 Спокойной ночи, малыши!
19.00 Вести.
19.35 Местное время. Вести -Москва.
19.55 Сериал „Каменская". Фильм 1-й. „Стечение обстоятельств". 1-я часть.
21.00 Вечерний сеанс. Детектив „Пуаро Агаты Кристи. Тихоня"
22.00 Вести - Подробности.
22.20 Местное время. Вести -Москва.
22.30 Последний сеанс. Эмма Томпсон, Хью Лори и Роуэн Эткинсон в комедии „Все возможно, детка"

Культура

09.15 Все суры Корана.
09.40 Документальный сериал „Понимание".
10.35 „Экология литературы". Михаил Шолохов. Часть 1-я.
11.30 Новости культуры.
11.45 „За семью печатями". Телевикторина для старшеклассников.
12.20 „Краса ненаглядная". Мультфильм.
13.05 „Сверхнаука". „Захватчики".
13.35 „Страсти по-итальянски". Телесериал (Италия, 1999). Режиссер: Д.Лепре.
14.30 „Ноу-хау". Тележурнал.
15.00 Новости культуры.
15.10 „Театр одного художника". Варвара Бубнова.
15.40 „Майские цветы". Телесериал (Великобритания, 1991). Режиссер: Р.Беннет.
16.35 Документальный сериал „Понимание".
17.30 Новости культуры.
17.50 „Мой Эрмитаж". Авторская программа М.Пиотровского.
18.15 „Театральная летопись XX века". Андрей Гончаров.
18.45 К 30-летию Московского Государственного Академического камерного хора. „Праздник". Видеофильм.
19.20 Юбилейный концерт Московского Государственного Академического камерного хора п/у. В.Минина.
20.05 „Театральная Россия". А.Казанцев „Бегущие странники". Спектакль театра имени Моссовета. Режиссер: Л.Хейфец.
22.35 Мини-джем.
23.00 Новости культуры.
23.25 „Ночной полет". Ведущий Андрей Максимов.

НТВ

07.00 Сегодня.
07.10 Погода.
07.12 Пресса.
07.15 Экономика.
07.20 Авто.
07.30 Сегодня
07.35 Досуг.
07.40 Гости.
07.50 Детектив „Охота на Золушку". 7-я серия.
09.00 Сегодня.
09.20 Погода на завтра.
09.25 „Подменыши". „Очная ставка"
09.55 Сериал „Идеальная пара". 6-я серия.
11.00 Сегодня.
11.20 Криминал
11.35 Сериал „Курортный роман". 6-я серия. „Чары".
13.00 Сегодня.
13.05 „Измена - что дальше?" Ток-шоу „Принцип „Домино".
14.25 „Криминальная Россия". „Ростовские оборотни". 1-я серия.
15.00 Сегодня.
15.30 „Русский Ван Дамм". „Профессия - репортер".
15.55 Александр Демьяненко в детективе „Государственный преступник".
17.40 Криминал.
18.00 Сегодня.
18.35 Сериал „Улицы разбитых фонарей". 29-я серия. „Ищу работу с риском".
19.45 Сокровища, предательство и любовь в приключенческом фильме „Золото Югры". 1-я серия.
21.00 Сегодня.
21.35 „Скорая помощь-4". Сериал 11-я серия.
22.30 Сериал „Улицы разбитых фонарей". „Петербургский презент".
23.35 „О, счастливчик!" Азартная игра.
00.10 Триллер „Клон-убийца".

Гродно

17.00 Навіны
17.15 "Сімвал веры"
17.40 "Віншуем Вас!" канал "Культура"
19.20 Навіны
19.35 Дзень за днём
19.55 Дзіцячы экран
20.10 "Віншуем Вас!"
20.20 "Лёс, як віно на палыне..." Тэленарыс.
20.45 Футбол. "Нёман"-"Тарпеда"
21.15 Іграе Алена Лябецкая
21.30 "Афоня". Мастацкі фільм.

Wtorek 30.07.2002

БТ

07.00 Новости.
07.10 Драма „Гранатовый браслет"
08.45 Письменный экзамен по белорусскому (русскому) языку и литературе в высшие учебные заведения.
09.00 Новости.
09.15 „25 градусов на Юг". Сериал
10.10 „Грозовые камни". Сериал
10.35 Стадион.
11.00 „Семейные узы". Сериал
12.00 Новости.
12.20 Телесериал „Михайло Ломоносов". Фильм 3-й „Во славу Отечества"
13.35 „Пой, душа!" Фольклорные коллективы Лепельского района Витебской области.
14.05 Док. сериал „Голубая бездна"
15.00 Новости.
15.20 „Марсупилами". Мультсериал
15.45 „Грозовые камни". Сериал
16.15 Сериал „Королева мечей"
17.00 „25 градусов на Юг". Сериал
18.00 Новости.
18.25 Зона Икс.
18.35 „Наше наследие". Ружанский дворец.
18.50 Мелодрама „Простодушный"
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.50 „Семейные узы". Сериал
22.45 Спорт-курьер.
23.00 Планета „АРТ".
23.30 Новости.
23.50 Сериал „Крот"

ОНТ

08.00 Телеканал „Доброе утро".
09.00 Новости.
09.15 „Шутка за шуткой".
10.00 Боевик „Неудержимый".
10.45 „Ералаш".
10.55 Что да как.
11.15 Дисней-клуб: „Любимчик"
16.00 „Народ против". Телеигра.
16.45 Сериал „Сейчас или никогда".
17.30 Вечерние новости.
17.45 „Смак".
18.05 Фильм „Самозванцы".
19.05 „Семейные узы". Сериал.
20.00 Время.
20.35 ОНТ представляет: „Наши новости".
21.00 Комедия „Воришки".
22.40 Сериал „Скарлетт".
23.40 Сериал „Китайский городовой".
00.25 Никита Михалков в программе „Сати".
00.50 Ночное „Время"

РТР

08.00 Вести.
08.10 Сериал „Жара в Лос-Анджелесе"
09.00 Телесериал „Вечный зов".
10.00 Вести.
10.20 Сериал „Каменская". Фильм 1-й. „Стечение обстоятельств". 1-я часть.
16.00 Вести.
16.20 Футбол. Чемпионат России. „Зенит" (Санкт-Петербург) - „Спартак" (Москва). Прямая трансляция
18.00 Сериал „Воровка".
18.50 Спокойной ночи, малыши!"
19.00 Вести.
19.35 Местное время. Вести -Москва.
19.55 Сериал „Каменская". Фильм 1-й. „Стечение обстоятельств". 2-я часть.
21.00 Вечерний сеанс. Детектив „Пуаро Агаты Кристи. Желтые ирисы"
22.00 Вести - Подробности.
22.20 Местное время. Вести -Москва.
22.30 Премьера. Фильм „Музыкант (Эль Мариачи)"
00.00 Последний сеанс. Фильм „Джокер"

Культура

09.15 „Тесные врата". Князь Владимир.
09.40 Док. сериал „Понимание".
10.35 „Экология литературы". Михаил Шолохов. Часть 2-я.
11.30 Новости культуры.
11.45 Кино-детям. „Гуттаперчевый мальчик". Худ. фильм
12.55 „Бобик в гостях у Барбоса". Мультфильм.
13.05 „Сверхнаука". „Необузданная стихия".
13.35 „Страсти по-итальянски". Телесериал
14.30 „Разведка, о которой знали немногие...". Борис Базаров.
15.00 Новости культуры.
15.10 „Театр одного художника". „Малые голландцы".
15.30 И.Штраус. Вальс „На прекрасном голубом Дунае".
15.40 „Майские цветы". Телесериал
16.35 Док. сериал „Понимание".
17.30 Новости культуры.
17.50 „Дворцовые тайны". „Гатчинский затворник".
18.15 „Театральная летопись XX века". Андрей Гончаров.
18.45 „Партитуры не горят". Авторская программа
19.10 И.Брамс. Избранное.
19.25 „Ну, погоди!". Мультсериал.
19.40 „Природа человека". Худ. фильм из цикла „Будущее человечества"
21.15 „Дуновение века". Авторская программа
21.55 „Марш Радецкого". Телесериал (Австрия - Германия - Франция, 1994). Режиссер: А.Корти. 1-я часть.
23.00 Новости культуры.
23.25 „Ночной полет". Ведущий Андрей Максимов.

НТВ

07.00 Сегодня.
07.10 Погода.
07.12 Пресса.
07.15 Экономика.
07.20 Техно.
07.30 Сегодня.
07.35 Досуг.
07.40 Гости.
07.50 „Полицейские. Предвестник смерти". Остросюжетный фильм. 24-я серия.
09.00 Сегодня.
09.20 Погода на завтра.
09.25 Внимание. Розыск!
10.10 Александр Масляков в программе Павла Лобкова „Растительная жизнь".
10.40 Вкусные истории.
11.00 Сегодня.
11.20 Криминал.
11.35 Сериал „Курортный роман". 7-я серия. „Жрица любви".
13.00 Сегодня.
13.05 „Акселераты". Ток-шоу. „Принцип „Домино".
14.25 „Криминальная Россия". „Ростовские оборотни". 2-я серия.
15.00 Сегодня.
15.30 Приключенческий фильм „Золото Югры". 1-я серия.
16.35 Боевик „Рожденный вором". 5-я серия.
17.40 Криминал.
18.00 Сегодня.
18.35 Сериал „Улицы разбитых фонарей". 30-я серия. „Контрабас".
19.45 Сокровища, предательство и любовь в приключенческом фильме „Золото Югры". 2-я серия.
21.00 Сегодня.
21.35 „Скорая помощь-4". Сериал
22.30 Сериал „Улицы разбитых фонарей". „Ищу работу с риском".
23.35 „О, счастливчик!" Азартная игра.
00.05 Триллер „Убежище".

Гродно

17.00 Навіны.
17.15 Леснічоўка Катафея.
17.35 "Віншуем Вас!" канал "Культура"
19.25 Навіны.
19.40 Дзень за днём
20.00 Дзіцячы экран
20.15 "Віншуем Вас!"
20.25 "Сімвал веры"
20.55 Па старонках праграмы "Вячэрні канал"
21.35 "Чорная страла". Мастацкі фільм.

Środa 31.07.2002

БТ

07.00 Новости.
07.10 Мелодрама „Культпоход в театр"
08.45 Письменный экзамен по белорусскому (русскому) языку и литературе в высшие учебные заведения.
09.00 Новости.
09.15 „25 градусов на Юг". Сериал
10.05 „Грозовые камни". Сериал
10.35 Здоровье. Тележурнал.
11.00 „Семейные узы". Сериал
12.00 Новости.
12.20 Телесериал „Михайло Ломоносов". Фильм 3-й „Во славу Отечества".
13.40 Время местное. Репортажи из провинции.
14.05 Док. сериал „Голубая бездна"
15.00 Новости.
15.20 „Марсупилами". Мультсериал
15.45 „Грозовые камни". Сериал
16.15 Сериал „Королева мечей"
17.05 „25 градусов на Юг". Сериал
18.00 Новости.
18.25 Зона Икс.
18.35 Детектив „Не будите спящую собаку" 1-я и 2-я серии.
20.40 Колыбельная
21.00 Панорама.
21.50 „Семейные узы". Сериал
22.45 Спорт-курьер.
22.55 Криминальное досье.
23.25 Новости.
23.40 Сериал „Крот"

ОНТ

08.00 Телеканал „Доброе утро".
09.00 Новости.
09.15 „Семейные узы". Сериал.
10.05 Боевик „Неудержимый".
10.50 „Ералаш".
11.00 Программа „100%".
11.20 Следствие ведет Колобков
16.00 „Народ против". Телеигра.
16.45 Сериал „Сейчас или никогда".
17.30 Вечерние новости.
17.45 Док. сериал „Дикие штучки".
18.10 Фильм „Самозванцы".
19.10 „Семейные узы". Сериал.
20.00 Время.
20.35 ОНТ представляет: „Наши новости".
21.00 Боевик „Репортаж".
22.40 Сериал „Скарлетт".
23.40 Русский экстрим.
00.05 Ночное „Время".
00.15 Боевик „Баффи - победительница вампиров"

РТР

08.00 Вести.
08.10 Детективный сериал „Жара в Лос-Анджелесе"
09.00 Телесериал „Вечный зов".
10.00 Вести.
10.20 Сериал „Каменская". Фильм 1-й. „Стечение обстоятельств". 2-я часть.
16.00 Вести.
16.20 „Я ничего не боюсь...". Док. фильм.
17.05 Дорожный патруль.
17.15 Вести - Москва.
17.50 Сериал „Воровка".
18.50 Спокойной ночи, малыши!
19.00 Вести.
19.35 Местное время. Вести -Москва.
19.55 Сериал „Каменская". Фильм 2-й. „Игра на чужом поле". 1-я часть.
21.00 Вечерний сеанс. Детектив „Пуаро Агаты Кристи. Похищение королевского рубина"
22.00 Вести - Подробности.
22.20 Местное время. Вести - Москва.
22.30 Последний сеанс. Анетт О'Тул в фильме „Последняя посадка"
00.25 - 01.25 Горячая десятка.

Культура

15.00 Новости культуры.
15.10 „Театр одного художника". Рубенс.
15.40 „Майские цветы". Телесериал (Великобритания, 1991). Режиссер: Д.Джаэлс.
16.35 Документальный сериал „Понимание".
17.30 Новости культуры.
17.50 „Век Русского музея". Авторская программа В.Гусева.
18.15 „Театральная летопись XX века". Андрей Гончаров.
18.45 „Собрание исполнений". Н.Римский-Корсаков. Опера „Моцарт и Сальери". Концертное исполнение в БЗК.
19.25 „Ну, погоди!". Мультсериал.
19.35 „Харчевня в Шпессарте". Художественный фильм (Германия, 1957). Режиссер: К.Хоффман.
21.15 „Острова". Михаил Ромм.
21.55 „Марш Радецкого". Телесериал (Австрия - Германия - Франция, 1994). Режиссер: А.Корти.
23.00 Новости культуры.
23.25 „Ночной полет". Ведущий Андрей Максимов.

НТВ

07.00 Сегодня.
07.10 Погода.
07.12 Пресса.
07.15 Экономика.
07.20 Стиль.
07.30 Сегодня.
07.35 Досуг.
07.40 Гости.
07.50 „Полицейские. Живой багаж". Остросюжетный фильм. 25-я серия.
09.00 Сегодня.
09.20 Погода на завтра.
09.25 „Квартирный вопрос". „Гостиная в „хрущевке".
10.00 Экологическая „Среда".
10.25 „Вы будете смеяться!" Михаил Евдокимов.
11.00 Сегодня.
11.20 Криминал.
11.35 Сериал „Курортный роман". 8-я серия. „Школа выживания".
13.00 Сегодня.
13.05 „Женская самооборона". Ток-шоу. „Принцип „Домино".
14.25 „Криминальная Россия". „В сетях дьявола". 1-я серия.
15.00 Сегодня.
15.30 Приключенческий фильм „Золото Югры". 2-я серия.
16.35 Боевик „Рожденный вором". 6-я серия.
17.40 Криминал.
18.00 Сегодня.
18.35 Сериал „Улицы разбитых фонарей". 31-я серия „Аварийная защита".
19.45 Сокровища, предательство и любовь в приключенческом фильме „Золото Югры". 3-я серия.
21.00 Сегодня.
21.35 Игра на выживание в боевике „Трое"
22.30 Сериал „Улицы разбитых фонарей". „Контрабас".
23.35 „О, счастливчик!" Азартная игра.
00.05 Триллер „Последний ужин".

Гродно

17.00 Навіны
17.15 Славутыя помнікі. Мірскі замак.
17.35 "Віншуем Вас!" канал "Культура"
19.25 Навіны
19.40 Дзень за днём
20.00 Дзіцячы экран
20.15 "Віншуем Вас!"
20.25 "Прыпынак ДАІ"
20.50 "Суседзі". Праграма Беластоцкага тэлебачання.
21.15 "Каліна чырвоная". Мастацкі фільм.

Czwartek 1.08.2002

БТ

07.00 Новости.
07.10Комедия „Привет от Чарли-трубача"
08.30 Сериал „Возможно, они сошли с ума"
09.00 Новости.
09.15 „25 градусов на Юг". Сериал
10.10 „Грозовые камни". Сериал
10.30 Телевитамин.
11.00 „Семейные узы". Сериал
12.00 Новости.
12.20 „Из архивов БТ". „Чужие, близкие..." Телеспектакль
14.15 Існасць. Духовная программа.
14.40 „Анатолий и Филипп Щитовы. Икона в дереве". Док. фильм
15.00 Новости.
15.20 „Марсупилами". Мультсериал
15.45 „Грозовые камни". Сериал
16.15 Сериал „Королева мечей"
17.00 „25 градусов на Юг". Сериал
18.00 Новости.
18.25 Зона Икс.
18.35 „В ритме колеса..." Видеофильм.
19.00 Мелодрама „Осторожно, двери закрываются"
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.50 „Семейные узы". Сериал
22.45 Спорт-курьер.
22.55 „Встреча в Троицком" с Александром Домарацким.
23.25 Новости.
23.45 Сериал „Крот"

ОНТ

08.00 Телеканал „Доброе утро".
09.00 Новости.
09.15 „Семейные узы". Сериал.
10.05 Боевик „Неудержимый".
10.50 КОАПП.
1.30 Дисней-клуб: „Переменка"
16.00 „Народ против". Телеигра.
16.45 Сериал „Сейчас или никогда".
17.30 Вечерние новости.
17.45 Док. сериал „Дикие штучки".
18.10 Фильм „Самозванцы".
19.10 „Семейные узы". Сериал.
20.00 Время.
20.35 ОНТ представляет: „Наши новости".
21.00 Лайма Вайкуле, Валерий Леонтьев, Леонид Агутин и Анжелика Варум в церемонии открытия музыкального фестиваля в Юрмале.
22.45 Сериал „Скарлетт".
23.45 Ночное „Время".
23.55 Музыкальный фестиваль в Юрмале. I тур

РТР

08.00 Вести.
08.10 Сериал „Жара в Лос Анджелесе"
09.00 Телесериал „Вечный зов".
10.00 Вести.
10.20 Сериал „Каменская". Фильм 2-й. „Игра на чужом поле". 1-я часть.
16.00 Вести.
16.20 Новая „Старая квартира".
17.05 Дорожный патруль.
17.15 Вести - Москва.
17.50 Сериал „Воровка".
18.50 Спокойной ночи, малыши!
19.00 Вести.
19.35 Местное время. Вести -Москва.
19.55 Сериал „Каменская". Фильм 2-й. „Игра на чужом поле". 2-я часть.
21.00 Вечерний сеанс. Детектив „Пуаро Агаты Кристи. Дело о пропавшем завещании"
22.00 Вести - Подробности.
22.20 Местное время. Вести -Москва.
22.30 - 01.26 Киноакадемия. Премьера. Фильм „Полночь в саду добра и зла"

Культура

09.15 „Тесные врата". Таинственный старец Феодор Томский.
09.30 Н.Римский-Корсаков. Фантазия на тему оперы „Золотой петушок". Солист А.Рудин (виолончель).
09.40 Документальный сериал „Понимание".
10.35 „Экология литературы". Александр Твардовский. Часть 2-я.
11.30 Новости культуры.
11.45 Кино-детям. „Единица с „обманом". Художественный фильм (К/ст. им. А.Довженко, 1984). Режиссер: А.Праченко.
12.55 „Обида". Мультфильм.
13.05 „Сверхнаука". „Андроиды".
13.35 „Страсти по-итальянски". Телесериал (Италия, 1999). Режиссер: Д.Лепре.
14.30 И танки наши быстры...
15.00 Новости культуры.
15.10 „Штрихи к портрету художника". И.Каменев.
15.40 „Майские цветы". Телесериал (Великобритания, 1991). Режиссер: Д.Джаэлс.
16.35 Документальный сериал „Понимание".
17.30 Новости культуры.
17.50 „Пятое измерение". Авторская программа И.Антоновой.
18.15 „Театральная летопись XX века". Андрей Гончаров.
18.45 Шкала Рихтера.
19.20 „Ну, погоди!". Мультсериал.
19.35 „Привидения в замке Шпессарт". Художественный фильм (Германия, 1960). Режиссер: К.Хоффман.
21.15 „Эпизоды". Анатолий Адоскин.
21.55 „Марш Радецкого". Телесериал (Австрия - Германия - Франция, 1994). Режиссер: А.Корти.
23.00 Новости культуры.
23.25 „Ночной полет". Ведущий Андрей Максимов.

НТВ

07.00 Сегодня.
07.10 Погода.
07.12 Пресса.
07.15 Экономика.
07.20 Сильное звено.
07.30 Сегодня.
07.35 Досуг.
07.40 Гости.
07.50 „Полицейские. Под подозрением". Остросюжетный фильм. 26-я серия.
09.00 Сегодня.
09.20 Погода на завтра.
09.25 Чистосердечное признание.
09.50 „Шоу Елены Степаненко" Юмористическая программа.
10.45 Вкусные истории.
11.00 Сегодня.
11.20 Криминал.
11.40 Сериал „Курортный роман". 9-я серия. „Осенний блюз".
13.00 Сегодня.
13.05 „Оптимисты и пессимисты". Ток-шоу. „Принцип „Домино".
14.25 „Криминальная Россия". „В сетях дьявола". 2-я серия.
15.00 Сегодня.
15.30 Приключенческий фильм „Золото Югры". 3-я серия.
16.35 Боевик „Рожденный вором". 7-я серия.
17.40 Криминал.
18.00 Сегодня.
18.35 Сериал „Улицы разбитых фонарей". 32-я серия. „Новое слово в живописи".
19.45 Сокровища, предательство и любовь в приключенческом фильме „Золото Югры". 4-я серия (заключительная).
21.00 Сегодня.
21.35 Совершенно секретно.
22.30 Сериал „Улицы разбитых фонарей". „Аварийная защита".
23.25 „О, счастливчик!" Азартная игра.
00.00 Триллер „Жизнь после жизни".
00.40 - 01.30 Кома.

Гродно

17.00 Навіны
17.15 "Прыпынак ДАІ"
17.40 "Віншуем Вас!" канал "Культура"
19.25 Навіны
19.40 Дзень за днём
20.00 Дзіцячы экран
20.15 "Віншуем Вас!"
20.25 "Ад кручка да чарвячка"
20.45 Прамая лінія.
21.20 "Допінг для анёлаў". Мастацкі фільм.

Piątek 2.08.2002

БТ

07.00 Новости.
07.10 Киноповесть „Точка отсчета"
08.50 Сериал „Возможно, они сошли с ума"
09.00 Новости.
09.15 „25 градусов на Юг". Сериал
10.05 „Грозовые камни". Сериал
10.35 Сериал „Отряд по борьбе с мафией"
12.00 Новости.
12.20 „В поисках исчезнувших животных". Док.фильм
13.10 Телесериал „Михайло Ломоносов". Фильм 3-й „Во славу Отечества"
14.30 Сад мечты. Передача для дачников.
15.00 Новости.
15.20 „Марсупилами". Мультсериал
15.45 „Грозовые камни". Сериал
16.15 Сериал „Королева мечей"
17.00 „25 градусов на Юг". Сериал
18.00 Новости.
18.25 Зона Икс.
18.35 Комедия „Троянский конь"1-я и 2-я серии.
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.50 Спорт-курьер.
22.00 Сериал „Отряд по борьбе с мафией"
23.25 Новости.
23.45 Королевская охота.
00.10 Ночной сеанс. Триллер „Двойник"

ОНТ

08.00 Телеканал „Доброе утро".
09.00 Новости.
09.15 „Семейные узы". Сериал.
10.05 Боевик „Неудержимый".
10.50 „Ералаш".
11.00 Яна Чурикова в программе „Объектив".
11.20 „Кошки-мышки". Мультсериал
16.00 „Народ против". Телеигра.
16.45 Сериал „Сейчас или никогда".
17.30 Вечерние новости.
17.45 Док. сериал „Дикие штучки".
18.10 Фильм „Самозванцы".
19.10 „Семейные узы". Сериал.
20.00 Время.
20.35 ОНТ представляет: „Наши новости".
21.00 Поле чудес.
22.00 Сериал „Скарлетт".
23.00 АФильм „В двух шагах от „Рая".
00.30 Музыкальный фестиваль в Юрмале. II тур

РТР

08.00 Вести.
08.10 Сериал „Жара в Лос-Анджелесе"
09.00 Моя семья.
10.00 Вести.
10.20 Сериал „Каменская". Фильм 2-й. „Игра на чужом поле". 2-я часть.
16.00 Вести.
16.20 Пресс-клуб.
17.15 Вести - Москва.
17.50 Сериал „Воровка".
18.50 Спокойной ночи, малыши!
19.00 Вести.
19.35 Местное время. Вести -Москва.
19.55 Вечерний сеанс. Фильм „Основной подозреваемый"
21.50 Детектив „Разорванный круг"
23.35 Последний сеанс. Фильм „Письма убийцы"

Культура

09.15 Все суры Корана.
09.40 Док. сериал „Понимание".
10.35 „Экология литературы". Александр Бек.
11.30 Новости культуры.
11.45 Кино-детям. „Есть идея!" Худ. фильм
12.45 „Сказка про лень", „Веселая карусель". Мультфильмы.
13.05 „Сверхнаука". „Черный самолет".
13.35 „Страсти по-итальянски". Телесериал
14.30 И танки наши быстры...
15.00 Новости культуры.
15.10 „Штрихи к портрету художника". Михаил Шварцман.
15.40 „Майские цветы". Телесериал
16.35 Док. сериал „Понимание".
17.30 Новости культуры.
17.50 „Малые музеи Санкт-Петербурга". Летний дворец Петра I.
18.15 „Кто там...". Авторская программа
18.45 „Царская ложа". Диана Вишнева.
19.25 „Прекрасные времена в Шпессарте". Худ. фильм
21.10 Блеф-клуб.
21.45 „Марш Радецкого". Телесериал (Австрия - Германия - Франция, 1994). Режиссер: А.Корти. 4-я часть (заключительная).
23.00 Новости культуры.
23.25 „Джазофрения". Ведущий И.Бутман.

НТВ

07.00 Сегодня.
07.10 Погода.
07.12 Пресса.
07.15 Экономика.
07.20 Стиль.
07.30 Сегодня.
07.35 Все сразу!
07.40 Гости.
07.55 „Полицейские. Судьба маньяка". Остросюжетный фильм. 27-я серия.
09.00 Сегодня.
09.20 Погода на завтра.
09.25 Совершенно секретно.
10.20 Служба спасения.
11.00 Сегодня.
11.20 Криминал.
11.40 Сериал „Курортный роман". 10-я серия. „Последнее искушение". Заключительная серия
13.00 Сегодня.
13.05 „Он любит его, она любит её". „Продолжение следует..." с Юлией Меньшовой.
14.00 „Мумий тролль" и „Би-2" в музыкально-развлекательной программе „Пепси-чарт".
14.40 Криминал.
15.00 Сегодня.
15.30 Приключенческий фильм „Золото Югры". 4-я серия (заключительная).
16.40 „Внимание. Розыск!". „Убийца первой гильдии".
17.35 Криминал.
18.00 Сегодня.
18.35 Сериал „Улицы разбитых фонарей". 33-я серия. „Визит к доктору".
19.45 Сериал „Улицы разбитых фонарей". 34-я серия. „Королева красоты".
21.00 Сегодня.
21.30 Премьера. Многосерийный детектив „Пейзаж с убийством". 1-я серия.
22.30"Все сразу!" Ночные развлечения.
23.05 Эрай Гросс и Джонатан Старк в фильме ужасов „Дом-2"

Гродно

10.05 «Віншуем Вас!»
17.00 Навіны
17.15 «Віншуем Вас!» канал «Культура»
19.25 Навіны
19.40 Дзень за днём
20.00 Дзіцячы экран
20.15 «Віншуем Вас!»
20.25 «На густ і колер». Добрая праграма Яўгена Фалеева.
21.00 Спявае Жана Бічэўская.
21.30 «Закаханы па асабістаму жаданню». Мастацкі фільм.

Sobota 3.08.2002

БТ

07.00 Новости.
07.10 Киноповесть „Точка отсчета"
08.50 Сериал „Возможно, они сошли с ума"
09.00 Новости.
09.15 „25 градусов на Юг". Сериал
10.05 „Грозовые камни". Сериал
10.35 Сериал „Отряд по борьбе с мафией"
12.00 Новости.
12.20 „В поисках исчезнувших животных". Док.фильм
13.10 Телесериал „Михайло Ломоносов". Фильм 3-й „Во славу Отечества"
14.30 Сад мечты. Передача для дачников.
15.00 Новости.
15.20 „Марсупилами". Мультсериал
15.45 „Грозовые камни". Сериал
16.15 Сериал „Королева мечей"
17.00 „25 градусов на Юг". Сериал
18.00 Новости.
18.25 Зона Икс.
18.35 Комедия „Троянский конь"1-я и 2-я серии.
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.50 Спорт-курьер.
22.00 Сериал „Отряд по борьбе с мафией"
23.25 Новости.
23.45 Королевская охота.
00.10 Ночной сеанс. Триллер „Двойник"

ОНТ

08.00 Новости.
08.10 Мультфильмы.
08.25 Играй, гармонь любимая!
09.00 Слово пастыря.
09.15 Сериал „Собачье дело".
10.00 Новости (с субтитрами).
10.10 Смехопанорама
10.45 Смак.
11.05 Детектив „Будни уголовного розыска".
12.30 Чемпионат Европы по водным видам спорта. Финалы.
13.15 Царь горы.
13.35 Дисней-клуб: „Утиные истории".
14.00 Новости (с субтитрами).
14.10 Ералаш.
14.30 „Серебряный шар". Юрий Богатырев. Ведущий - В.Вульф.
15.05 Сериал „Беглец".
15.55 Русский экстрим.
16.25 Комедия „Папаша из Ниццы".
18.00 Вечерние новости.
18.20 „Рядовой Евдокимов и его друзья". Юмористическая программа.
20.00 Время.
20.30 ОНТ представляет: „Наши новости".
20.55 Боевик „Поездка в Америку".
22.55 Музыкальный фестиваль в Юрмале. III тур.
00.45 Фильм Пола Мазурски „Незамужняя женщина".

РТР

07.00 Здоровье и жизнь.
07.35 Золотой ключ.
07.55 Доброе утро, страна!
08.30 Вокруг света.
09.30 Сериал „Королева красоты, или Очень трудное детство"
09.55 „Сто к одному". Телеигра.
10.45 Комедия „Дом на пароходе"
13.00 Вести.
13.20 Дневной сеанс. Комедия „Одиножды один"
15.00 Футбол. Чемпионат России. „Спартак" (Москва) - „Динамо" (Москва). Прямая трансляция
17.00 Моя семья.
17.55 Аншлаг.
19.00 Вести.
19.25 Вечерний сеанс. Фильм „Миссия на Марс"
21.35 Фильм „Афера"
23.25 Последний сеанс.Фильм „Питон"

Культура

09.00 Программа передач.
09.10 Детский сеанс. „Узник Зенда". Мультфильм.
10.25 Мой цирк.
10.50 Бабушкины рецепты.
11.05 ГЭГ.
11.20 „Путеводитель по вселенной". „Путешественник во времени".
11.45 „Наш дом". Худ. фильм
13.20 „Обезьянки и грабители". Мультфильм.
13.30 Новости культуры.
13.45 „Странствия музыканта". Ведущий С.Владимирский.
14.15 „Дикая природа". „Львы". Документальный фильм.
15.10 „Страницы театральной пародии". Фильм 3-й. „Графиня Эльвира". Режиссер: А.Глобин.
16.00 „XX век. Избранное". „Шниткеана"
16.25 Прогулки по Бродвею.
16.55 Звездные годы „Ленфильма"
17.35 „Сферы" с Иннокентием Ивановым.
18.15 „В вашем доме". Семья Тодоровских.
18.55 „Тайна „Черных дроздов". Худ. фильм
20.35 „Фрак народа". Авторская программа В.Оренова.
21.30 Новости культуры.
21.50 Культ кино. „Хиросима, любовь моя". Художественный фильм
23.35 Арии из опер Дж.Верди исполняет Ольга Гурякова.

НТВ

07.00 Сегодня.
07.15 Леонид Утесов и Любовь Орлова в комедии „ Веселые ребята".
09.00 Сегодня.
09.15 Погода на завтра.
09.20 Сериал „Улицы разбитых фонарей". 33-я серия. „Визит к доктору".
10.20 „Квартирный вопрос". „Коммуналка с человеческим лицом".
11.00 Сегодня.
11.20 Борис Галкин и Михаил Волонтир в боевике „В зоне особого внимания".
13.15 Вкусные истории.
13.35 Путешествия натуралиста.
14.05 Своя игра.
15.00 Сегодня.
15.25 „Первобытные охотники". Сериал „Неизвестная планета".
16.20 Чистосердечное признание.
16.50 Наталья Бондарчук „Женский взгляд" Оксаны Пушкиной.
17.25 „Вы будете смеяться!" Ян Арлазоров.
18.00 Сегодня.
18.35 Амалия Мордвинова в детективе „Охота на Золушку". 8-я серия.
19.40 Предводитель пиратов Джина Дэвис в приключенческом фильме „Остров головорезов"
22.10 Профессиональный бокс. Супербой. Леннокс Льюис против Майкла Гранта.
22.50 - 00.50 Чеки Карио и Кристофер Томпсон в эротическом фильме „Атлантида"

Niedziela 4.08.2002

БТ

07.00 Новости.
07.15 „Агромир". Информационно-аналитическая программа.
07.40 Сериал „Легенды о науках"
08.30 Арсенал.
09.00 Новости.
09.15 Мультиклуб.
09.40 Сериал „Дракоша и Ко"
10.00 Экран индийского кино. „Рядом с тобой". 2-я серия.
11.25 „Всё нормально, мама!"
12.05 Телевитамин.
12.30 „Природная красота Европы". Док. сериал
13.25 „Душой я вольный человек". Купаловский праздник в Вязынке.
13.55 „Время местное". Репортажи из провинции.
14.20 „Встреча в Троицком" с Александром Домарацким.
14.45 Энциклопедия белорусского спорта. Легкая атлетика.
15.00 Новости.
15.20 Криминальное досье.
15.45 Комедия „Возможно, само собой"
17.55 Белорусская двадцатка.
18.25 Мелодрама „Вокзал для двоих" 1-я и 2-я серии.
20.40 Телебарометр.
21.00 Панорама аналитическая.
21.40 Спорт-курьер.
21.50 Кинокомедия „Утопим Мону"
23.25 Телевизионный Дом кино. Актер театра и кино Евгений Стеблов.
23.55 Сериал „VIP"

ОНТ

08.00 Новости.
08.10 Мультфильмы.
08.20 Служу России!
08.45 Дисней-клуб: „Тимон и Пумба".
09.10 Сериал „Собачье дело".
10.00 Новости (с субтитрами).
10.10 Непутевые заметки с Дм.Крыловым.
10.30 Пока все дома.
11.05 Остросюжетный фильм „Несовершеннолетние".
12.30 Чемпионат Европы по водным видам спорта. Финалы.
13.10 Программа 100%.
13.30 Дисней-клуб: „Микки Маус и его друзья".
14.00 Новости (с субтитрами).
14.10 Ералаш.
14.30 Живая природа. „Царство русского медведя".
15.25 Сериал „Беглец".
16.10 Кумиры. Екатерина Деревщикова.
16.40 Легендарный фильм „Кинг-Конг".
19.00 „Кто хочет стать миллионером?" Телеигра.
20.00 Время.
20.30 ОНТ представаляет: „Наши новости".
20.55 Джулия Робертс в триллере „В постели с врагом".
22.40 Алла Пугачева, Филипп Киркоров, Раймонд Паулс, Игорь Крутой в церемонии закрытия музыкального фестиваля в Юрмале.
00.35"На футболе" с Виктором Гусевым.
01.00 Чемпионат Европы по водным видам спорта. Финалы.
1.30 Реальная музыка

РТР

06.55 Приключенческий сериал „Повелитель зверей" (Канада - США).
07.50 Русское лото.
08.40 Всероссийская лотерея „ТВ Бинго шоу".
09.10 Александр Белявский, Елена Кондулайнен, Наталья Крачковская и Гарик Сукачев в комедийном сериале „Королева красоты, или Очень трудное детство" (2000).
09.35 Сам себе режиссер.
10.35 „Городок". Дайджест" Развлекательная программа.
11.05 Валерий Золотухин, Людмила Максакова и Максим Мунзук в детективе „Пропажа свидетеля"
13.00 Вести.
13.20 О.Газманов, Л.Долина, А. Розенбаум в концерте ко Дню воздушно-десантных войск России.
14.25 Диалоги о животных.
15.20 Александра Захарова, Андрей Соколов, Галина Польских и Станислав Садальский в комедии „Невеста из Парижа"
17.00 Арнольд Шварценеггер, Джеймс Белуши, Олег Видов и Савелий Крамаров в фильме „Красная жара"
19.00 Вести.
19.25 Аншлаг.
20.30 Вечерний сеанс. Чак Норрис в остросюжетном фильме „Безмолвный гнев"
22.20 Последний сеанс. Том Беренджер и Кьюба Гудинг-мл. в детективе „Убийца ворон"
00.30 - 01.30 Спорт за неделю.

Культура

09.00 Программа передач.
09.10 Детский сеанс. „Дикий Запад", „Пес в сапогах". Мультфильмы.
10.25 Сеть.ru.
10.50 Бабушкины рецепты.
11.05 Недлинные истории.
11.20 „Путеводитель по вселенной". „Вселенная вокруг нас".
11.45 „Без надежды". Художественный фильм (Венгрия, 1965). Режиссер: М.Янчо.
13.10 Ф.Мендельсон. Адажио.
13.30 Новости культуры.
13.45 Магия кино.
14.15 „Культурная революция". „Утечка мозгов полезна для России". Программа М.Швыдкого.
15.10 „Лоскутное одеяло". Василий Катанян.
15.50 „Кит бизнеса". Документальный фильм (США).
16.45 Кинопанорама.
17.25 „В мире танца". Л.Делиб „Коппелия". Фильм-балет.
18.40 „Дом актера". „20000 дней со дня рождения".
19.20 „Дети Дон Кихота". Художественный фильм („Мосфильм", 1965). Режиссер: Е.Карелов.
20.35 „Гость в актерской студии". Мэри Стюарт Мастерсон.
21.30 Новости культуры.
21.50 „Аль Капоне". Художественный фильм (Режиссер: Р.Уилсон.
23.30 Й.Гайдн „Прощальная симфония". Дирижер: В.Спиваков.

НТВ

07.00 Сегодня.
07.15 „Star старт". Воскресное развлекательное шоу.
07.45 Вкусные истории.
07.50 Игорь Ильинский, Сергей Мартинсон и Ростислав Плятт в комедии „Безумный день".
09.00 Сегодня.
09.15 Погода на неделю.
09.20 Сериал „Улицы разбитых фонарей". 34-я серия. „Королева красоты".
10.20 Георгий Гречко в программе Павла Лобкова „Растительная жизнь".
11.00 Сегодня.
11.20 Марина Неелова в фильме Родиона Нахапетова „С тобой и без тебя...".
13.10 Вкусные истории.
13.30 Все сразу!
14.05 Своя игра.
15.00 Сегодня.
15.25 „Курение и наказание". Ток-шоу. „Принцип „Домино".
16.35 „Смерти вопреки". „Очная ставка".
17.05 „Шоу Елены Степаненко". Юмористическая программа.
18.00 Сегодня.
18.30 Сериал „Идеальная пара". 7-я серия. „Магнитная воронка".
19.35 Джамал Ажигирей в боевике „Монах".
21.40 Джек Леммон и Тони Кертис в комедии „Большие гонки"
00.30 - 01.15 „Мумий тролль" и „Би-2" в музыкально-развлекательной программе „Пепси-чарт".

TVP-1

Poniedziałek

07:55 Podróże małe i duże
08:15 Telezakupy
08:35 Górnicze miasteczko; serial
09:00 Wiadomości
09:15 Lato z Czarodziejem
09:35 Karino; serial
10:05 Budujemy Mosty
10:45 Stinky i Jake; serial anim.
11:15 Frasier; serial
11:35 A teraz Susan; serial
12:00 Moda jak pogoda
12:20 Wyprzedzić chorobę
12:40 Telezakupy
13:00 Wiadomości
13:10 Agrobiznes
13:20 Nowe przygody Flippera; serial
14:15 Rewolwer i melonik; serial
15:05 Klan; telenowela
16:00 Wiadomości
16:10 36 Festiwal Kapel i Śpiewaków
16:40 Plebania; serial
17:30 Moda na sukces; serial
18:00 Teleexpress
18:20 Sportowy Express
18:25 Gość Jedynki
18:40 Lokatorzy; serial
19:10 Lato z rozrywką
19:55 5 minut o Unii Europejskiej
20:00 Wieczorynka
20:30 Wiadomości
21:10 Alternatywy 4; serial
22:15 Mój ślad w Telewizji
22:20 Tele-Maski 2002
23:45 Monitor Wiadomości
00:00 To nie moja Ameryka; film
01:35 Sprawy rodzinne; serial

Wtorek

07:50 Podróże małe i duże
08:20 Telezakupy
08:35 Górnicze miasteczko; serial
09:00 Wiadomości
09:15 Dźwiękogra
09:40 Ranczo pod Zieloną Siódemką; serial
10:10 Rower Błażeja
10:40 Animowane bajki świata
11:05 Frasier; serial
11:25 A teraz Susan; serial
11:50 Bezpieczna Jedynka
12:15 Rok w ogrodzie
12:40 Telezakupy
13:00 Wiadomości
13:10 Agrobiznes
13:20 Kontrasty
13:25 Nowe przygody Flippera; serial
14:15 Rewolwer i melonik; serial
15:05 Klan; telenowela
16:00 Wiadomości
16:10 Bez etatu
16:35 Plebania; serial
17:30 Moda na sukces; serial
18:00 Teleexpress
18:20 Sportowy Express
18:25 Gość Jedynki
18:35 Lokatorzy; serial
19:05 Forum
19:50 Książki na lato
20:00 Wieczorynka
20:30 Wiadomości
21:10 Dzieci i ryby; komedia
22:50 Mój ślad w Telewizji
23:00 Na tropach zbrodni; serial dok.
23:55 Monitor Wiadomości
00:10 Plus minus
00:45 Dziewczynka z różami; film
02:40 Sprawy rodzinne; serial

Środa

08:00 Podróże małe i duże
08:15 Telezakupy
08:35 Górnicze miasteczko; serial
09:00 Wiadomości
09:15 Ela-encyklopedia lata
09:25 Gimnastyka buzi i języka
09:40 Ranczo pod Zieloną Siódemką; serial
10:10 Budujemy Mosty
10:40 Jak Kozacy; serial
11:05 Frasier; serial
11:25 A teraz Susan; serial
11:50 Złote łany; telenowela
12:15 Zwierzęta świata
12:40 Telezakupy
13:00 Wiadomości
13:10 Agrobiznes
13:20 Zaginiony świat; serial
14:15 Rewolwer i melonik; serial
15:05 Klan; telenowela
16:00 Wiadomości
16:10 Euroexpress
16:30 Plebania; serial
17:30 Moda na sukces; serial
18:00 Teleexpress
18:20 Sportowy Express
18:25 Gość Jedynki
18:35 Lokatorzy; serial
19:05 Na tropie zapomnianych bogów
20:05 Wieczorynka
20:30 Wiadomości
21:10 Zawiedzione zaufanie; film
22:45 Mój ślad w Telewizji
22:50 Kronika kryminalna
23:20 39. KFPP OPOLE 2002
23:45 5 minut o Unii Europejskiej
23:50 Monitor Wiadomości
00:10 Godzina „W"; dramat
01:25 SOC według Szpota
01:40 Życie jak muzyka; telenowela

Czwartek

08:00 Podróże małe i duże
08:15 Telezakupy
08:35 Górnicze miasteczko; serial
09:00 Wiadomości
09:15 Gawęda muzyczna Mistrza
09:35 Ranczo pod Zieloną Siódemką; serial
10:05 Rower Błażeja
10:35 Dwa niedźwiadki; serial
11:05 Frasier; serial
11:25 A teraz Susan; serial
11:50 Babiniec
12:15 Lecznica pod św.Franciszkiem; serial
12:40 Telezakupy
13:00 Wiadomości
13:10 Agrobiznes
13:20 Kontrasty - świat, ludzie, pieniądze
13:30 Zaginiony świat; serial
14:15 Rewolwer i melonik; serial
15:10 Klan; telenowela
16:00 Wiadomości
16:10 Rewizja nadzwyczajna
16:35 Plebania; serial
17:30 Moda na sukces; serial
18:00 Teleexpress
18:20 Sportowy Express
18:25 Gość Jedynki
18:40 Lokatorzy; serial
19:10 Sentymentele
19:50 Książki na lato
20:00 Wieczorynka
20:30 Wiadomości
21:10 Poker z mafią; serial
22:40 Mój ślad w Telewizji
22:50 Zawsze po 21-szej
23:25 Bardzo piękni ludzie
23:45 Monitor Wiadomości
00:00 Robinson Warszawski; film
01:25 Życie jak muzyka

Piątek

07:55 Podróże małe i duże
08:15 Telezakupy
08:35 Górnicze miasteczko; serial
09:00 Wiadomości
09:15 Kuchnia wróżki
09:45 Ranczo pod Zieloną Siódemką
10:15 Raj
10:40 Tęczowe rybki
11:05 Karine i Ari; serial
11:55 Przed Sopotem
12:20 Wielkie sprzątanie
12:40 Telezakupy
13:00 Wiadomości
13:10 Agrobiznes
13:25 Klan; telenowela
14:15 Rewolwer i melonik; serial
15:05 Klan; telenowela
16:00 Wiadomości
16:10 Balet dla wszystkich-Salome
16:35 Plebania; serial
17:35 Moda na sukces; serial
18:00 Teleexpress
18:20 Sportowy Express
18:25 Gość Jedynki
18:35 Lokatorzy; serial
19:05 Randka w ciemno
19:45 Jaka to melodia?
20:10 Wieczorynka
20:30 Wiadomości
21:10 Hańba i chwała; film fab.
22:50 Mój ślad w Telewizji
23:00 Kabaret Olgi Lipińskiej
23:55 Monitor Wiadomości
00:10 Rekiny i płotki; serial
02:00 Motown Live
03:40 Randall i duch Hopkirka; serial
04:30 Torcik podano; serial

Sobota

07:30 Rok w ogrodzie
08:00 Agrolinia
09:00 Wiadomości
09:15 Plemię; serial
09:40 Wakacje z Ziarnem; program dla dzieci i rodziców
10:05 Biuro podróży 5-10-15
10:35 Walt Disney przedstawia; Mała Syrenka; serial anim.
11:00 Walt Disney przedstawia; Partnerzy; serial
11:50 Przed Sopotem; Muzyka świata
12:00 Kolejka - Lista przebojów;
12:25 Skarby świata; serial dok.
13:00 Podróżnik; magazyn turystyczny
13:25 Sekrety zdrowia
13:45 Kobiety Białego Domu; Pat Nixon
14:00 Wiadomości
14:10 Rewolwer i melonik; serial
15:05 Plebania; serial
15:35 Piraci-teleturniej
16:00 Studio sport
18:00 Teleexpress
18:20 Sportowy Express
18:25 Gość Jedynki
18:35 Lokatorzy; serial
19:05 Kochamy polskie seriale
19:35 Jaka to melodia?
20:00 Wieczorynka
20:30 Wiadomości
21:05 Komisarz Montale; serial
22:50 Gala Teraz Polska
23:35 Siła pięści; film sensac.
01:10 Nash Bridges; serial
02:40 Motown Live

Niedziela

07:30 Proszę o odpowiedź
07:45 Przystanek Unia
08:35 Latające misie; serial anim.
09:05 Legenda o Wilhelmie Tellu; serial
10:00 Teleranek na wakacjach
10:30 Myślisz o kimś?
11:00 Wojna domowa; serial
11:30 Zabawy językiem polskim
11:55 Przed Sopotem
12:30 Otwarte drzwi
13:00 Anioł Pański
13:15 Książki na lato
13:25 Tydzień
14:00 Wiadomości
14:10 Jarmark Dominikański
14:20 Studio Gama; Tort
15:30 Jarmark Dominikański
15:40 Szczęściarze; film fab.
17:20 Jarmark Dominikański
17:25 Bezpieczna Jedynka
17:50 Jarmark Dominikański
18:00 Teleexpress
18:20 Sportowy Express
18:25 Dziennik telewizyjny
18:35 Lokatorzy; serial
19:05 Śmiechu warte
19:30 Jaka to melodia?
20:00 Wieczorynka
20:30 Wiadomości
21:05 Czas na dokument
21:40 Switch-trudno być kobietą; komedia
23:30 Pokój z widokiem; film fab.
01:30 Sportowa Jedynka
01:50 Lustro - Długi stół

Poniedziałek 29.07.2002

TVP 2

08:50 Studio urody
09:00 PROGRAM LOKALNY
09:30 Co ludzie powiedzą; serial
10:00 M jak miłość; serial
10:45 Praca dla każdego
10:55 W krainie fok i nie tylko
11:20 Siedem życzeń; serial
12:15 Dzieci Europy
12:35 Abecadło dźwięków
12:40 Pracowite lato
13:00 Triumf życia; serial
14:00 Panorama
14:10 Kabaret z kamerą w tle
15:00 Sławny Jett Jackson; serial
15:25 Arka Noego
15:50 Doktor z alpejskiej wioski; serial
16:40 PROGRAM LOKALNY
17:00 Panorama
17:25 Zgadula; teleturniej
17:50 Złotopolscy; telenowela
18:50 PROGRAM LOKALNY
19:30 Panorama
19:55 Konsul; film
21:35 Reportaż dnia
22:00 Śpiewające Fortepiany
23:00 Panorama
23:35 997-magazyn kryminalny
00:15 Uśmiechnięty gliniarz; film
02:05 Maanam i goście

Polonia

08:30 Film animow. dla dorosłych
08:35 Wielka historia małych miast
09:00 Wiadomości
09:20 Fitness Club; serial
09:45 Bolek i Lolek na wakacjach
09:55 Zabawy językiem polskim
10:20 Dziewczyna i chłopak; serial
11:05 Rozumieć sztukę
11:30 Pan Adam
11:50 Ojczyzna-polszczyzna
12:30 Rewizja nadzwyczajna
13:00 Wiadomości
13:10 Przez burzę; serial
14:35 Kochamy polskie seriale
15:00 Biografie
16:05 Wiadomości
16:15 Eurotel; magazyn
16:25 Rozumieć sztukę
16:50 Pan Adam
17:10 Ojczyzna-polszczyzna
17:30 Rewizja nadzwyczajna
18:00 Teleexpress
18:20 Sportowy Express
18:25 Gość Jedynki
18:35 Wielka podróż Bolka i Lolka
19:00 Dziewczyna i chłopak; serial
19:50 Fitness Club; serial
20:15 Dobranocka
20:30 Wiadomości
21:05 Przez burzę; serial
23:00 Panorama
23:30 Wielkie chwile polskiego futbolu
00:25 Lato z klasyką
01:00 Monitor Wiadomości
01:15 Pogranicze w ogniu; serial
02:15 Pomysłowy Dobromir
02:30 Wiadomości

Polsat

07:00 Piosenka na życzenie
08:00 Serial anim.
08:25 Tajemniczy rycerze - serial
08:50 Crime Story – serial
09:45 Jezioro marzeń – serial
10:40 Miodowe lata - serial
11:15 Graczykowie - serial
11:40 Różowe lata 70. - serial
12:10 Idol
13:10 Adam i Ewa - serial
14:00 Apetyt na miłość
14.30 Z afrykańskiego pamiętnika - serial
15:20 Teleturniej
16:20 Kosmiczne wojny - serial anim.
16:45 Informacje
17:05 Serca na rozdrożu – serial
17:55 Crime Story - serial
18:50 Różowa pantera – serial
18:55 Adam i Ewa - serial
19:45 Informacje
20:10 Jezioro marzeń - serial
21:00 Rodzina zastępcza - serial
21:30 Świat według Kiepskich - serial
22:10 Nieśmiertelny - film
00:20 Informacje
00:50 Różowe lata 70. - serial
01:20 Bumerang
02:45 Muzyka na BIS

Białystok

08:00 Zuzia i jej przyjaciele - serial
08:30 Kurier
08:45 Lisa i Paul - serial anim.
09:00 Obiektyw
09:15 Żeglowanie na ekranie
09:25 Koneser
09:45 Gość dnia
10:00 Zdumiewający świat zwierząt
10:40 Saga Jacksonów - serial
11:30 Kurier
11:45 Telekurier
12:15 Gość dnia
12:30 Kurier
12:45 Program rozrywkowy
13:15 To jest temat
13:30 Kurier
13:35 Nauka i wojna - serial
14:45 Agrobiznes
15:00 Od niedzieli do niedzieli
15:45 Eurotel Polska 2002
16:00 Przygody szwajcarskiej rodziny Robinsonów - serial
16:40 Obiektyw
16:45 Gość dnia
17:00 Pod Twoją Obronę
17:40 Prognoza pogody
17:45 Przegląd gospodarczy
18:15 Integracja
18:50 Przedmioty i my
19:00 Obiektyw
19:20 Gość dnia
19:30 Sami o sobie
20:10 Przyroda na świecie
20:20 Regiony kultury
20:30 Niegrzeczne aniołki - serial
21:00 Telekurier
21:55 Echa dnia
22:15 Przedmioty i my
22:15 Przedmioty i my
22:25 Koneser
22:30 Kurier gospodarczy
22:45 Obiektyw
23:05 Eurotel Polska 2002
23:15 To jest temat
23:50 Kino nocne

Wtorek 30.07.2002

TVP 2

08:50 Studio urody
09:00 Program lokalny
09:30 Złotopolscy; telenowela
10:00 Dobry wieczór tu Łódź
10:50 Podróże kulinarne
11:20 Siedem życzeń; serial
12:25 Krajobraz Polski
12:40 Znaki czasu
13:00 Tajemnice królestwa oceanu
13:30 Wielkie romanse XX wieku
14:00 Panorama
14:10 Egzotyczne lato z Tercetem
15:00 Sławny Jett Jackson; serial
15:25 30 ton!
15:50 Doktor z alpejskiej wioski; serial
16:40 PROGRAM LOKALNY
17:00 Panorama
17:30 Zgadula
17:55 Złotopolscy; telenowela
18:50 Program lokalny
19:30 Panorama
19:55 Szpital na peryferiach; serial
21:00 M jak miłość; serial
21:55 Wieczór z Jagielskim
22:35 Latoteka
23:00 Panorama
23:35 Piękność dnia; film
01:15 Wieczór artystyczny

Polonia

08:00 Film animow. dla dorosłych
08:15 Aby do świtu; serial
08:30 Wielka historia małych miast
09:00 Wiadomości
09:20 Fitness Club; serial
09:45 Wielka podróż Bolka i Lolka
09:55 Łowcy przygód
10:20 Molly; serial
10:40 Kolorowe nutki
10:50 Służyć Polsce i Polonii
11:00 Dywan przez deskę
11:25 39. KFPP OPOLE 2002
12:10 Ginący świat
12:35 Złoty pilot
13:00 Wiadomości
13:15 Plebania; serial
13:40 Wielkie chwile polskiego futbolu
14:35 Całe zdanie nieboszczyka; serial
15:30 Kolejka
16:00 Wiadomości
16:15 Eurotel
16:25 Spotkania kresowe
17:05 Raj
17:30 Nie tylko dla komandosów
18:00 Teleexpress
18:20 Sportowy Express
18:25 Gość Jedynki
18:35 Wielka podróż Bolka i Lolka
19:00 Łowcy przygód
19:20 Molly; serial
19:50 Fitness Club; serial
20:15 Dobranocka
20:30 Wiadomości
21:05 Kolumbowie; serial
22:00 Plebania; serial
22:25 Kolejka
22:45 Służyć Polsce i Polonii
23:00 Panorama
23:35 Forum
00:25 997-magazyn kryminalny
01:00 Monitor Wiadomości
01:10 Andrzej Cierniewski
01:30 Kolejka
01:50 Gruby; serial
02:20 Dobranocka
02:30 Wiadomości

Polsat

07:00 Piosenka na życzenie
08:00 Seriale anim.
08:50 Crime Story – serial
09:45 Jezioro marzeń - serial
10:40 Świat według Kiepskich - serial
11:15 Rodzina zastępcza - serial
11:45 Różowe lata 70. - serial
12:10 Idol
13:10 Adam i Ewa - serial
13:55 Życie jak poker – serial
14:25 Z głową w chmurach - serial
15:20 Zerwane więzi - talk show
16:15 Kosmiczne wojny - serial anim.
16:45 Informacje
17:05 Serca na rozdrożu - serial
17:50 Jednostka Delta - serial
18:50 Różowa pantera - serial
18:55 Adam i Ewa - serial
19:45 Informacje
20:10 Xena, wojownicza księżniczka - serial
21:00 Graczykowie - serial
21:30 Samo życie – serial
22:00 Dramat w powietrzu - film
23:45 Nagi patrol - serial
00:15 Informacje
00:40 Przyjaciele - serial
01:10 Playboy
02:40 Muzyka na BIS

Białystok

08:00 Waldo Wspaniały - serial
08:45 Kasztaniaki - serial anim.
09:00 Obiektyw
09:15 Przedmioty i my
09:25 Koneser
09:45 Gość dnia
10:00 Zdumiewający świat zwierząt
10:40 Saga Jacksonów - serial
12:15 Gość dnia
12:45 Program rozrywkowy
13:15 To jest temat
13:35 Nauka i wojna - serial
14:45 Agrobiznes
15:00 Od niedzieli do niedzieli
15:40 Prognoza pogody
15:45 Eurotel Polska 2002
16:00 Przygody szwajcarskiej rodziny Robinsonów - serial
16:40 Obiektyw
16:45 Gość dnia
17:00 U źródeł wiary
17:45 Telenowiny
18:00 Kwartet
18:15 To jest temat
18:50 Przygoda w Krainie Jezior
19:00 Obiektyw
19:30 Świat z TVB
19:45 Poza miastem
20:20 Regiony kultury
20:30 Niegrzeczne aniołki - serial
21:55 Echa dnia
22:15 Przyroda w krainie jezior
22:25 Koneser
22:45 Obiektyw
23:15 Raport policyjny
23:50 Srebrny interes - komedia

Środa 31.07.2002

TVP 2

08:50 Studio urody
09:00 Program lokalny
09:30 Złotopolscy; telenowela
10:00 Spotkanie z Balladą
10:50 Modelki; telenowela dok.
11:20 Sami w domu; film fab.
12:30 Abecadło dźwięków
12:35 Dzieci Europy
13:00 Prawdziwych buszmenów już nie ma
13:30 Wielkie romanse XX wieku
14:00 Panorama
14:10 Cafe Fogg
15:05 Sławny Jett Jackson; serial
15:30 Tata, a Marcin powiedział
15:35 Taksówka Jedynki
15:50 Doktor z alpejskiej wioski; serial
16:40 PROGRAM LOKALNY
17:00 Panorama
17:30 Msza Święta w Guadalupe
20:00 M jak miłość; serial
20:55 Studio sport
23:00 Panorama
23:35 Przyjaciele z Queens; film
01:30 Nowojorscy gliniarze
02:15 Lady Pank

Polonia

08:05 Film animow. dla dorosłych
08:15 Aby do świtu; serial
08:35 Wielka historia małych miast
09:00 Wiadomości
09:20 Fitness Club; serial
09:45 Wielka podróż Bolka i Lolka
09:55 Dziecięce festiwale
10:20 Trzy misie; serial anim
10:45 Kolorowe nutki
10:50 Reportaż polonijny
11:00 Przyrodnicy
11:20 Rozmowy na nowy wiek
11:45 Raj
12:10 Forum
13:00 Wiadomości
13:15 Był jazz; dramat
15:05 Kolumbowie; serial
16:10 Eurotel
16:20 Przyrodnicy
16:35 Rozmowy na nowy wiek
17:00 Euroexpress
17:30 Msza Święta
20:00 Reportaż polonijny
20:15 Dobranocka
20:30 Wiadomości
21:05 Wieści polonijne
21:20 Był jazz; dramat
23:00 Panorama
23:30 Tylko rock
00:30 Ze sztuką na ty
01:00 Monitor Wiadomości
01:10 Euroexpress
01:45 Znak orła; serial
02:15 Nils i dzikie gęsi
02:30 Wiadomości

Polsat

07:00 Piosenka na życzenie
08:00 Serial anim.
08:25 Raz, dwa, trzy - śpiewaj ty
08:50 Jednostka Delta - serial
09:50 Xena, wojownicza księżniczka - serial
10:35 Graczykowie - serial
11:05 Podryw kontrolowany
11:35 Przyjaciele - serial
12:05 Idol
13:00 Adam i Ewa - serial
13:45 Apetyt na miłość-teleturniej
14:15 Z afrykańskiego pamiętnika - serial
15:15 Rozbij bank - teleturniej
16:20 Kosmiczne wojny - serial anim.
16:45 Informacje
17:05 Serca na rozdrożu - serial
17:55 Crime Story
18:50 Różowa pantera - serial
18:55 Adam i Ewa - serial
19:45 Informacje
20:10 Jezioro marzeń - serial
21:00 Rodzina Zastępcza - serial
21:30 Świat według Kiepskich - serial
22:00 Kobieta w czerwieni - komedia
23:45 Nagi patrol - serial
00:15 Informacje
00:35 Przyjaciele - serial
01:05 Playboy
02:10 Muzyka na BIS

Białystok

08:00 Serial anim.
08:30 Kurier
08:45 Opowieści Taty Bobra
09:00 Obiektyw
09:15 Przygoda w Krainie Jezior
09:25 Koneser
09:30 Kurier
09:45 Gość dnia
10:00 Zdumiewający świat zwierząt
10:30 Kurier
10:40 Saga Jacksonów - serial
11:30 Kurier
11:45 Telekurier
12:15 Gość dnia
12:30 Kurier
12:45 Program rozrywkowy
13:15 To jest temat
13:35 Nauka i wojna - serial
14:30 Kurier
14:45 Agrobiznes
15:00 Od niedzieli do niedzieli
15:30 Kurier
15:45 Eurotel Polska 2002
16:00 Przygody szwajcarskiej rodziny Robinsonów - serial
16:40 Obiektyw
16:45 Gość dnia
17:00 Poza miastem
17:45 Psychiatria bez lęku
18:15 To jest temat
18:30 Kurier
18:50 Do szczęścia inaczej
19:00 Obiektyw
19:20 Gość dnia
19:30 U siebie
19:50 Tajemnice Śląska
20:20 Regiony kultury
20:30 Niegrzeczne aniołki - serial
21:00 Telekurier
21:30 Kurier
21:55 Echa dnia
22:15 Do szczęścia inaczej
22:25 Koneser
22:30 Kurier gospodarczy
22:45 Obiektyw
23:05 Eurotel Polska
23:15 To jest temat
23:50 Pożegnanie z bronią - dramat

Czwartek 1.08.2002

TVP 2

08:50 Studio urody
09:00 Program lokalny
09:30 Złotopolscy; telenowela
09:55 Tablice pamięci
10:00 Konin 2002-program rozr.
10:50 Tablice pamięci
11:00 Modelki; telenowela
11:25 Tablice pamięci
11:35 Po drugiej stronie lustra; film
13:00 Tablice pamięci
13:05 Akowcy
14:00 Panorama
14:10 W 80 minut dookoła świata
14:55 Tablice pamięci
15:00 Przygody Chucka Finn'a; serial
15:25 Tata, a Marcin powiedział
15:35 Taksówka Jedynki
15:50 Doktor z alpejskiej wioski; serial
16:40 PROGRAM LOKALNY
17:00 Panorama
17:30 Święta wojna; serial
17:55 Złotopolscy; telenowela
18:50 Program lokalny
19:30 Panorama
19:55 Szpital na peryferiach; serial
21:00 M jak miłość
21:50 Herbatka u Tadka
22:40 Wakacyjna Akademia
23:00 Panorama
23:35 Wydział śledczy; serial
00:35 Praca dla każdego
00:45 Niebo złote ci otworzę...
01:15 Nowojorscy gliniarze; serial
02:00 Powrót Casanovy; film

Polonia

08:00 Film animow. dla dorosłych
08:20 Aby do świtu; serial
08:35 Wielka historia małych miast
09:00 Wiadomości
09:20 Spółka rodzinna; serial
09:50 Wielka podróż Bolka i Lolka
10:00 Zgadnij odpowiedz
10:05 Przewodnik Włóczykija
10:25 Przygody dzielnego Sylvana
10:50 Kolorowe nutki
10:55 Reportaż polonijne
11:05 Sekrety zdrowia
11:20 Kwadrans na kawę
11:35 Antologia Literatury Emigracyjnej
11:50 Szansa na sukces
12:45 Szkoły języka i kultury polskiej
13:00 Wiadomości
13:15Twórcy naszej tradycji
14:05 Film animow. dla dorosłych
14:15 Benefis Beaty Rybotyckiej
15:25 Ze sztuką na ty
16:15 Eurotel
16:25 Sekrety zdrowia
16:40 Kwadrans na kawę
16:55 Antologia Literatury Emigracyjnej
17:10 Babiniec
17:40 Szkoły języka i kultury polskiej
18:00 Teleexpress
18:20 Sportowy Express
18:25 Gość Jedynki
18:35 Wielka podróż Bolka i Lolka
18:55 Zgadnij odpowiedz
19:00 Przewodnik Włóczykija
19:20 Podróż za jeden uśmiech; serial
19:50 Spółka rodzinna; serial
20:20 Dobranocka
20:30 Wiadomości
21:05 Twórcy naszej tradycji
21:55 Reportaż polonijny
22:05 Benefis
23:00 Panorama
23:30 Tadeusz Komorowski „Bór"
00:25 Szkoły języka i kultury polskiej
00:40 Czterech jeźdźców kabaretu
01:33 Monitor Wiadomości
01:45 Podróż za jeden uśmiech; serial
02:15 Miś Kudłatek; serial
02:30 Wiadomości

Polsat

07:00 Piosenka na życzenie
08:00 Seriale anim.
08:50 Crime Story - serial
09:45 Jezioro marzeń - serial
10:40 Świat według Kiepskich - serial
11:10 Rodzina zastępcza - serial
11:40 Przyjaciele - serial
12:10 Słoneczny patrol - serial
13:00 Adam i Ewa - serial
13:50 Twój lekarz
14:20 Z głową w chmurach -serial
15:15 Magazyn muzyczny
16:15 Kosmiczne wojny - serial
16:45 Informacje
17:05 Serca na rozdrożu - serial
17:50 Jednostka Delta - serial
18:50 Różowa pantera - serial
18:55 Adam i Ewa - serial
19:45 Informacje
20:10 Xena, wojownicza księżniczka - serial
21:00 Graczykowie - serial
21:30 Samo życie – serial
22:00 Idol
23:00 Boston Public - serial
00:00 Informacje
00:25 Graffiti
00:35 Przyjaciele - serial
01:05 Klejnot z Damaszku - film
02:50 Muzyka na BIS

Białystok

08:00 Rycerze królestwa owadów - serial anim.
08:45 Kasztaniaki
09:25 Koneser
10:00 Zdumiewający świat zwierząt
10:40 Saga Jacksonów - serial
12:45 Program rozrywkowy
13:35 Nauka i wojna - serial
15:00 Od niedzieli do niedzieli
15:45 Eurotel Polska 2002
16:00 Przygody szwajcarskiej rodziny Robinsonów - serial
17:00 Tajemnice Śląska
17:45 Małe ojczyzny
19:30 Jak uciec przed lekarzem
20:00 Podpowiedzi w plenerze
20:20 Regiony kultury
20:30 Niegrzeczne aniołki - serial
22:25 Koneser
23:05 Eurotel Polska 2002
23:50 Królestwo - serial obycz.

Piątek 2.08.2002

TVP 2

08:50 Studio urody
09:00 Program lokalny
09:30 Złotopolscy; telenowela
09:55 Tablice pamięci
10:00 Stracona noc; film
10:40 Tablice pamięci
10:50 Modelki; telenowela
11:20 Klub detektywów; film
12:45 Abecadło dźwięków
13:10 Wielkie romanse XX wieku; serial
13:35 To twoja droga
14:00 Panorama
14:10 W 80 minut dookoła świata
14:50 Tablice pamięci
15:00 Przygody Chucka Finn'a; serial
15:25 Tata, a Marcin powiedział
15:35 Taksówka Jedynki
15:50 Doktor z alpejskiej wioski; serial
16:40 PROGRAM LOKALNY
17:00 Panorama
17:30 Ach, jak przyjemnie!; telenowela
17:50 Złotopolscy; telenowela
18:50 PROGRAM LOKALNY
19:30 Panorama
19:55 Janosik; serial
20:45 A niech gadają
22:05 Seks, frytki i rock'n'roll; serial
23:00 Panorama
23:35 Miłość pośród lasów; film
01:05 Bałtycki Festiwal Piosenki
01:55 Kiedy powróci światło; film

Polonia

08:00 Film animow. dla dorosłych
08:15 Aby do świtu; serial
08:30 Wielka historia małych miast
09:00 Wiadomości
09:20 Spółka rodzinna; serial
09:45 Wielka podróż Bolka i Lolka
09:55 Sówka
10:20 Hrabia Kaczula; serial anim.
10:45 Kolorowe nutki
10:55 Wielcy reformatorzy teatru
11:15 Rewizja nadzwyczajna
11:45 W rajskim ogrodzie
12:05 Tadeusz Komorowski „Bór"
13:00 Wiadomości
13:10 Zespół adwokacki; serial
14:00 Hity satelity
14:15 Wieczór z Jagielskim
14:55 To widzowie podziwiali
16:00 Wiadomości
16:15 Eurotel
16:25 Wielcy reformatorzy teatru
16:55 W rajskim ogrodzie
17:15 Nie tylko o...
17:30 Rewizja nadzwyczajna
18:00 Teleexpress
18:20 Sportowy Express
18:25 Gość Jedynki
18:35 Wielka podróż Bolka i Lolka
18:55 Sówka;
19:20 Hrabia Kaczula
19:50 Spółka rodzinna; serial
20:15 Dobranocka
20:30 Wiadomości
21:05 Zespół adwokacki; serial
21:55 Hity satelity
22:10 Bezludna wyspa
23:00 Panorama
23:30 Życie na gorąco; serial
01:00 Monitor Wiadomości
01:15 Szansa na sukces
02:05 Kolorowe nutki
02:15 Miś Uszatek
02:30 Wiadomości

Polsat

07:00 Piosenka na życzenie
08:00 Serial anim.
08:25 Program dla dzi
08:50 Jednostka Delta - serial
09:50 Xena, wojownicza księżniczka - serial
10:35 Graczykowie - serial
11:15 Podryw kontrolowany
11:45 Przyjaciele - serial
12:15 Strażnicy miasta - serial
13:10 Adam i Ewa - serial
13:45 Apetyt na miłość
14:25 Z afrykańskiego pamiętnika - serial
15:20 Disco relaks
16:20 Kosmiczne wojny - serial anim.
16:45 Informacje
17:05 Serca na rozdrożu - serial
17:50 Crime Story - serial
18:50 Różowa pantera – serial anim.
18:55 Adam i Ewa - serial
19:45 Informacje
20:10 Jezioro marzeń - serial
21:00 Idol
22 00 Pierwszy rok służby - serial
23:00 Z Archiwum X – serial
00:00 Informacje
00:35 Różowe lata 70.- serial
01:05 Bezlitosny - thriller
02:45 Muzyka na BIS

Białystok

07:00 Tommy i Oscar - serial anim.
08 45 Dany, opowiedz mi – serial
09:00 Obiektyw
09:15 Kinoman
09:25 Koneser
09:45 Gość dnia
10:00 Zdumiewający świat zwierząt
10:40 Saga Jacksonów - serial
11:45 Telekurier
12:45 Program rozrywkowy
13:15 To jest temat
13:35 Nauka i wojna - serial
14:45 Agrobiznes
15:00 Od niedzieli do niedzieli
15:45 Eurotel Polska 2002
16:00 Przygody szwajcarskiej rodziny Robinsonów - serial
16:40 Obiektyw
17:00 Diagnoza
17:45 Magazyn turystyczny
18:15 To jest temat
18:50 Koneser
19:00 Obiektyw
19:20 Gość dnia
19:30 Okiem reportera
20:05 Światowa liga - siatkówka
22:15 Żeglowanie na ekranie
22:25 Koneser
22:45 Obiektyw
23:05 Eurotel Polska
23:15 Raport policyjny
23:55 Kino nocne

Sobota 3.08.2002

TVP 2

08:00 Echa tygodnia
08:30 Spróbujmy razem
09:00 Program lokalny
10:00 M jak miłość; serial
10:50 Barbara i Jan; serial
11:20 Komedia:przewodnik dla głupców
12:10 Woodstock 2002
12:30 Tom i Jerry; serial anim.
13:00 W 80 dni dookoła świata; film przygodowy
14:35 Woodstock 2002
15:00 Familiada; teleturniej
15:30 Złotopolscy; telenowela
16:05 Śpiewające Fortepiany
17:05 Na dobre i na złe; serial
18:00 Święta wojna; serial
18:30 30 ton!
19:00 PROGRAM LOKALNY
19:30 Panorama
19:55 Czterdziestolatek - 20 lat później; serial
20:55 VIII Festiwal Kabaretu
22:50 Słowo na niedzielę
23:00 Panorama
23:35 VIII Festiwal Kabaretu
01:10 Król szos; film
02:35 Woodstock 2002

Polonia

08:00 Echa tygodnia
08:30 Folkujemy
08:45 Garncarz
09:00 Wiadomości
09:15 Grupa specjalna Eko
09:40 Wakacje z Ziarnem
10:05 Hity satelity
10:20 Na kłopoty Bednarski; serial
11:50 Zaproszenie; program krajoznawczy
12:15 Fitness Club; serial
13:30 Pamiętaj o mnie...
14:00 Wiadomości
14:10 Jan Serce; serial
15:15 Folkujemy
15:35 Piraci
16:05 Skarb; film fab.
18:00 Teleexpress
18:20 Sportowy Express
18:25 Gość Jedynki
18:40 Zwierzenia kontrolowane
19:10 Złoty pilot
19:30 Zaczarowany ogród Basi
19:50 Zaproszenie
20:15 Dobranocka
20:30 Wiadomości
21:00 Jan Serce; serial
22:05 Mój ślad w Telewizji
22:15 Wieczór z Jagielskim
23:00 Panorama
23:30 Całe zdanie nieboszczyka; serial
00:25 Kabareton
01:35 Złoty pilot
02:00 Nie tylko dinozaury
02:15 Dziwny świat Kota Filemona
02:30 Wiadomości

Polsat

07:00 Disco Relax
08:00 Twój lekarz
07:15 Wystarczy chcieć
08:30 Program religijny
09:00 Smocze opowieści - serial anim.
09:30 Psotny Bill - serial
09:50 Jednorożec Kleo – serial anim.
10:20 Power Rangers - serial
10:55 Disco Polo Live
11:50 Słodkie zapewnienie - dramat
13:35 Serce i szpada - film
15:30 Raz, dwa, trzy
16:00 4 x 4 - magazyn motoryzacyjny
16:30 Niewiarygodne, ale prawdziwe - serial
16:45 Informacje
17:00 David Copperfield
18:00 Mecz - piłka nożna
19:45 Informacje
20:05 Wojskowe Biuro Śledcze - serial
21:00 Miodowe lata - seria
21:40 Graczykowie- serial
22:15 Bitwa o Planetę Małp - film fantastyczny
23:55 Świadek incognito - thriller
01:40 Muzyka na BIS

Białystok

08:00 Czerwony pies Clifford - serial anim.
08:30 Kurier
08:45 Reksio - serial anim.
09:00 Obiektyw
09:10 Diagnoza
09:30 Koneser
09:35 Znane nieznane
10:00 Świat Polska 2002
10:30 Kurier
10 45 Film fab.
12:30 Kurier
12:35 Sfinks - zagadki historii
13:30 Kurier
13:45 Motoświat
14:15 Reportaż tygodnia
14:30 Kurier Polska
14:45 Lizzie McGuire - serial
15:15 Książka dla dzieci
15:30 Kurier
15:35 Telenowyny
15:50 Kwartet
16:00 Kowalski i Schmidt
16:30 Kurier
16:40 Okiem reportera
17:00 U siebie
17:30 Kurier
17:45 Program publicystyczny
18:30 Kurier
18:35 Świat Polska 2002
19:00 Obiektyw
19:20 Znane nieznane
19:30 Opowieści bałtyckie
19:45 Żeglowanie na ekranie
20:00 Noble House - serial
21:00 Telekurier bis
21:30 Kurier
21:45 Prognoza pogody
21:55 Przegląd gospodarczy
22:30 Kurier
22:40 Prognoza pogody
22:45 Obiektyw
23:00 Portrety
23:30 Kurier Polska
23:40 Prognoza pogody
23:50 Detektywi z kamerą - serial dok.
00:40 Potem zjawiłeś się ty. . - film sens.

Niedziela 4.08.2002

TVP 2

08:00 Film dla niesłyszących
08:55 Słowo na niedzielę
09:00 Program lokalny
10:00 M jak miłość; serial
10:45 Nie tylko dla komandosów
11:30 Podróż przez Amerykę Południową
12:25 Podróże kulinarne
13:00 W drodze; film
15:00 Familiada
15:30 Złotopolscy; telenowela
16:05 Bezludna wyspa
17:00 Na dobre i na złe; serial
18:00 Święta wojna; serial
18:30 7 dni świat
19:00 Program lokalny
19:30 Panorama
20:05 Udręka anoreksji; film dok.
21:00 Stachursky - typ niepokorny
22:10 Z Archiwum X; serial
23:00 Panorama
23:35 Jest jak jest; serial
00:10 Tele-Maski
01:35 Człowiek słoń; film

Polonia

08:00 Słowo na niedzielę
08:05 M jak miłość; serial
08:50 Nowa Tradycja
09:25 Biografie
10:10 Niedzielne muzykowanie
10:35 Księżna łowicka - Noc listopadowa
12:05 Spółka rodzinna; serial
13:00 Anioł Pański
13:15 Otwarte drzwi
13:45 Koncert w Zamku Królewskim w Warszawie
14:00 Transmisja Mszy Świętej
15:05 Stawka większa niż życie; film
16:05 Graj z Kuroniem
16:35 Święta wojna; serial
17:10 Biografie
18:00 Teleexpress
18:20 Sportowy Express
18:25 Dziennik telewizyjny
18:35 M jak miłość; serial
19:20 Nie tylko o...
19:35 Gdzie usłyszysz śpiew
19:55 Kochamy polskie seriale
20:20 Dobranocka
20:30 Wiadomości
21:00 Linia opóźniająca; film
21:55 Mój ślad w Telewizji
22:00 Światowy Polonijny Turniej tenisowy
22:15 Szansa na sukces
23:00 Panorama
23:30 Ekstradycja; serial
00:30 Jestem
01:10 Gdzie usłyszysz śpiew
01:35 M jak miłość; serial
02:20 Przygody Bolka i Lolka
02:30 Wiadomości

Polsat

07:00 Disco Polo Live
08:00 4 x 4 - magazyn motoryzacyjny
08:30 Program religijny
09:00 Smocze opowieści, serial anim.
09:30 Psotny Bill - serial
09:55 Szkoła przetrwania
10.30 Power Rangers - serial
11:00 Disco Relax
12:00 Słoneczny Patrol, serial
13:00 Film fab.
14:40 Strażnicy Miasta - serial
15:35 Benny Hill - serial kom.
16:05 Niewiarygodne, ale prawdziwe - serial
16:30 Fundacja Polsat
15:45 Informacje
17:00 Polski Monopol Loteryjny „Fortuna"
17:05 Samo życie - serial
18:00 Mecz - piłka nożna
19:45 Informacje
20:05 V.I.P. - serial
21:00 IDOL
22:00 Film fab.
23:45 Kino nocne
01:35 Muzyka na BIS

Białystok

08:00 Tęczowy domek – serial anim.
08:30 Kurier
08:40 Prognoza pogody
09:00 Obiektyw
09:10 Sami o sobie
09:55 Koneser
10:00 Teleplotki
10:30 Kurier
10:40 Prognoza pogody
10:45 Film fab.
12:30 Kurier
12:35 Smaki świata - serial
13:00 Wielkie romanse XX wieku
13:30 Kurier
13:40 Prognoza pogody
13:45 Świat z TVB
14:00 Reportaż
15:00 Pod Twoją Obronę
15:30 Kurier
15:35 Film dok.
16:30 Kurier
16:35 Prognoza pogody
16:40 U źródeł wiary
17:00 Podpowiedzi w plenerze
17:30 Kurier
17:40 Prognoza pogody
17:45 Telemagazyn
18:30 Kurier
18:35 Teleplotki
19:00 Obiektyw
19:20 Koneser
19:30 Opowieści bałtyckie
19:45 Muzyczne lato
19:50 Film fab.
21:30 Kurier
21:50 Od niedzieli do niedzieli
22:15 Książka tygodnia
22:30 Kurier
22:40 Prognoza pogody
22:45 Obiektyw
23:00 Sport
23:30 Kurier
22:45 Prognoza pogody
23:50 Siatkówka plażowa
00:50 Magazyn sportowy

Polski Złoty Wiek

Okres panowania dwóch ostatnich Jagiellonów, królów Zygmunta Starego i Zygmunta Augusta, nosi nazwę Polskiego Złotego Wieku. Był to czas wielkiej potęgi Polski i wewnętrznego spokoju. Polska rozwijała się wówczas gospodarczo i osiągnęła znaczny dobrobyt. Nastąpił także szybki rozwój nauki, sztuki i kultury. Polska była wówczas największym i jednym z najsilniejszych państw europejskich. Niewiele było w Europie potęg, które mogłyby jej zagrozić.

Mając dostęp do Morza Bałtyckiego, Polska prowadziła handel z całą Zachodnią Europą. Pszenicę i inne płody rolne spławiano Wisłą do Gdańska, a stamtąd wywożono w świat. Na handlu bogaciły się miasta. Kwitło rzemiosło.

Uniwersytet krakowski był znany w świecie. Zjeżdżali się do niego studenci nie tylko z Polski, lecz także z wielu innych krajów. Żądni wiedzy młodzi Polacy wyjeżdżali też często na studia za granicę, zwłaszcza do słynnych wówczas uniwersytetów włoskich.

W Polsce żyli i działali wybitni uczeni. Najznakomitszym wśród nich był wielki astronom Mikołaj Kopernik. Dowiódł on, że Ziemia krąży wokół słońca, a nie odwrotnie, jak uważano przedtem. Powiadano później o Koperniku: *„Wstrzymał słońce, ruszył ziemię — polskie go zrodziło plemię"*. Budowano wówczas w Polsce bardzo dużo — zamki, pałace, kościoły, mieszczańskie kamienice. Artyści zdobili budowle rzeźbami i obrazami.

Tworzyli w Polsce wybitni pisarze. Najwięksi z nich, Mikołaj Rej i Jan Kochanowski, pisali już nie po łacinie, lecz po polsku. W tym czasie nie przepisywano już książek ręcznie, lecz drukowano je w wielu egzemplarzach. Pierwsze polskie drukarnie założono w Krakowie; wkrótce powstały następne w innych miastach. Książki stały się tańsze i bardziej dostępne.

Interesowano się wówczas także muzyką. Najwybitniejszymi kompozytorami byli Wacław z Szamotuł i Mikołaj Gomółka.

W okresie Złotego Wieku szerzyła się w Polsce reformacja. Były to nowe, przywiezione z Zachodniej Europy, poglądy religijne. Ich zwolennicy, nazywający siebie ewangelikami, inaczej niż dotychczas wyjaśniali znaczenie Biblii i odłączyli się od Kościoła katolickiego. Nie uznawali też zwierzchnictwa papieża. Ewangelicy różnili się między sobą w poglądach i tworzyli różne Kościoły. Najważniejsze ewangelickie wyznania powstały na podstawie nauk Marcina Lutra w Niemczech i Jana Kalwina w Szwajcarii. Wyznania ewangelickie miały początkowo w Polsce bardzo wiele zwolenników, lecz z biegiem czasu straciły na znaczeniu.

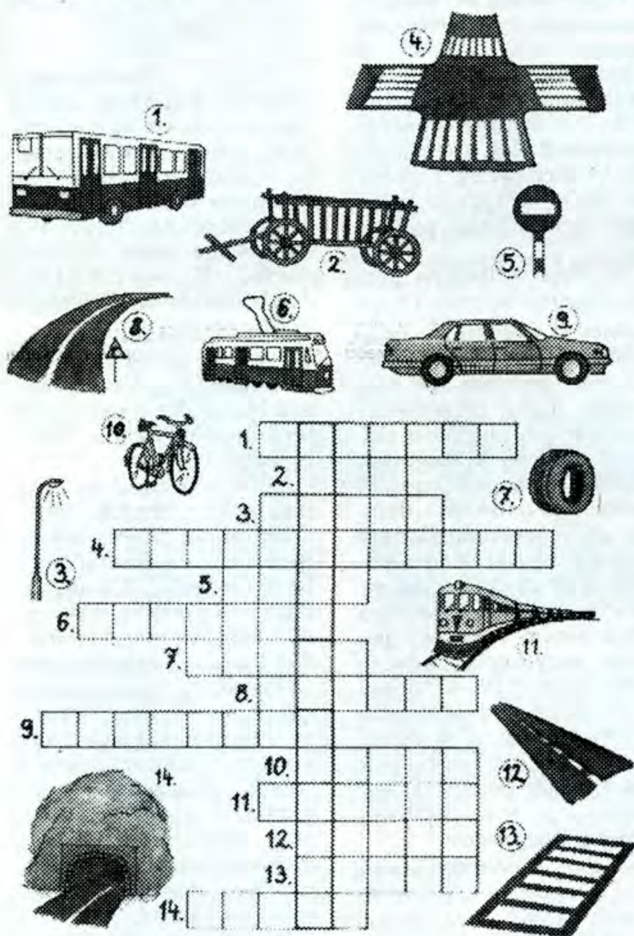
Stanisław MARCINIAK

UWAGA! KONKURS!

Wakacyjna krzyżówka

Szanowni Młodzi Czytelnicy!

Proponujemy krzyżówkę, na rozwiązanie której czekamy do 8 sierpnia br. Pierwsze trzy osoby otrzymają nagrody książkowe.

Zielona piosenka

Sł. Anna Bernat
Muz. Barbara Kolago

Zielone drzewa,
zielony płot,
w zielnych butach
zielony kot.
Zielona trawa,
zielony las,
tyle zieleni
wokół nas!

Zielona chmura,
zielony deszcz,
zielona góra,
zielony pies!
Zielony tramwaj,
zielony czas,
kiedy w zielone
ze mną grasz!

Parlando:
-Masz zielone? — Mam!
-Grasz w zielone? - Gram!

Parlando:
-Masz zielone? — Mam!
-Grasz w zielone? - Gram!

Czy wiesz, że największe...

**** Największym zwierzęciem, jakie kiedykolwiek żyło na świecie jest płetwal błękitny. Osiąga 26 metrów długości i waży 120 ton. Największe osobniki dochodzą nawet do 31 m długości ciałai 200 ton wagi!***

**** Słoń afrykański to największe zwierzę lądowe świata. Osiąga do 7,5 metra długości i 5 ton wagi.***

**** Największym ptakiem, jak kiedykolwiek żył na świecie był moa, żyjący na Nowej Zelandii. Osiągał 3,5 metra wysokości. Kilkaset lat temu został wytępiony przez człowieka.***

**** Największą rybą świata jest rekin wielorybi. Jego długość dochodzi do 20 metrów. Mimo to olbrzymi drapieżnik żywi się wyłącznie planktonem.***

**** Największymi gadami są aligatory z Orinoko. Osiągają do 7 metrów długości.***

**** Największym owadem jest patyczak z Madagaskaru. Jego długość dochodzi do 40 cm.***

**** Największym mięczakiem na świecie jest kałamarnica atlantycka, jej wielkosć może przekroczyć 20 metrów, z czego połowę stanowią ramiona. Odnajdywano jednak wyrzucone na brzeg fragmenty martwych kałamarnic, które sugerowały, że mogą istnieć jeszcze większe osobniki.***

**** Najcięższym latającym ptakiem jest łabędź niemy. Jego waga dochodzi do 23 kg. Łabędź niemy osiąga 155 cm długości ciała i 235 cm rozpiętości skrzydeł.***

**** Struś emu to rekordzista w aż dwóch kategoriach. Jest nie tylko największym ptakiem na świecie, ale także najszybszą dwunożną istotą. Biega z prędkością 70 km/h.***

**** Największymi gadami świata są warany z Komodo. Niektóre spośród nich osiągają długość 3 metrów!***

**** Największym motylem świata jest Attacus atlas z Nowej Gwinei. Rozpiętość jego skrzydeł dochodzi do 28 centymetrów.***

**** Największym żółwiem świata jest żółw skórzasty. Jego długość dochodzi do 2 metrów, a waga do 400 kg.***

**** Największymi papugami świata są ary, ich długość dochodzi do 90 cm.***

**** Podczas rozładunku drewna, przywiezionego z Afryki do Francji, znaleziono tam ogromnego ślimaka o wadze 1,5 kg.***

**** W 1985 roku w rybacką sieć u wybrzeży Japonii złapał się krab o wadze 15 kg i rozpiętości 3 metrów.***

**** W 1973 roku grupa brazylijskich naukowców odkryła w Mato Grosso mrówki, których długość dochodzi do 10 cm.***

**** Największego pająka znaleziono w Mato Grosso. Miał 30 cm długości.***

**** W 1948 roku żołnierze z Fortu Abuna w Guapore zastrzelili ogromnego węża — anakondę. Miał on rekordową długość 35 metrów!***

Morze

Siedziały dzieciaki na dworze
i kłóciły się, jakie jest morze.
Kuba powiedział, że słone,
a Jędrek, że nie, bo zielone.
A Baśka, że są w nim meduzy
i okręt — o, taki duży!
Poproszę tatę — może
pojedzie ze mną nad morze?

Danuta WAWIŁOW

Słońce

Na sypkim piasku plaży leży słońce...
I marzy: — Ach, jak dobrze być słońcem!
Tylko... trochę gorąco!
Żar taki bucha ze mnie...
W cieniu byłoby przyjemniej!
W cieniu albo na wietrze...
Upał, aż drga powietrze.
Gdzie by się trochę ochłodzić?
I znużone czerwone — skryło się w morskiej wodzie.

Zrób sam

Kukiełki na patyczkach

Potrzebne będą:
- *piłeczki do tenisa stołowego*
- *patyczki (szaszłykowe)*
- *papier kolorowy*
- *tasiemki, włóczki*
- *flamastry*
- *klej*
- *nożyczki*

Kukiełki mogą być dodatkiem do bukietu kwiatów, tortu urodzinowego lub samodzielnym upominkiem.

1. Ostrym końcem mozyczek (ruchem wiercącym) zrób w piłeczce otwór o średnicy patyczka.

2. Włóż patyczek — przed włożeniem do otworu posmaruj go klejem łączącym różne materiały lub zrób kołnierzyk z papieru.

3. Namaluj flamastrem lub przyklej elementy twarzy.

4. Ubierz lalkę — kukiełkę — nadając jej odpowiedni wygląd (ubiory możesz wykonać z papieru lub tkanin).

Lalki

Potrzebne będą:
- *resztki tkanin*
- *tasiemki*
- *włóczka*
- *koraliki*
- *igła*
- *nici*
- *nożyczki*

1. Przygotuj formę. Wytnij według niej dwie części tkaniny (pamiętaj dodać 0,5 cm na szew).

2. Przygotuj elementy ubioru według własnego pomysłu.

3. Przyfastryguj lub przyczep szpilkami te elementy, które przyszyjesz do 1 części lalki.

4. Zeszyj części 1 i 2, pozostawiając okienko od tyłu, aby przewrócić zszyte części i doszyć podstawę lalki.

5. Wypchaj ścinkami lub watą.

6. Doszyj element 3.

7. Wykończ, mocując elementy twarzy, włosy itp.

Naszyjniki z nasion

Potrzebne będą:
- *pestki dyni i ogórków*
- *kukurydza*
- *miseczki żołędzi*
- *jarzębina*
- *nici*
- *klej*
- *lakier*
- *igły*
- *nożyczki*

Możesz je wykonać z różnych surowców naturalnych, takich jak pestki owoców, warzyw. Komponując naszyjniki, możesz wykorzystać naturalne kształty nasion, układając je tak, by pewne elementy się powtarzały. Możliwości połączeń jest bardzo dużo — wymyśl własne kompozycje. Do dyspozycji masz pestki ogórków, jabłek, dyni, arbuza, brzoskwiń, kukurydzy, żołędzi, jarzębiny, fasoli, grochu.

Kolor nasion możesz w miarę potrzeby zmieniać, farbując je barwnikami do tkaniny. Gdy nasiona są twarde, dobrze jest namoczyć je przed nawlekaniem. Grubość nici dostosuj do rodzaju nasion i pestek.

Dopowiadanki

Czaruj, maruj i zaklinaj
stare łyżwy oddam za to
chcę mieć wreszcie zwariowane
pełne przygód super...

Wyspa, szałas, drwa na ogień,
o Piętaszku jeszcze marzę,
tylko dla mnie i dla niego
wybuduj słoneczną...

Kamień, listek, muszle, szkiełka
weź ze sobą — ja mam rację,
letnie skarby ci przypomną,
że za rok znowu...

Przygotowała Iness TODRYK

http://glos-znad-niemna.virtualave.net

Bereza Kartuska

Sanacyjne miejsce odosobnienia na Polesiu

Od redakcji

Zamieszczenie artykułu pt. „Bereza Kartuska" w nr. 29 **Głosu** wywołało niejednoznaczną ocenę naszych czytelników. Jeden zadzwonił z pytaniem: *„Jak ja mogę wytłumaczyć córce te dzieje w historii polskiej? Czy naprawdę tak było i co mówią ci, którzy przez to przeszli?"* Spróbujemy to wyjaśnić.

Tekst Andrzeja Legiecia z Łowicza pod wieloma względami jest dyskusyjny i niejednoznaczny. Był napisany z zamiarem podjęcia dyskusji na tematy historyczne, a m.in. dwudziestolecia międzywojennego. Redakcja zaprasza do wypowiedzi na te tematy na łamach naszej gazety i historyków, i każdego naszego czytelnika. Prosimy także o nadesłanie wspomnień i opisów losów Polaków z naszych terenów. Możliwie odezwie się do nas ktoś z uczestników tej wyżej opisanej tragedii. Na pytanie czytelnika podajemy fragment wspomnień Mieczysława Prószyńskiego (1909-1979) — adwokata, kierownik Ruchu Młodych Obozu Wielkiej Polski, jednego z sygnatariuszy Deklaracji Obozu Narodowo — Radykalnego z 14 IV 1934 roku, działacza ONR "ABC", jednego z pierwszych więźniów Berezy Kartuskiej:

"Spaliśmy po 30 w izbie przeznaczonej dla 12, na siennikach leżących na podłodze cementowej. Wstawaliśmy w lecie o godz. 4.00, zimą o 5.00. Pracowaliśmy tak długo, by zdążyć przed zachodem słońca do koszar. Przerwy obiadowej mieliśmy godzinę. Wszystkich skazanych obowiązywał bezwzględny zakaz rozmowiania między sobą tak w czasie pracy, jak i w czasie przerwy. Kostek Biernacki specjalnie przestrzegał tego i karał surową ciemnicą. Rano dostawało się 1/4 litra gorzkiej kawy i 15 dag. chleba, który miał starczyć na cały dzień. W południe 1/2 litra zupy, rzadkiej zupy! W niedzielę jedynie gotowanej na minimalnej ilości mięsa. Wieczorem 4 razy w tygodniu 1/2 litra zupy, 3 razy w tygodniu 1/2 litra kawy. Zakaz otrzymywania paczek, zakaz otrzymywania i wysyłania korespondencji więcej niż raz na miesiąc, obowiązywał nas przez cały czas. Tekst listu, który można było wysłać, zasadniczo składał się z 3 zdań: "jestem zdrów, czy jesteście zdrow? Bądźcie zdrowi" (...) Piszę o tych rzeczach, które ja widziałem, prawdopodobnie w późniejszym okresie regulamin w Berezie uległ zmianie. Tak liczne interpelacje w Sejmie i w Senacie oraz broszury na ten temat, które ukazały się za granicą, zmusiły władze do zmiany regulaminu." ("Szaniec Chrobrego", nr 52 (219), V-VI 2001)

Przypominamy także szanownym czytelnikom, że na 12 stronie gazety jest napisane: *"Autorzy publikacji ponoszą odpowiedzialność za wiarygodność podanych faktów. Ich poglądy nie zawsze są zbieżne z poglądami redakcji".* Przede wszystkim uwzględnia się tu subiektywizm autora, który określa się postawą życiową, doświadczeniem, zasobem wiedzy o podejmowanym temacie.

Artykuły o tematyce historycznej są interesujące, ale zarazem niełatwe do napisania, wymagające odpowiedniego przygotowania. Na historię nie warto się gniewać i potępiać, trzeba ją rozumieć.

Wyrwane z kontekstu historii fakty, a tym bardziej negatywne, oraz koncentracja ich np. w jednym artykule, stwarzają obraz przerażający. Ale wszystko się poznaje w porównaniu. Opisane wydarzenia w Berezie Kartuskiej to kropla zła w porównaniu np. z oceanem GUŁAGU.

Historia zna takie tragiczne wypadki od tysiącleci — w sytuacjach, gdy władza skupia się w rękach jednostki lub nielicznej elity. Wielu decyzji lub posunięć politycznych, wręcz nielogicznych, wyjaśnić nie można. A tam, gdzie zabraknie umiarkowania i rozsądku, logika wydarzeń prowadzić może do elementów degeneracji, do władzy dochodzą ludzie niekompetentni, elementy skrajne.

Ludzie tworzą historię i nie można jej wytłumaczyć schematami, ocenić stanowczo, czy odmownie. W żadnym wypadku nie chcemy tym artykułem oczernić oblicze II Rzeczypospolitej, przecież była Ojczyzną narodu polskiego. Nie mamy na to moralnego prawa.

ciąg dalszy z nr. 29

Obozu pilnowała skoszarowana na miejscu kompania policji państwowej, licząca około 90 funkcjonariuszy. Los okazał się wobec nich okrutny. (...) Wielu miało wyrzuty sumienia i załamywało się nerwowo. Obowiązywało ich też milczenie i nie wolno było absolutnie nic mówić o tym, co widzieli w obozie. (...) Pomimo tych ciężkich warunków liczba ofiar śmiertelnych była mała. Odnotowano tylko siedemnaście zgonów. Trzeba pamiętać, że celem obozu było nie fizyczne zniszczenie, ale przede wszystkim zastraszenie(...)

Pierwszymi więźniami tego miejsca odosobnienia i reedukacji była grupa działaczy nacjonalistycznego Obozu Narodowo - Radykalnego, którzy po aresztowaniu w Warszawie już 7 lipca 1934r. zostali przewiezieni do Berezy. Wśród osadzonych byli również dwaj przywódcy tej organizacji Henryk Rossman i Bolesław Piasecki, późniejszy szef "Falangi", a po wojnie twórca Stowarzyszenia PAX. Piaseckiego zwolniono po ponad dwóch miesiącach, 19 września 1934r.

Obok przedstawicieli niepokornej inteligencji wysyłano tam również prostych wieśniaków, podejrzanych o prowadzenie agitacji komunistycznej. Jadwiga Mieleżyńska, właścicielka majątku Tucza na Nowogródczyźnie, wspomina, że w Berezie siedział Sciepan Kirejeżyk, niepiśmienny chłop z Tuczy. Gdy we wrześniu 1939r. weszli tam bolszewicy, został on zaraz wybrany "predsiedatielem sielsowieta", jako sprawdzony reprezentant tamtejszej ludności i w nagrodę za doznane prześladowania od polskich panów.

Skąd wziął się w Berezie ten obóz, który zmuszał ludzi do cierpień i upokorzeń? Nie ulega wątpliwości, że cały ten więzienny system został wymyślony na miejscu. (...) Opozycja przedwojenna oskarżała o bestialstwa Berezy wojewodę poleskiego, któremu obóz administracyjnie podlegał. Urząd ten od 1932r. aż do wojny sprawował pułkownik Wacław Kostek Biernacki, mający opinię chorobliwego sadysty. To właśnie on był komendantem twierdzy brzeskiej, kiedy więziono w niej przywódców opozycji. Później swoje doświadczenia wykorzystał przy organizowaniu obozu w Berezie. Po upadku II Rzeczpospolitej został internowany w Rumunii. W roku 1945 wydany władzom polskim, które go uwięziły, a osiem lat później był sądzony i skazany na karę śmierci. Zarzucono mu odpowiedzialność za klęskę wrześniową, faszyzację kraju i Berezę. Po apelacji karę śmierci zamieniono na dziesięć lat więzienia. Ostatni wojewoda poleski zmarł w więzieniu w 1957 roku. Miał 73 lata.

Widok na obelisk, po lewej więzienie i strażnica

© A.LEGIEĆ

Obecnie w Berezie stoi obelisk. Marmurowa tablica w języku rosyjskim informuje: *"Tu od 1934r. do września 1939r. znajdował się obóz koncentracyjny Bereza Kartuska. W nim przez te lata więziono i torturowano tysiące rewolucjonistów Zachodniej Białorusi, Zachodniej Ukrainy, Polski - bojowników o socjalne i narodowe wyzwolenie pracujących".*

Zniszczony jest blok administracyjny i wieża strażnicza w bramie głównej. Natomiast blok aresztancki został zachowany i mieszczą się w nim różne instytucje użyteczności publicznej.

Na obóz w Berezie pora już spojrzeć inaczej. Przedstawiciele wszystkich nacji Polski przedwojennej jednakowo przecież w nim cierpieli. Czasy się zmieniły i stanowi on obecnie istotny, choć niewielki fragment wspólnych, pogmatwanych białorusko-polskich dziejów. Na gruzach Berezy trzeba budować nowe poprawne stosunki dwustronne i szukać wzajemnego zrozumienia. Do pracy powinni przystąpić badacze z Białorusi i Polski celem gruntownego opracowania historii miasta, a w szczególności obozu, który jest nadal "białą plamą" i wymaga sprawiedliwej i obiektywnej oceny.

Andrzej Legieć
Łowicz

Nota historyczna

*Bereza, Biaroza, do 1940r. Bereza Kartuska, miasto w południowo-zachodniej części Białorusi, nad rzeką Jasiołdą (dopływ Prypieci), w obwodzie brzeskim. 23 tys. mieszkańców (1989r.).

Znane od XV wieku prawa miejskie uzyskało w 1600r. Od połowy XVII wieku w rękach Radziwiłłów. W 1648r. powstał tutaj klasztor Kartuzów oraz budowle gospodarcze, otoczone murem z basztami i bramami.

Od 1866r. stopniowa rozbiórka większości budowli klasztornych na potrzeby powstałego tu więzienia.

W latach 1934-1939 znajdował się tu obóz odosobnienia dla więźniów politycznych. Osadzano w nim przeciwników politycznych sanacji. W latach 1939-1941 — pod okupacją radziecką, 1941-1944 — pod okupacją niemiecką, 1945-1991 — w Białoruskiej SRR.

***Obóz Narodowo-Radykalny, ONR,** skrajnie prawicowe, antysemickie, antykomunistyczne i antykapitalistyczne ugrupowanie polityczne utworzone 14. V. 1934r., kierowane przez J. Mosdorfa, T. Gluzińskiego i Mieczysława Prószyńskiego. Powstało w wyniku secesji grupy młodych działaczy Stronnictwa Narodowego, należących wcześniej do Obozu Wielkiej Polski.

ONR przystąpił do jawnej walki z rządem, zbliżając się w stosowanych metodach do działalności terrorystycznej. Głosił solidaryzm klasowy, antysemityzm oraz potrzebę modyfikacji ustrojowych w oparciu o wzory faszystowskie. W lipcu 1934r., po trzech miesiącach działalności, uznany przez władze państwowe za organizację nielegalną, został rozwiązany. Kilku czołowych działaczy aresztowano i osadzono w Berezie Kartuskiej.

Organizacja kontynuowała działalność funkcjonując półlegalnie. W 1935r. doszło do podziału ugrupowania na partie ONR A.B.C. i ONR-Falangę. Przywódcą ONR-Falanga, który zmierzał bardzo wyraźnie w kierunku faszystowskim, został Bolesław Piasecki.

Po klęsce wrześniowej działający w konspiracji ONR A.B.C. przyjął kryptonim "Szaniec". Chociaż nastawiony negatywnie do tworzących się struktur Polskiego Państwa Podziemnego i rządu na emigracji, "Szaniec" nie kolaborował z Niemcami. Utworzył własną organizację wojskową — "Związek Jaszczurczy".

Odtworzony w podziemiu ONR-Falanga powołał pod koniec 1939r. konspiracyjną Konfederację Narodu i jej wojskowy odpowiednik Konfederację Zbrojną.

SMORGONIE

Te czasy niezapomniane

7 lipca br. odbyło się tradycyjne spotkanie poświęcone 58. rocznicy powstania wileńskiego, inaczej nazywanego Akcją "Ostra Brama". Zebrali się członkowie miejscowego Oddziału ZPB oraz żołnierze AK. Jak co roku w kościele pw. św. Michała odprawiona została msza św. za poległych i zmarłych uczestników tej akcji. Odwiedziliśmy również ich groby, zapaliliśmy znicze i po modlitwie złożyliśmy kwiaty. Odczytane zostały również wspomnienia, które przesyłamy do redakcji.

12 czerwca 1944r. dowództwo AK w Warszawie zatwierdziło plan pod kryptonimem "Ostra Brama", w którym miały uczestniczyć okręgi wileński i nowogródzki Armii Krajowej. Dowódcą tej akcji mianowano pułkownika Aleksandra Krzyżanowskiego (Wilka), który wtenczas właśnie dostał stopień generała. 3 lipca oddziały okręgów wileńskiego i nowogródzkiego dostały rozkaz o zajęciu pozycji bojowych w przedpolu Wilna. Miała to być ostatnia bitwa AK, ponieważ zbliżał się front.

W pierwszych dniach lipca front polsko-niemiecki oddalony był od Wilna o ponad 100 km. Wojska 3 Frontu Białoruskiego 2 lipca zajęły miasto powiatowe Wilejka, 3 lipca - Mińsk. Natomiast 1 Front Bałtycki dzień wcześniej zajął Głębokie, leżące w 200 km od Wilna w kierunku północno-wschodnim. Podciągnięcie wojsk AK do Wilna było opóźnione przez wzgląd na pułki batalionów nowogródzkich, gdyż musiały one przedzierać się przez wycofujących się Niemców. Początek ataku zaplanowano na 6 lipca na godzinę 23.00, jednak większość oddziałów nie podciągnęła w tym czasie do Wilna, z tego powodu atak przeniesiono na 7 lipca na godzinę 3.30 rano. Sygnałem rozpoczęcia miały być 3 rakiety czerwone wypuszczone z wieży kościoła św. Jakuba. Ale na ten znak nikt nie zwrócił uwagi, ponieważ w Wilnie trwała walka z Niemcami. Jednak pododdziały na obrzeżach miasta zaczęły akcję po odebraniu sygnału. I chociaż nasze dowództwo prosiło o częściową pomoc Sowietów, nie dostaliśmy żadnej, chociaż przedtem każdą noc bombardowali Wilno, a front był odległy o ok. 40 km od Wilna. Wojska radzieckie pojawiły się 8 lipca, ale cicho przechodziły przedpolem Wilna, jak gdyby nic ich nie dotyczyło. Natomiast 1 Front Bałtycki wyznaczył 2 działa i 2 czołgi i 9 lipca usłyszeliśmy wspomagającą nas kanonadę artyleryjską. Wtenczas całe Wilno stało w ogniu, dymie i krwi ludzkiej. "Wilk" wtedy nie miał możliwości kierować walką, bo był zajęty losem akowców, myślał o nawiązaniu kontaktów z wojskami NKWD. Dowództwo nad bitwą przejęła 3 Brygada Wileńska na czele z Gracjanem Frógą (Szczerbcą), która z powodzeniem zajmowała dzielnicę za dzielnicą. Zaczęły się formować nowe oddziały szturmowe. 12 i 13 garnizony niemieckie były zmuszone porzucić Wilno i przeprawiając się przez Wilię poniosły duże straty. 13 lipca był dniem zwycięstwa i Komendant Okręgu Wileńskiego Aleksander Krzyżnowski dokonał przeglądu brygady i wyraził najwyższe uznanie żołnierzom.

13 lipca pod Krawczunami 1 Brygada dowodzona przez por. Czesława Grombczewskiego (Juranda) stoczyła ciężki bój z wycofującymi się oddziałami niemieckimi, dowodzonymi przez gen. Rajnera Stehela. W bitwie zginął "Jurand". Z pomocą przyszło drugie ugrupowanie na czele z Potockim. Odstępujące siły niemieckie zostały rozbite. Dowództwo nad 1 Brygadą objął Roman Żebryk (Korab). Wkrótce brygada została rozbrojona przez Sowietów.

W Bohuszach 1 września 1989r. odbyło się odsłonięcie pomnika upamiętniającego miejsce bitwy pod Krawczunami.

Jan KUŹMA
(Kret)

Bogate źródło wiedzy

Za oknem mamy gorące lipcowe upały. Jedni ratują się przed nimi nad rzekami, jeziorami, na plażach. Drudzy natomiast, siedząc w pracy, włączają klimatyzatory. A niektórzy grodnianie, łącząc przyjemne z pożytecznym, przychodzą do Biblioteki Polskiej, która mieści się w siedzibie Związku Polaków. Tutaj można sobie przekartkować nowe książki lub czasopisma oraz miło porozmawiać z Wiktorią Zaniewską — kierownikiem biblioteki.

Biblioteka Polska w Grodnie powstała w 1988r. wraz z założeniem Stowarzyszenia Kulturalno-Oświatowego im. Adama Mickiewicza i od początku swego istnienia stała się popularna wśród czytelników różnych pokoleń. Biblioteka służyła i nadal służy jako ośrodek szerzenia oświaty i nauki polskiej, była i jest skarbnicą kultury narodowej, źródłem podstawowych wartości życia ludzkiego.

Biblioteka Polska posiada ponad 18 tys. woluminów. Bardzo bogaty księgozbiór zawiera klasykę polską i światową, literaturę historyczną i krajoznawczą, literaturę z różnych dziedzin nauki, m.in.: psychologii, filozofii, kulturoznawstwa, dydaktyki i pedagogiki.

Czytelnikiem Biblioteki Polskiej może zostać każdy, kto lubi czytać, chce poznawać język, literaturę i kulturę polską, każdy, kogo pożera niepohamowana ciekawość świata książki.

"Obecnie z biblioteki korzysta ponad 700 czytelników — powiedziała **Głosowi** Wiktoria Zaniewska, kierownik Biblioteki Polskiej. — *Są nimi ludzie różnego wieku i zawodu, dzieci i młodzież. Zainteresowania czytelników są bardzo różne. Najbardziej popularne są utwory klasyków polskich. Studenci i dzieci w wieku szkolnym chętnie wypożyczają książki o tematyce historycznej, lektury szkolne, a także książki z różnych dziedzin nauki. Właściwością jest, że fala wypożyczeń nasila się w czasie sesji u studentów, a także zimą. Najmniej czytelników odwiedza bibliotekę w czasie wakacji letnich".*

Wiktoria Zaniewska od lat pracuje w bibliotece i dokłada wiele starań, aby zachęcać coraz to nowych czytelników do skorzystania z oferty biblioteki, a także zapoznać ich z pozycjami z nowej dostawy.

Jedną z nich jest książka Lesa Giblina „Jak żyć wśród ludzi", w której autor mistrzowsko ujął problemy najczęściej nas nurtujące. Nie potrafimy ułożyć sobie stosunków z innymi ludźmi, nie umiemy nawiązać udanych kontaktów, nasze związki się rozpadają, trudno nam porozumieć się z szefem, pracownikami, dziećmi, rodzicami. Autor próbuje dotrzeć do źródła owych trudności i wyciąga wniosek, że główną przyczyną naszych kłopotów jest brak poznania natury ludzkiej.

© R. BARANOWSKI

Wiktoria Zaniewska

Natomiast książka Kazimierza Denka „Aksjologiczne aspekty edukacji szkolnej" przybliży czytelnikowi problematykę wartości, jako niezmiernie istotnego obszaru celów edukacji szkolnej.

Książka Klaus W. Vopel „Gry i zabawy interakcyjne" polecana jest nauczycielom i wychowawcom, pracującym z dziećmi i młodzieżą.

W bibliotece można również wypożyczyć już promowaną w **Głosie** książkę Antoniego Tomczyka „Abyśmy mogli wybaczyć". Książka ta przedstawia wydarzenia historyczne, które działy się na Kresach Wschodnich w 1939r.

W książce Aleksandra Śnieżki „Wydobył z ziemi gród, o którym nikt nie wiedział" autor przedstawia postać Józefa Jodkowskiego — historyka, muzealnika, konserwatora sztuki; postać, która jest niezwykle ważna dla dziejów kultury Polski I poł. XX w. Józef Jodkowski jest szczególnie ważną postacią dla grodnian, ponieważ jeszcze przed wojną stworzył i kierował Muzeum Państwowym w Grodnie. Większość nagromadzonych w Grodnie zbiorów przetrwała burzliwe lata II wojny światowej, także czasy komunistyczne i dziś kolekcje te są dostępne badaczom w Państwowym Muzeum Historyczno-Archeologicznym w Grodnie. Świetna książka dla osób interesujących się historią i działalnością na Białorusi. Jedno jest pewne: od tej książki nie można się oderwać!

Wiktoria Zaniewska poleca również kilka pozycji dla dzieci i młodzieży. „Lassie wraca do domu" autorstwa Erica Knighta jest znaną wielu pokoleniom powieścią o mądrym psie. Tym razem utwor ukazał się w nowym tłumaczeniu Anny Przedpełskiej-Trzeciakowskiej. Przedstawia surowy klimat północnej Anglii i Szkocji, ludzi szorstkich w sposobie bycia, ale mających w sobie wielką dumę i ciepło, różnorodnych, ale godnych zaufania. Na tym tle pokazana jest piękna przypowieść o miłości i wierności, o potrzebie przyjaźni, o filozoficznym spokoju w zniesieniu tego, co niesie los.

Książka Mieczysława Ślecickiego „Gniazdo" przeznaczona jest dla dzieci i młodzieży. Jest to opowieść o kształtowaniu charakterów i dojrzewaniu obywatelskim. Nawiązuje do wydarzeń, które miały miejsce pod koniec lat osiemdziesiątych w Klempiczu nad Notecią, gdzie planowano przenieść z Żarnowca budowę elektrowni atomowej. Bohater powieści 14-letni uczeń miejscowej szkoły, przekonuje całą społeczność lokalną do obrony „małej ojczyzny" — symbolicznego gniazda.

Książka Haliny Popławskiej „Szkaplerz Wandejski" z serii „Miłość rządzi światem" jest powieścią opartą na wydarzeniach historycznych i dokumentach epoki. Rewolucja Francuska całkowicie odmienia życie pięknej arystokratki Sydonii de Bellune. Po utracie rodziców, rozłączona z narzeczonym, ucieka z Paryża przed szalejącym terrorem. W Wandei, ogarnionej wojną domową, toczoną w obronie religii i monarchii, znajduje schronienie, a także prawdziwą miłość.

„Skrzacie opowieści z miasta i ze wsi" to barwna książeczka przetłumaczona z niemieckiego przez Wojciecha Próchniewicza. Dzieci znajdą w niej przeróżne opowieści o skrzatach leśnych, wiejskich i miejskich. Wesołym wierszykom towarzyszą piękne, pełne humoru obrazki.

„Mickiewicz — dzieciom" to znane i lubiane utwory Adama Mickiewicza. „Pies i wilk", „Zając i żaba" oraz „Powrót taty", „Pani Twardowska" przeniosą dzieci do świata bajek i ballad Adama Mickiewicza. Pomogą w tym ilustracje Artura Gołębiowskiego.

Wiktoria Zaniewska również poleca nowe wydania Kornela Makuszyńskiego, Marii Konopnickiej, Bolesława Prusa, Joanny Papuzińskiej, Jana Grabowskiego, Hanny Januszewskiej, Miry Jaworczakowej i innych — lektur przeznaczonych dla czytelników w wieku szkolnym.

Każda książka ma swoje niepowtarzalne oblicze, a każdy czytelnik ma odmienny gust, lecz Biblioteka Polska ofiaruje wszystkim swoim czytelnikom książki wg upodobania.

Irena KULIKOWSKA

PYTANIE - ODPOWIEDŹ

W Głosie z 15.02.02r. w artykule „Narodowość na życzenie" umieszczone jest foto wpisu narodowości do paszportu. W artykule tłumaczy się, że można na życzenie wpisać do paszportu swoją narodowość. Razem z małżonką postanowiliśmy zrobić taki wpis. Na zdjęciu w gazecie wpis do paszportu był wykonany ładnym charakterem pisma. Lecz nam nawet nie wpisano, a wdrapano do paszportu nie to Polak, nie to lach. Uważam, że wpisując narodowość w ten sposób, demonstruje się niepoważność nie tylko w stosunku do mnie i mojej narodowości, ale i do samego paszportu. Uważam, że zepsuto nam paszporty. Chciałbym się dowiedzieć, czy wymagany jest od pracowników OPWS odpowiedni charakter pisma?

Antoni Palejczyk, Werenowo

- W OPWS leninowskiego rejonu Grodna otrzymaliśmy następujące tłumaczenie. Państwa paszporty nie są zepsute, nie ma więc podstaw do ubiegania się o ich zamianę. Jakichś specjalnych warunków, dotyczących charakteru pisma, pracownikom OPWS podczas przyjmowania ich do pracy nie stawia się. Rozporządzenie z czasów radzieckich, kiedy to każdy wpis do paszportu musiał być wykonany specjalnym atramentem, już nie działa. Teraz takie wpisy można wykonywać nawet zwykłym długopisem. Jednak z powodów etycznych naczelnik oddziału OPWS musi zadbać o to, żeby pracownik wykonujący wpisy do paszportu miał czytelny i ładny charakter pisma. Zapewniono nas też, że w leninowskim oddziale OPWS każdy pracownik, zajmujący się robieniem wpisów do paszportów, ma czytelny charakter pisma.

Chcę, aby syn, który idzie do szkoły w tym roku, uczył się języka polskiego. Co do tego jest potrzebne?

A. Zarzecki, Mińsk

- Przede wszystkim musi pan zastanowić się, w jakiej formie pana dziecko będzie uczyło się języka polskiego. Istnieją trzy podstawowe modele nauczania: kółko języka polskiego, zajęcia fakultatywne i nauczanie języka polskiego jako przedmiotu. Te modele różnią się ilością godzin, a więc i jakością otrzymanej wiedzy. W Mińsku język polski jako przedmiot jest wykładany w szkole numer 1, gimnazjach numer 2, 3 i 25. Następnie musi pan napisać podanie na imię dyrektora szkoły. Dyrekcja jest zobowiązana rozpatrzeć to podanie. W przypadku utrudnień proszę skontaktować się z Działem Oświaty Związku Polaków na Białorusi tel. /fax. (0152) 738150

Rubrykę prowadzi Andrzej ODLANICKI

Czytelnicy Głosu mogą nadsyłać swoje pytania pod adresem redakcji.

PORADY

Apiterapia — słodka kuracja

Lubisz miód? A pszczółki? Masz problem? Jeśli tylko nie masz alergii lub skłonności do nadwagi spróbuj apiterapii. Apiterapia to naturalna metoda leczenia, wykorzystująca działanie produktów pszczelich: pyłku kwiatowego, miodu, pierzgi, kitu pszczelego — propolisu, mleczka, czy nawet jadu.

Miód znali nasi starożytni przodkowie. Malowidła skalne sprzed 20 tys. lat pokazują zbieranie miodu. Egipcjanie stosowali miód w leczeniu chorób wewnętrznych, oczu, do gojenia ran, oparzeń. Miód, wosk i propolis stosowali przy balsamowaniu zwłok. Kleopatra wg legend pielęgnowała urodę, kąpiąc się w oślim mleku i miodzie. Miód był ulubionym lekiem Hipokratesa. Opisywali go Homer i Wergiliusz. Rzymianie wykorzystywali miód do leczenia odniesionych w walce ran. Znany był też Celtom.

Pyłek kwiatowy

Jest bardzo bogaty w białko, aminokwasy, witaminy, makro - i mikroelementy, kwasy organiczne. Jest to doskonały środek wzmacniający, odżywczy, dietetyczny i poprawiający samopoczucie. Stosowanie pyłku jest wskazane w stanach niedożywienia, okresach osłabienia i rekonwalescencji oraz zwiększonego wysiłku fizycznego i psychicznego. Pyłek działa przeciwzapalnie, zwiększa odporność organizmu, poprawia przemianę materii, chroni przed niedotlenieniem. Może być stosowany w schorzeniach przewodu pokarmowego, żołądka i jelit, chorobach układu krążenia, w zaburzeniach gospodarki lipidowej — obniża poziom cholesterolu, w schorzeniach okresu przejściowego (klimakterium). Ponadto pyłek pszczeli poprawia morfologię krwi — poprawia przyswajanie żelaza, chroni wątrobę przed szkodliwym wpływem toksyn, może być używany przy stresie i chorobach układu nerwowego (nerwice, depresje, psychozy). Pyłek najlepiej przyjmować przed jedzeniem, trzy razy dziennie. Można go rozpuszczać w napojach, ich temperatura nie powinna przekraczać jednak 40^0C. Zalecana dla dorosłych dawka - 20 do 40 g 100 g pyłku dostarcza ok. 340 kilokalorii.

Miód

Wytwarzany jest przez pszczołę ze zbieranego z kwiatów nektaru i spadzi, stanowiącej pożywienie pszczół — kropelek słodkiej wydzieliny innych owadów, głównie mszyc, wytwarzanej z soków roślin. Miód zawiera m.in.: cukier — glukozę i fruktozę, kwasy organiczne, rutynę, enzymy np. laktoza, makro - i mikroelementy, takie jak: żelazo, mangan, kobalt i witaminy B, PP, C, A.

Miód działa antyseptycznie i przyspiesza gojenie ran — może być stosowany zewnętrznie na rany i oparzenia. Jest środkiem wzmacniającym i odżywczym, wpływa korzystnie na metabolizm. Stosuje się go w leczeniu chorób układu pokarmowego (żołądka, jelit, wątroby) i moczowego, oddechowego (przeziębienie, grypa), układu krążenia (miażdżyca). Miód można spożywać np. jako dodatek do pieczywa lub rozpuścić go w wodzie, soku czy herbacie. Aby kuracja odniosła skutek, powinno się ją prowadzić przez ok. 2 miesiące. Zalecana dla dorosłych dzienna dawka miodu - 40 - 60 gram. 100 gram miodu dostarcza ok. 325 kilokalorii.

Zdrowie. pl, Iness TODRYK

URODA

Domowe kosmetyki

Coraz częściej zdarzają się przypadki uczuleń spowodowanych konserwantami i barwnikami oraz substancjami zapachowymi w gotowych preparatach kosmetycznych. Kupując w sklepie maseczkę, nie orientujesz się właściwie, co znajduje się w środku. Wykonując ją sama, wiesz, czego używałaś. Nie musisz kosmetyku robić w większych ilościach, więc niepotrzebna jest konserwacja. Zamiast skomplikowanych receptur wybierz proste, ale sprawdzone metody.

Krem samoopalający

Sok z marchwi zmieszaj z odrobiną kremu Nivea i dokładnie rozsmaruj na twarzy.

Karoten zawarty w soku nada skórze barwę zdrowej opalenizny.

Kąpiel piękności

Do wanny wypełnionej wodą dodaj serwatkę, maślankę, pełne mleko (2-3 litry) lub paczkę mleka w proszku. Po wyjściu z wanny lekko osusz się ręcznikiem, nie musisz wcierać w skórę balsamu. Taka kąpiel natłuści skórę suchą, ukoi podrażnioną słońcem, oczyści ją, nie pozbawiając jej naturalnego płaszcza lipidowego.

Peeling do ciała

Zmieszaj papkę z dwóch garści soli gruboziarnistej i żelu do mycia. Masuj ciało kolistymi ruchami, szczególnie dużo uwagi poświęcając łokciom, stopom i kolanom. W ten sposób poprawisz krążenie i usuniesz martwy naskórek. Po zmyciu i osuszeniu się, posmaruj ciało balsamem.

Olejowa odżywka na włosy

Klasyczny majonez to świetny sposób na wysuszone włosy. Podgrzej lekko oliwę, utrzyj ją z żółtkiem i dodaj odrobinę soku z cytryny. Wetrzyj papkę we włosy, nałóż na nie foliowy czepek, a na to ręcznik. Po 20 minutach spłucz maseczkę i zmyj włosy delikatnym szamponem.

Kompres na pękające naczynka

2 łyżki skrzypu polnego zalej 1/4 litra wrzącej wody. Po wystygnięciu naparu mocz w nim lnianą ściereczkę lub gazę i na 5 minut kładź na twarz. Skrzyp zwęża naczynia krwionośne i wzmacnia tkankę łączną.

Owocowa maseczka

Do trzech łyżek twarożku lub śmietanki dodaj zmielone owoce w zależności od rodzaju cery: brzoskwinia przyda się cerze suchej, gruszka — tłustej, a poziomki zawierają ściągającą rutynę. Uwaga! Poziomki i truskawki bardzo często uczulają.

IT

POEZJA CZYTELNIKÓW

Samotność

Pochylone drzewo
stoi nad szybką rzeką,
patrzy na swe odbicie
i na swój los narzeka.
Czemu w samotności
całe życie przeżyłem?
Przecież kochałem kiedyś
i o szczęściu marzyłem.
Czemu więc inne drzewa
stoją w objęciach
na górze,
a moje miłe gałązki
biją deszcze,
łamią wichury.
Słońce wciąż mnie paliło,
liście do rzeki spadały
a ci, co szczęśliwi byli,
nade mną się śmiali.
Że nie mam oparcia,
ani żadnej ochłody,
że moje piękne marzenia
spłynęły do wody.
Patrzy drzewo z żałością
na swoje odbicie-
rzeka podmywa korzenie,
kończy się jego życie.
Ciężko żyć w samotności
tak drzewu,
jak człowiekowi
daj, Boże, wszystkim
na Ziemi
miłości, dobrego wieku.

Walentyna KISIELEWSKA

Lato 2002

© J. WANIUKIEWICZ

Redakcja **Głosu** ogłasza konkurs fotograficzny

W obiektywie - lato 2002

Zdjęcia z interesującymi podpisami prosimy nadsyłać pod adresem redakcji do 15 września br. Trzy nagrody — filmy „Kodak" oraz prezenty książkowe — zostaną wysłane do zwycięzców, a najlepsze zdjęcia zostaną wydrukowane na łamach gazety.

Dla każdego, kto chce długo żyć

Lekarze fińscy opracowali 7 przykazań, przestrzeganie których, jak sami mówią, pozwoli żyć co najmniej o 10 lat dłużej.

1. Nie palić (zmniejsza to o 1/3 ryzyko występowania nowotworów i 1/4 — zawałów.)
2. Nie nadużywać alkoholu.
3. Utrzymywać optymalną wagę ciała (śmiertelność wśród osób z nadwagą jest znacznie większa.)
4. Być aktywnym fizycznie.
5. Zawsze jeść śniadanie.
6. Nie jeść nic w przerwach między posiłkami.
7. Spać co najmniej 7 godzin na dobę.

Henryk GOJ

Plaża w centrum miasta

Setki plażowiczów wygrzewających się w słońcu, dzieci budujące zamki z piasku, palmy rosnące wzdłuż plaży — nie, nie jesteśmy na francuskiej Riwierze, lecz w centrum Paryża, tuż obok Luwru.

W niedzielę w stolicy Francji otwarto „Paris Beach", plażę, którą stworzono na zamkniętej na okres letni nadsekwańskiej ulicy. W tym celu przywieziono 180 metrów sześciennych piasku, który wysypano na dwóch odcinkach między Pont Neuf a Luwrem.

Jedyne, czego brakuje, aby w pełni poczuć się jak nad morzem, to morze. Amatorzy opalania nie mogą się schłodzić w Sekwanie, gdyż ze względu na silne prądy oraz setki statków wycieczkowych kąpiel jest zakazana.

Z tego też powodu niektórzy mówią, że określenie „plaża" jest nieco przesadne. *„To nie jest prawdziwa plaża — potrzebowalibyśmy ponad tysiąca ciężarówek z piaskiem, aby pokryć nim trzy kilometry nabrzeża"* — przyznaje jeden z pomysłodawców przedsięwzięcia Jean-Christophe Choblet.

Plażowicze mogą za darmo uprawiać sporty, m.in. grać w siatkówkę plażową i w petanque, oglądać uliczne przedstawienia albo wypożyczać rowery. Wieczorem w pobliskich kawiarniach, klubach i restauracjach odbywają się koncerty jazzowe i występy DJ-ów.

Paryska plaża będzie otwarta codziennie od 9.30 rano do 23.00, możliwe jest, że brzeg Sekwany co roku będzie się zamieniał w plażę. Całe przedsięwzięcie kosztowało władze miejskie 1,5 miliona euro.

PAP

Wysokoprocentowe lody

Producenci nowych lodów zawierających alkohol obiecują, że konsumenci mogą się poczuć dziwnie dopiero po pięciu porcjach smakołyku.

Purbeck Ice Cream's zawierają gin, rum, pomarańcze i czarne porzeczki. Lody o nazwie Cream Breeze mogą mieć aż 5 procent alkoholu, ale sprzedawane są bez ograniczeń wieku, ponieważ alkohol jest w stanie stałym, a nie ciekłym.

Paul Hartle, który z żoną Hazel jest właścicielem firmy wyjaśnia: *„Można się po tym poczuć źle, ale dopiero, gdy na raz zje się cztery, pięć opakowań. Złe samopoczucie nie będzie spowodowane alkoholem, tylko zbyt dużą ilością lodów".* Liczba sklepów, w których nowy smakołyk będzie sprzedawany, jest ograniczona.

Wenn

Cennik
życzeń, podziękowań, ogłoszeń drobnych

cena (z podatkiem VAT) za 1 linijkę umowną (28 znaków — liter):

tekst	mniej niż 300 zn.	więcej niż 300 zn.	komercyjne
zwykłe	360 rub/ lin;	320 rub/ lin;	500 rub/lin;
pogrubioną czcionką	460 rub/ lin;	420 rub/ lin;	540 rub/lin;
w czarnej ramce	420 rub/ lin;	400 rub/lin;	520 rub/lin;
w czerwonej	460 rub/ lin;	440 rub/lin;	540 rub/lin;
matrymonialne	500 rub/ lin;	480 rub/ lin;	

nekrologi na stronie 5 o rozmiarze 81x 30 mm 2500 rub

Numer konta Bielinwiestbanku w Grodnie: 3015204440014, kod 705

Redakcja **Głosu znad Niemna** uprzejmie prosi autorów, którzy nadsyłają swoje materiały pod adresem redakcji, o podanie swoich danych (nazwisko, imię, imię ojca, adres zamieszkania) oraz danych paszportowych w celu naliczania honorariów.

Gratulacje

Z okazji imienin
Czcigodnemu Księdzu Proboszczowi
Krzysztofowi BUKOWSKIEMU
składamy najserdeczniejsze życzenia i najpiękniejsze kwiaty z gorącymi modlitwami. Dużo zdrowia na długie lata, łask Bożych, opieki Matki Bożej Budsławskiej. Niech patron św. Krzysztof prowadzi drogą Chrystusową, wyprasza u Boga pokój, radość i wszelkie dobro

parafianie z Dzierżyńska, Wołmy i Fanipola

Drogiej i kochanej
Annie RUTKOWSKIEJ
w dniu imienin moc najserdeczniejszych życzeń: dużo zdrowia, pogody ducha, wytrwałości, dobroci i serdeczności bliskich, wiele łask Bożych, opieki Matki Najświętszej na co dzień
składa w imieniu członków Koła Miłosierdzia
Halina Jakołcewicz

Z okazji 75. rocznicy urodzin
Czesławowi KIEŻUNOWI
serdeczne życzenia: długich i pogodnych lat życia, zdrowia, szczęścia i opieki Bożej z całego serca przesyłają
żona, synowie, synowe, wnuczki i wnuki

Podlaski Oddział Stowarzyszenia „Wspólnota Polska" w Białymstoku informuje o rekrutacji **na Wydział Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu w Białymstoku.** Egzamin wstępny odbędzie się w dniach **20-22.09.2002r.**

1. praca pisemna (wypracowanie) w języku polskim
2. rozmowa kwalifikacyjna

Dokumenty:

1. podanie o przyjęcie na studia z zaznaczeniem kierunku:
- pedagogika kulturoznawcza
- pedagogika wczesnoszkolna

2. życiorys; **3.** 3 zdjęcia; **4.** odpis świadectwa dojrzałości potwierdzony notarialnie.

Egzamin rozpoczynie się 20 września br. o godz. 15.00 w Polskiej Szkole w Grodnie, ul. Kurczatowa 43. Informacji udzielają: **-Anżelika Borys, tel. (0152) 720062, fax 738150; -Teresa Kryszyń, tel/fax 96-74-70**

Uśmiechnij się

- Skąd macie państwo tak wyborną kawę?
- Mąż przywiózł z Brazylii.
- I nie wystygła? — dziwi się obecny na przyjęciu policjant.

*****

- Dlaczego nie byliście w pracy?
- Miałem zapalenie ucha środkowego...
- Nie bujajcie posterunkowy, przecież ucho jest tylko lewe i prawe.

Krasnoludki idą przez las. W pewnej chwili widzą, jak wilk napada na Czerwonego Kapturka.
- Pomóżmy tej dziewczynce! — mówi jeden z nich.
- Dlaczego? Przecież nie jesteśmy z tej bajki!

*****

- Dlaczego niedźwiedź chodzi w futrze?
- Bo jak by wyglądał w płaszczu przeciwdeszczowym?

Czy pamiętasz, że...

29 lipca - *Marty, Ludmiły*
30 lipca - *Piotra, Leopolda*
31 lipca - *Ignacego, Heleny*
1 sierpnia - *Alfonsa, Justyny*
2 sierpnia - *Euzebiusza, Stefana*
3 sierpnia - *Lidii, Nikodema*
4 sierpnia - *Jana, Franciszka*

ZADZWOŃ

Drobne ogłoszenia w Głosie dla mieszkańców Grodna pod całodobowym numerem telefonu

066.

KARTKI Z KALENDARZA

30.07.1941 — Układ polsko-radziecki podpisany przez Sikorskiego i Majskiego; dotyczył m.in. **utworzenia na obszarze ZSRR Armii Polskiej.**

31.07.1953 — Zmarł **Kornel Makuszyński**, poeta, prozaik, pisarz dla dzieci (*Awantura o Basię*).

2.08.1897 - Zmarł **Adam Asnyk**, wybitny poeta okresu pozytywizmu.

1.08.1926 — W Poroninie zmarł **Jan Kasprowicz**, poeta, dramaturg, krytyk i tłumacz.

1.08.1944 — Wybuch powstania warszawskiego.

4.08.1944 — W czwartym dniu walk powstańczych w Warszawie zginął młody poeta **Krzysztof Kamil Baczyński.**

Podziękowania

Serdeczne podziękowania kierownictwu **Oddziału Stowarzyszenia „Wspólnota Polska" w Elblągu** za zaproszenie zespołu „Kresowe Zabawy" na Festiwal Krajów Nadbałtyckich oraz na Warsztaty Taneczne Zespołów Polonijnych, za dobrą organizację ciekawego pobytu, za opiekę nad młodzieżą

w imieniu zespołu prezes Oddziału ZPB w Lidzie Izabela Tyrkin

****

Serdeczne podziękowania po. Konsula Generalnego w Grodnie **Renisławowi WALTEROWI** i kierownik Działu Kultury ZPB **Oksanie GOŁOMBOWSKIEJ** za zorganizowanie i sfinansowanie wyjazdu uczestników zespołu „Raduńskie Słowiki" na Międzynarodowy Festiwal Pieśni i Tańca w Węgorzewie. Dziękujemy za zaufanie i serdeczność

uczestnicy zespołu „Raduńskie Słowiki"

****

Uczestnicy zespołu „Raduńskie Słowiki" wyrażają serdeczne podziękowania **Centrum Kultury i Sztuki w Siedlcach, Stowarzyszeniu „Wspólnota Polska" Oddział w Siedlcach** i szczególnie jego dyrektorowi **Jackowi GRABIŃSKIEMU** za zaproszenie na X Międzynarodowy Festiwal Pieśni, Tańca i Folkloru, za zorganizowanie miłego pobytu, za możliwość poznania tradycji ludzi, mieszkających w tak odległych od siebie zakątkach świata, również za piękne zorganizowanie festiwalu. Organizatorom festiwalu serdecznie życzymy wielkiego uznania i kolejnych twórczych lat

w imieniu zespołu Franciszka Gabis

Matrymonialne

Zamożni obcokrajowcy oraz Polacy z USA, Canady, Australii i Europy Zachodniej poślubią panie.

Zgłoszenia: dane personalne + fotografia pod adresem:
"Carina", 94-060 Łódź 10, Box 22, Polska, tel. (1048) -42-687-08-10

Różne

Wynajmę mieszkanie, rozpatrzę wszystkie propozycje

tel. (0152) 728370 (wieczorem), 737724

Tygodnik jest wspierany przez Senat RP oraz Fundację "Pomoc Polakom na Wschodzie"

GŁOS
Wydawca: SZ „Związek Polaków na Białorusi"
Adres redakcji: 230023 Grodno ul. Dzierżyńskiego 32
Tel. (0152) 72-31-69, fax. (0152) 72-0075
e-mail: glosznadniemna@mail. grodno. by
glosznadniemna@yahoo. com
Internet: http: //glos-znad-niemna. virtualave. net
Redaktor naczelny: Andrzej Dubikowski
Redaktorzy: Tatiana Zaleska (zastępca redaktora naczelnego), Alicja Samiec (sekretarz redakcji), Halina Ejsmont, Ryszard Karaczun, Andrzej Poczobut, Iness Todryk (redaktor wydania)
Fotograf: Jarosław Waniukiewicz

Korekta: Helena Bohdan
Obsługa komputerowa: Jolita Oniśko
Prenumeratę: można zamówić w każdym urzędzie pocztowym na Białorusi (do dnia 15 każdego miesiąca). Prenumeratę w Polsce przyjmują placówki Ruchu S. A. Indeks w Polsce 329258
Cena gazety w prenumeracie miesięcznej wynosi 942 BYB, w sprzedaży w kioskach — 180 BYB.

Рэгістрацыйнае пасведчанне № 685. Індэкс 63863
Аб'ём выдання - 3 друкаваныя аркушы
Заказ № - 2402 Наклад 5900 асобнікаў.
Штотыднёвік "Глос знад Немна"(на польскай мове)
ISSN 1563-3233
Адрас рэдакцыі:230023 Гродна вул. Дзяржынскага, 32
Друк: Гродзенскае абласное ўнітарнае паліграфічнае прадпрыемства "Гродзенская друкарня"
Гродна вул.Паліграфістаў, 4
Падпісана да друку 25.07.2002 у 15.00
Якасць друку адпавядае якасці прадстаўленых рэдакцыяй дыяпазытываў.

Bądźmy w kontakcie

Czekamy na Państwa telefony od godz. 9.00 do 18.00, od 18.00 do 9.00 możecie Państwo zostawić wiadomość na automatycznej sekretarce.

tel. (0152) 72-31-69